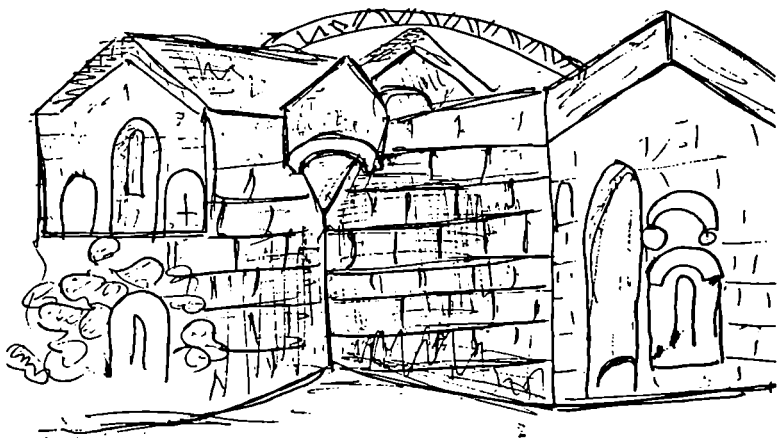

ედგენება
ჯულიეტა რუხაძის შეილიშვილის
თამუნა გვასალიას
ნათელ ხოვნას

სამცხე-ჯავახეთი

ნაშრომში წარმოდგენილი „ცოცხალი ისტორიები“ ასახავს XX საუკუნის 40, 50 და 80-იანი წლების სამცხე-ჯავახეთის ყოფით რეალიებს, იმ კულტურულ-სამეურნეო წეს-ჩვეულებებს, რომლებიც ძირძველმა მოსახლეობამ შემოინახა, მიუხედავად მძიმე პოლიტიკური და ეკონომიკური პირობებისა.

ნაშრომში წარმოდგენილი მასალა დახმარებას გაუწევს ეთნოგრაფებს, არქეოლოგებს, ენათმეცნიერებს და სამცხე-ჯავახეთის ისტორიით დაინტერესებულ სხვა სპეციალისტებს, სტუდენტ-ახალგაზრდობას და ფართო საზოგადოებას.

პროექტის ავტორი
რედაქტორი

თ. ცაგარეიშვილი, ეთნოლოგი
ისტორიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი,

მხატვარი

კ. სულაბერიძე

კომპიუტერული
უზრუნველყოფა

პ. ქორქია

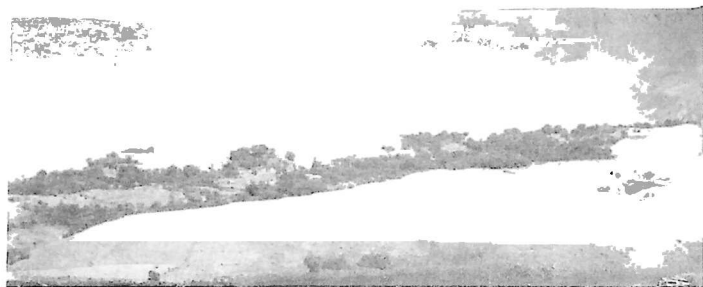
ISSN 1987-9725

ISBN 978-9941-27-453-4

© „სემედ“ ჟონდი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

წინასიტყვაობა	5
თავი I სამცხე-ჯავახეთი (1942 წელი)	9
თავი II სამცხე-ჯავახეთის ეთნოგრაფიული მასალები (1951 წელი)	31
თავი III სამცხე-ჯავახეთის სამეურნეო ყოფა. მასალები საქართველოს ისტორიულ-ეთნოგრაფიული ატლასისთვის (მარცვლეულისა და ფქვილის სათავსები, საზომ-საწყაოები), 1980წ.	173
დამატება თამუნა გეასალია — „ჩემი ჯულა“; დღიური. სამცხე-ჯავახეთი, 1980	241

ნაქალაქე-თმოგვის ტაფობის საერთო ხედი. მ. გვგეშვიძის მიხედვით

წინასიტყვაობა

სამცხე-ჯავახეთი საქართველოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რეგიონია, რომელიც ისტორიული მესხეთის შემადგენლობაში შედიოდა და ქვეყნის სამხრეთ-დასავლეთი ნაწილი (ზემო ქართლი) ეკავა.

საუკუნეთა მანძილზე სამცხე-ჯავახეთი ეკონომიკურად და კულტურულად დაწინაურებულ მხარეს წარმოადგენდა. ბუნებრივი და კლიმატური პირობები მრავალდარგოვანი მეურნეობის განვითარებას უწყობდა ხელს. გეოგრაფიული მდებარეობა ხელსაყრელ პირობებს ქმნიდა ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებისათვის.

სამცხე-ჯავახეთი ადრინდელ იპყრობდა მეცნიერთა ყურადღებას. არქეოლოგიური კვლევების მიხედვით, ეს კუთხე მოქცეულია იმ დიდ კულტურულ წრეში, რომელსაც მტკეარ-არაქსის კულტურა ეწოდება. ეთნოგრაფიული კვლევით კი გამოვლენილია სამიწათმოქმედო კულტურის უძველესი ფესვები, მისი განვითარების მაღალი დონე, ის უდიდესი წვლილი, რომელიც ამ კუთხემ შეიტანა მარცვლეულის ადგილობრივი სახეობების (ჯიშების) გამოყვანაში და სახენული იარაღის სრულყოფაში.

პროფ. ჯულიეტა რუხაძის „ცოცხალი ისტორიების“ წინამდებარე ტომი ეძღვნება სამცხე-ჯავახეთის ეთნოგრაფიულ ყოფას. ქრონოლოგიურად იგი XX ს. 40-80-იან წლებს მოიცავს. ეხება ყოფითი კულტურის ყველა მხარეს - მატერიალურ, სამეურნეო, სოციალურ და რელიგიური აზროვნების ელემენტებს.

ეთნოგრაფიულ ჩანაწერებში რესპონდენტთა საშუალებით უშუალოდ გვეცნობით წინა საუკუნის მკვიდრთა ცოცხალ ყოფას, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება დღეს, რადგან ახალი საზოგადოებრივი ცხოვრების ფონზე, ძველი ქართული ტრადიციული, მრავალსაუკუნოვანი მონაპოვარი თითქმის დავიწყებას ეძლევა.

ავტორს განსაკუთრებული დამოკიდებულება აკავშირებდა სამცხე-ჯავახეთთან, რადგან მისი პირველი შრომითი ბიოგრაფია აქედან იწყებოდა. ამდენად, ნაშრომის პირველი თავი 1940-იანი წლების ჩანაწ-

ერებს¹ ეძღვნება. მეორე თავში წარმოდგენილია 1950-იანი წლების საველე დღიურების ჩანაწერები. მესამე თავში კი — 1980-81 წწ. საქართველოს ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ ატლასთან დაკავშირებული საველე ჩანაწერები.

ამ მასალებს პირველწყაროს მნიშვნელობა ენიჭება. იგი ჩაწერილია სიტყვა-სიტყვით, ამ კუთხისათვის დამახასიათებელი ტერმინოლოგიით. ამით იგი დიალექტური წყაროს მნიშვნელობასაც იძენს. მნიშვნელოვანია, რომ ახლავს ცნობები მოსახლეობის სადაურობის, მთხრობლის ვინაობის შესახებ.

P.S.

სამცხე-ჯავახეთის არქივზე მუშაობის პერიოდში, ნუნუ ბენდუქიძემ, „ცოცხალი ისტორიების“ მრავალტომეულის გამოცემის მოთავემ, ჯ. რუხაძის საველე რვეულებში იპოვა ქალბატონ ჯულიეტას შვილიშვილის, 13 წლის თამუნა გეასალიას საველე დღიური „ჩემი ჯულა“; თამუნა თან ახლდა ექსპედიციაში სამცხე-ჯავახეთში 1980 წ.

ქ-ნი ჯულიეტა თავის საქმეზე იმდენად იყო შეყვარებული, რომ მთელი თავისი ოჯახი ჰყავდა ჩართული ამ საქმიანობაში. მისი ექსპედიციის მონაწილეები იყვნენ შვილები — კახა და ნუნუ ბენდუქიძეები; შემდეგ შვილიშვილები გიორგი და თამუნა გეასალიები. „მინდა ჩემი შვილთაშვილების თაობა ბედნიერი იყოს და მყარად დადგეს იმ საძირკველზე, რომელსაც უყოყმანოდ ვანაცვალე ათეული წლები“, — წერდა იგი.

უპირველესად გამოაცა დღიურის წარმოების მეთოდმა, იმ ფორმით, როგორც ქ-ნი ჯულიეტა გეასწავლიდა პირველკურსელებს: „საველე მასალების გარდა ცალკე უნდა აწარმოო ყოველდღიური ჩანაწერები საველე ცხოვრებაზე, ხალხზე, გამოთქვა შენი აზრები: რა მოგწონს და რა არა, ყველაფერი, რაც მნიშვნელოვნად მიგაჩნიათ. არ დაგავიწყდეთ წლის, თვისა და რიცხვის მითითება. გავა ღრო და ეს ჩანაწერები თქვენი ცხოვრების ბიოგრაფიაში შევა...“

ამიტომ გადავწყვიტე ამ დღიურის გამოქვეყნება (შემოკლებით). აქ ნათლად ჩანს ახალგაზრდა თაობის ზნეობრივი აღზრდა ეთნოგრაფიულ მოგზაურობებში მონაწილეობისას, სადაც ეცნობა თავისი ქვეყნის ისტორიას, ბუნებას და ამ ბუნებაში მცხოვრები ხალხის შრომით საქმიანობას. „ეთნოგრაფია — წერდა გიორგი ჩიტაია — ეროვნული თვითშეგნების დედაბოძია. თაობათა მიერ შემუშავებული სიბრძნის, ზნეობრივი სიმდიდრის, მუხლჩაუხრელი შრომისა და გარჯის ცოცხ-

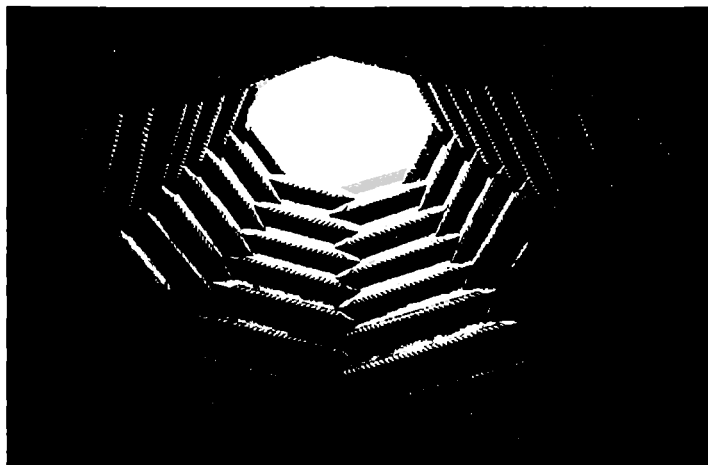
¹ ჯ. რუხაძე, დღიური, ჩანაწერი თუ Varia? კრ. ჯავახეთი, ახალციხე, 2002, გვ. 212-238.

ალი მატიანე, რომელიც ახალგაზრდებს უფაქიზებს ზნეობას, უღვიძებს წინაპართა სიყვარულის და მათი მემკვიდრეობის დაფასების უნარს“. „საწყალი მთხრობლები“ — ეცოდება თამუნას მეცნიერის ხელში „დასაკითხად“ ჩაცვნილი ხანდაზმულები, ამავე დროს მოსწონს „ჯულას“ სიკეთე, როცა აძლევს წამალს ან უზიარებს საკვებს მოხუცებს; აკვირდება ჯულას შენიშვნებს წიგნთან დამოკიდებულებაში, ამხანაგებთან ურთიერთობაში და ფიქრობს: „რატომ დასაჯა ჯულამ „როცა თავს არ თვლიდა დამნაშავედ“; აღფრთოვანდა, როცა გაიგო რომ „ნეზაბუდას“ კესანე რქმევია; გაოცდა, როცა სახლები „მიწაში ნახა ჩაფლული“; არ მოსწობს, როცა რაიკომის მდივანმა ოთახიდან გამოასახლა ან მანქანა არ გამოგზავნა და ტალახში მოუხდათ სიარული; მოსწონს, როცა ჯულა ავალებს დღიურის წერას. ცდილობს ლამაზად დაწეროს, ეამაყება, როცა „ჩანახატებს“ თხოვს; ფიქრობს, რატომ არ გამოუშვეს სათამაშოდ მისი ტოლა გოგონა და თივის ასაკრეფად წაიყვანეს. მოსწონს ყველაფერი: ძველი სასაფლაოები თავისი ვერძებითა და ცხენებით, სამცხის ბუნება და წითელი ყაყაჩოებით აბიბინებული მდელოები; ვარძია და თმოგვი, კუმურდო და საფარა. დაუმეგობრდა ადგილობრივ სომეხ ბავშვებს, რომლებმაც აჭამეს „ლიმი“ და ძალიან მოეწონა, წაიყვანეს „ძექვას“ სანახავად; აღწერა „მერცხლის ბუდურა“, ქართული და სომხური სასაფლაოები, „ლაზაბზარი“ და ა. შ. თავისუფალ დროს იგონებს „კაცუნების ანბანს“.

აბა, განა მაშინ წარმოიდგენდა თამუნა, რომ ეს დღიური ისტორიის ნაწილი გახდებოდა ქართული ეთნოგრაფიის განვითარების გზაზე, ხოლო პროფ. ჯ. რუხაძის საველე ცხოვრების ბიოგრაფიას ერთი ცოცხალი ეპიზოდით შეავსებდა. ამიტომ ამ დღიურს დამატებით ეურთავთ „ცოცხალი ისტორიების“ სამცხე-ჯავახეთის ტომს.

დღემდე ბენდუქიძე-გეასალიების ოჯახი ეთნოგრაფიის გულშემატკივარია. სამწუხაროდ, თამუნა, ჩვენთან აღარ არის... დარჩა მხოლოდ ეს პატარა ცნობისმოყვარეობით სავსე, ბავშვური ხელით ნაწერები ჩანაწერები იმ ბედნიერი დღეების მოსაგონებლად, რომლებიც ასე შინაარსიანად გაატარეს ერთად ბებიამ და შვილიშვილმა. თამუნას ჩანახატს, „კუმურდო“ - მის უკვდავსაყოფად, ეურთავთ ნაშრომის გარეკანს.

თამილა ცაგარეიშვილი

დარბაზული სახლის ერდო.

տճճԻ

ԵՏԺՄԵԴ - ԿՏՅԵԴՈՈ

(1942 ՆԴՄՈՈ)

როგორც მესხეთ-ჯავახეთში ცხოვრების დროს დაერწმუნდი, ასპინძა, სოფელი ერკოტა (სადაც ვცხოვრობდით) და მათი შემოგარენი თავისი პრაქტულფეროვნებით - კლიმატურ-გეოგრაფიული პირობებით, ეთნოკულტურული და პოლიტიკური ისტორიით იპყრობდა ყურადღებას.

ომის გამო ერთი წლით ადრე დაგვამთავრებინეს უნივერსიტეტი და მე და ჩემი მეუღლე - ავთანდილ ბენდუქიძე - ამ სოფელში სამუშაოდ გაგვაგზავნეს. ავთანდილი საშუალო სკოლის დირექტორად და ფიზიკა-მათემატიკის მასწავლებლად დანიშნეს, მე ისტორიასა და გერმანულ ენას ვასწავლიდი. დროებით ქიმიის მასწავლებლობაც დამაეალა.

ასპინძა-ერკოტა
1942 წელი 10 აგვისტო

ისევ უკან დავიხვე და თანმიმდევრობით გავიხსენებ თბილისიდან ჩვენი გამგზავრებისა და იქ ცხოვრების ამბავს.

როდესაც გადაწყდა ჩვენი წასვლა ასპინძის რაიონში და ეს კი იმ რთულ პირობებში შეუძლებლად გვეჩვენებოდა, ყველას ერთი რამ გვანუგეშებდა - ამ მხარის ბუნების სიკეთე.

ახლა, დიდი ხნის შემდეგ, შთაბეჭდილებები გაფერმკრთალებულია, გაცრეცილ ფურცლებზე ფანქრით ნაწერიც ძლივს იკითხება. არ ვიცი ღირს, კი ზიზი აღდგენა და საჯაროდ გამოტანა? არც ჩანაწერია სრულყოფილი. მას ზომ, როცა დრო მქონდა, მაშინ ვწერდი. ამიტომ საინტერესო ცოტა იქნება, მაგრამ მნიშვნელოვანია ის, რომ სოფელი, სადაც ჩვენ ვცხოვრობდით, აღარ არსებობს, ჩემმა შწირმა მონათხრობმა კი შეიძლება გვითხრას, როგორი იყო ის. ამან ათასი ფიქრი ამიშალა და სატკივარი გამახსენა.

თბილისიდან დიდი გულისტკივილით გაგვაცილეს თვალცრემლიანმა დედამ, ჩემმა დამ და ავთანდილის დეიღამ თამარმა. ჩვენ საკმაოდ დიდი ბარგით ბორჯომში ავთანდილის დედასთან, ოლია მიქაძესთან ერთად ჩავედით და ასპინძაში სატვირთო მანქანით გავემგზავრეთ. მე და ავთანდილი რაიკომის პირველ მდივანთან - ძეგისაშვილთან - მივედით. მან ძალიან თავაზიანად მიგვიღო, გვკითხა ვინაობა და გვითხრა: „თქვენ, ახალგაზრდებო, ისტორიულ ჯავახეთში მიღიხართ, რომელიც ტრადიციული დაყოფით მოიცავს ახალქალაქის და ბოგდანოვკის რაიონებს, ასპინძის ნაწილს (დადემი, ქუნცა, ტოლოში, სარო, ხიზაბავრა, ზერთვისი, ერკოტა) და მიყოლებით ზევით. აქ ზეგანიც არის და ზეობაც. თქვენი სოფელი ძველი სოფელია. ის ზეგანზეა. იქ საუკუნეების მანძილზე ერთად ცხოვრობდნენ ქართველები, მუსლიმები, გამამჰადიანებული ქართველები და სომხები. ახალგაზრდები ხართ, რთულ უბანზე მოგიხდებათ მუშაობა. თქვენ იცით, როგორ მოუვლით სკოლას“. ჩვენთან საუბრის დროს მან ვილაცას დაავალა, რომ ჩვენთვის ერთი სატვირთო ცხენი მოეყვანა. ძალიან გაგვიხარდა მისი ასეთი გულისხმიერება, მაღლობა გადაუხადეთ და წამოვედით.

ჩალვადარი უკვე ეზოში იყო, დატვირთა ჩვენი ბარგი - ერთი დიდი მაფრაშა და სხვა წვრილმანი და აღმართს შევუყვებით. გზა ქვალორიანი იყო. გზაზე გვხვდებოდა ნაშალი კლდიანი ადგილები. ტყე თითქოს ქვაზე იყო ამოსული, ირგვლივ დიდი ლოდებია. ვიწრო აღმართებიც ქვა და ზეინჭით არის მოფენილი, ქვებზე ულამაზესი ყვავილები ყვავის. ხის ფესვებს კლდეც კი გაურღვევია. მივდივართ ოღრო-ჩოღრო, გასიპულ, ქვიან, ერთმანეთზე გადახლართულ ციცაბო გზებზე. დაღლილებმა დასვენება მოვიწოდეთ. შედარებით სწორი ადგილი მოეძებნეთ, ციცაბო გზიდან გადავედით და საგზალი გავშალეთ.

ათანდილის დედას სიარული გაუჭირდა. ეტყობა, დაიღალა. ჩვენ უფრო ხალისით მივდივართ. მე უარეს გზაზეც მივლია, როცა გურიამი შუა ზაფხულში სოფელ ბახვიდან ფეხით, იშვიათად ცხენით, ბახმაროს გზაზე, ბახიურაში დასასვენებლად დაედოლიდა.

მერე ისევ აღმართს ავუყვებით. უცებ ჩვენს თვალწინ კოპწია სოფელი გადაიშალა, რომელიც თითქოს მთის ფერდობზე იყო შეფენილი. ახლოს რომ მივედით, ენახეთ, რომ სოფელი ზეგანზე იყო გაშენებული. სოფელში რომ შევედით, საოცარი სიჩუმე და სიმშვიდე სუფევდა. სოფლის ცენტრში ხნიერები და ახალგაზრდები გამოშლილიყვნენ, ხმაძალა ლაპარაკობდნენ. ერთმანეთს მივესალმეთ და ერთ მათგანს რაიკომის მდივნის წერილი გადავეცით. მან მაშინვე ხკოლის მახლობლად ერთ ქართულ ოჯახში მიგვიყვანა. მოხუცმა, რომელიც სახლის წინ იდგა, ჩვენს ჩამოხსნილ ბარგს ზელი დაავლო და ოთახში შეიტანა, ჩვენ კი ჩალვადარს გამოვეშვიდობეთ. მასპინძელმა ბინის მოუწყობლობა მოიბოდიშა. ეუთხარით, რომ ჩვენ არაფერი გვინდოდა. შესვლისთანავე გაკვირვებულები ეუყურებდით ორსართულიან ხის ნაშენს, რომელიც ოთახის ერთ მხარეს კედლის მთელ სიგრძეზე იყო გაშართული. როგორც გვითხრეს, საქეი ერქვა და საწოლად იყო გათვალისწინებული. საწოლის ქვედა ნაწილს დასაჯდომადაც იყენებდნენ. საქეის მეორე სართულის მარჯვენა მხარე ყველაზე განიერი ჩანდა. ის ძირითადად ცოლ-ქმრის დასაწოლად და საპატიო სტუმრისათვის ყოფილა განკუთვნილი. ოთახს პატარა ფანჯარა ჰქონდა, რომლის წინ იქვე პატარა მაგიდა და ორი სკამი იდგა. ოთახში იატაკი ეგო, კედელზე კი იდა ერთი საცოდავი შესახედაობის ლამა. ასე ვეზიარეთ ჩვენს დამოუკიდებელ ცხოვრებას. ეიცო, რომ ეს დარბაზული მოგვირგვინებული სახლია. ძალიან მინდა მისი ნახვა, მაგრამ ჯერ ბევრი რამე მაქვს მოსაგვარებელი. მაფრაშა გავხსენით. ვატყობ, ათანდილს მაინცდამაინც არ სიამოვნებს ლოგინების გაწყობა, მაგრამ თავგამოდებით გვეხმარება. მერე პირსაბანი მოვიკითხეთ. გვითხრეს, გარეთ არისო, სხვა სველი წერტილები კი არა აქვთ. ახლა ზაფხულია, ტყით და წყაროთი შეიძლება სარგებლობა. რა ვქნათ, როცა აცივდება?! დედა გაკვირვებულია. ისინი კარგად ცხოვრობდნენ და ვერც კი წარმოიდგენდა, თუ მისი შვილი ოდესმე ასეთ სახლში იცხოვრებდა. დედა თადარიგიანი ქალია, საქმელი და ნუგბარიც წამოუღია და სუფრა გაგვიშალა. ღამე საქეზე კარგად გვეძინა.

არ ვიცი, ვინ რას ფიქრობს, მე კი ძალიან მინდა დარბაზულ ოთახში შესვლა. გავედი და ვკითხე დიასახლისის: „შეიძლება თქვენი ოთახის ნახვა?“, „მობრძანდითო“, - მითხრა. ბევრი რამ მსმენია ლექციაზე ასეთ სახლზე და ახლა სულმოუთმენლად ველოდებოდი იქ შესვლას. ვისაუზმეთ თუ არა, მე და ავთანდილი შევედით. ვხედავ მოგვირგვინებულ დარბაზს და ოთხივე კუთხეში ჩადგმულ სვეტებს. ოთახის გვირგვინი ქვევიდან თანდათან ვიწროვდება, ზოლო მალა გვირგვინის თავში სასინათლო ერღო ჩანს, რომელიც შიგნიდან იკეტება. წინათ ერღო, როგორც გვითხრეს, ღია იყო, საიდანაც შემოდოდა სინათლე და ჰაერი. აქ ამ სახლს დედაბოძი არა აქვს (დედაბოძიანი სახლი, როგორც ვიცი, მხოლოდ ქართლშია. დედაბოძიანი სახლის მაკეტი ნანახი მქონდა მუზეუმში). ოთახში იყო განჯინები, კედლის კარადა, რომელსაც კედლის აყვანის დროს მართავდნენ. დარბაზს გვერდით პქონდა სათონე, „სარძიე“ სადღევლით, ახორი, სადაც თივა ჭერიდან იყრებოდა. იქვეა სახბორე, საძროხე და საცხენე. იატაკზე შევნიშნე კარგად მოზრდილი ხის ორი სახურავი. ვკითხე: „ეს რაღა მეთქი?“ „ეს ხორბლის ორმოებია, ძველთაგან გვქონდა და როდესაც იატაკი გავაკეთეთ, დაეტოვეთ, გვჭირდება ზოლზე“. ოთახში თაროებიც არის გამართული, მასზე ბევრი ცარიელი ჭურჭელი აწყვია, ერთს ხელი მოკიდე და მივხვდი, რომ შიგ რაღაც ცხიმი იყო. ამ დარბაზულ ოთახში ისეთივე დასაფეხურებული ხის გამწვდომი საქვი იყო, როგორიც ჩვენთან, ოღონდ უფრო გრძელი და უფრო განიერი. ოღას პქონდა მიწისქვეშა სამალავი, რომელსაც საშიშროების დროს იყენებდნენ. წინათ „ხაროც პქონდათ, ზოგს ახლაცა აქვს. იმაში მოსაყალს ჩაყრიდნენ. სიმიინდი დავთესეთ, მოვიდა და ის ჩვენც იქ გვქონდა შენახულიო“, - გვითხრეს. „ხარო მოჰყარ, რომ სიმიინდი ჩაჰყარო“, - ეუბნებოდნენ ერთმანეთს. ის შემოღობილი იყო და მიმდორში სახლთან იდგა ზეელში, ერკოტაში, ურაველში, მუსხში, ასპინძაში. მთელი ოჯახი სიამოვნებით და გაკვირებული შემოყურებდა და მისმენდა. მკითხეს: „საიდან იცით ყველაფერიო?“ ჩვენ გარშემო შეიქმნა მოსიყვარულე გარემო. დიასახლისმა გვითხრა, ზოგს დარბაზში კერა ახლაცა აქვსო, სადაც პურს ბრტყელ თხელ ქვაზე საჯზე აცხობენ. ამაზე გამომცხვარი პური ძალიან გემრიელიაო, ზოგს კი ფურნე აქვსო.

12 აგვისტო

ღილით ადრე სკოლაში წავედით, სადაც გველოდნენ მასწავლებლები, სასწავლო ნაწილის გამგე, საბჭოს და კოლმეურნეობის თავმჯდომარეები. მათ ჩვენი ვინაობა ვუთხარით, მოვიკითხეთ და მერე საქმეზე გადავედით. ავთანდილმა კაბინეტები მოიკითხა. „მხოლოდ ფიზიკის და გეოგრაფიის კაბინეტი გვაქვსო“, გვითხრეს. როდესაც ფიზიკის კაბინეტის კარი გახსნეს და შევედით, გაცივებული დავეჩით. უძვირფასესი ტექნიკა, ხელსაწყო იარაღები, რომლითაც ჩვენი უნივერსიტეტის ფიზიკის ლაბორატორიაც კი იამაყებდა, დაშლილი იყო, აქა-იქ ეყარა ნაწილები. არ ვიცოდით, რა გვექნა. ჩვენი მასპინძლებიც შეწუხებული იყვნენ, მაგრამ ხმას

არ იღებდნენ, რადგან დამრბეველები, ალბათ, მათი ახლობლები იყვნენ. ავთანდილმა თქვა: „ვისაც დახმარება შეგიძლიათ, ხეალ ამ კაბინეტის მოწესრიგებას დაეიწყებთ, თუ შესაძლებელი იქნა და გაირკვა, რა რა არისო“. მაგრამ როგორ?! ყველა ხელსაწყოს ხომ ცოდნა უნდა. მეორე დღეს დაეიწყეთ მათი ინსტრუქციების ძებნა. ორი ინსტრუქცია ეიპოვეთ. ხასწავლო ოთახებშიც ასეთივე ქაოსია. შემდეგ დღეებშიც დალაგება გრძელდებოდა. როგორც ჩანს, მეცადინეობა თითქმის არ ტარდებოდა. შეუძლებელია იმის აღწერა, რაც იქ ხდებოდა. ავთანდილი თითქმის მთელი დღე სკოლაში იყო, მე უფრო იშვიათად მივდიოდი.

16 აგვისტო

ისევ სკოლა, ავთანდილი აგრძელებს მუშაობას, სხვებიც გვეხმარებიან, ინსტრუქციებს კითხულობენ, სხვადასხვა საქმეს აკეთებენ. ყველაფერს ვაწესრიგებთ. გაკვირვებული ვარ ავთანდილის საქმიანობით. ვუფრობდით, ვის უნდა მოჰკითხოდა სკოლის დარბევის პასუხი. უკვე 6 დღეა, რაც ჩამოვდივით. პირველი სექტემბრისათვის ყველაფერი წესრიგში უნდა იყოს. არ ვიცი, შეეძლებოდა თუ არა ამ მძიმე საყოფაცხოვრებო და სასკოლო პირობებში აქ დიდხანს დარჩენას, რამე სასარგებლოს გაკეთებას.

17 აგვისტო

დღით, რამდენიმე დღის შეუსვენებელი მუშაობის შემდეგ, გადავწყვიტეთ, სოფელი და მისი მიდამოები დაგვეთვალიერებინა. მახსოვს ბატონი გიორგი ჩიტაიას ნათქვამი: „როდესაც ველზე სამუშაოდ წახვალთ, პირველ რიგში, ბაზარი თუ არის და სასფლაო, ის უნდა ნახოთ“. ბაზარი არ არის. მინდა ერთ-ორ ოჯახს, რომელიც ჩვენთან ახლოს სახლობს, მათი მეურნეობის შესახებ ზოგი რამ ეკითხო, გავგეო, რითი და როგორ ცხოვრობენ. ვიცი, რომ ყველა სოფელს, თუნდაც ძალზე პატარას, აქვს თავისი ღირსშესანიშნაობები, შესაძლებელია სრულიად უმნიშვნელო და უსახური, მაგრამ ჩვენთვის მაინც საინტერესო. ავთანდილს, რომელიც ჩვენს ფაქულტეტზე ზოგ ლექციას ესწრებოდა, ჩემზე არანაკლებ აინტერესებდა აქაური ყოფა და ეს ინტერესი მას ბოლომდე გაჰყვა.

ვასრულებ ბატონი გიორგის დარიგებას, მივდივართ სასაფლაოზე. რასაკვირველია, ბაზარს ვერ ვნახეთ, ასპინძაში ვერ წავალთ. ახალი საფლავებიდან მოშორებით არის ძველიც, ვინ იცის როდინდელი, ცხერის და ვერძის გამოსახულებიანი საფლავის ქვებით. ზოგი მათგანი სანახევროდ მიწაშია ჩაფლული, ზოგ ვერძს მხოლოდ თავი უჩანს; არის სწორი ქვასამარხი, რომელსაც ჩემთვის გაუგებარ ენაზე რაღაც აწერია. ზოგი საფლავის ქვის წარწერა თითქმის გადამდილია. ერთ-ერთი საფლავის ქვაზე არის ჯვრის გამოსახულება და წარწერა.

როდესაც გაიგეს, რომ ძველი აშხები და ნოეთები მაინტერესებდა, ყველა ცდილობდა, რამე მოეყოლა. მითხრეს, რომ ზემოთ ტყეში ადრე ეკლესია იყო, მისი ნანგრევებიღა

არისო. ახლა ნაგელესიარი უნდა ენახოთ, მასწავლებელი მიგვეყვება - ბერიძე მარო. გზაზე შეგვხვდა ერთი ხანშიშესული გლეხი, რომელიც ეკლესიაზე წამოგვეყვავა. ავედით ფერდობზე, ენახეთ ღელე წისქვილით. ერთღარაინი წისქვილია, ბაზეში რომ იყო, ჩვენს ეზოში, ოღონდ იმაზე პატარა დოლაბი აქვს. შინ - თბილისში - ფოტოაპარატი გვექონდა. რატომღაც არ წამოვიღეთ. დიდი სისულელეა; ხომ ვიცოდი, რომ სოფელში ბევრი რამე იქნებოდა გადასაღები. ყველაფერს, რასაც ენახულობდი, არ ვიწერდი, მეგონა, დამამახსოვრდებოდა. ამ პატარა სოფლის ზეგანზე, როგორც თანდათან ვიგებდი, უხვად იყო სხვადასხვა კერამიკული ნივთების ნამტვრევები. კერამიკულ ნამტვრევებს, გზაზე რომ ეპოულობდი, ხელს შევახებდი და ისევ იქ ვტოვებდი. მათი აღწერა და ჩაწერა, ალბათ, აუცილებელია, მაგრამ მე ამას არ ვაკეთებდი.

სოფლის თავში ავედით ეკლესიის ნანგრევებთან. მას საკმაოდ დიდი ადგილი ეკავა. ახლოს მივედით. ნანგრევების ქვეშ უფრო ძველი ნაგებობის საძირკველი მორჩნდა. ერთ ადგილას ნახვერად დანგრეული კედელიც იყო შემორჩენილი. ალბათ, ეკლესია იყო. ეტყობოდა, ძველი ნაგებობა უფრო დიდი უნდა ყოფილიყო. ლოდებში ქვაჯვარი შევნიშნე. ეკლესიის საძირკველთან კერამიკული ჭურჭლის ნამტვრევები ეყარა. აქაურებმა ვერ მითხრეს ეკლესიის სახელი. „ეს სოფელი ბევრჯერ ყოფილა დარბეული, ალბათ, სხვადასხვა მოდგმის ხალხი ერთმანეთს ებრძოდაო“, - ამბობს ჩვენი თანამგზავრი.

ეკლესიის ნანგრევებიდან გავცქერით ამ მიდამოებს. ალბათ, ბალ-ვენახებით, ტყეების მასივებით, მწვანით მოსილი გორაკებით იყო დამშვენებული. საუკუნეებს ბევრი რამე შეუძლია.

* * *

ახლა, როდესაც ჩემი ძველი ჩანაწერების გადაწერა დაიწყო, გამახსენდა ჩვენი თანამშრომელი დევი ბერძენიშვილი, დაეურეკე და ვკითხე: „ხომ არ ყოფილხართ ერკოტაში, რა იცით ამ სოფლის ძეგლების შესახებ-მეთქი?“ მან თავისი 1981 წლის დღიური წამიკითხა: „ეკლესია, რომელიც მე ენახე, ძველი ეკლესიის ნანგრევებზეა აგებული. უფრო დიდი ყოფილა. იქვე აღრეფოდალური ხანის ქვაჯვარის ბაზისია. დასავლეთის შესასვლელის მარჯვნივ, ამჟამად თავდაყირაა ჩაშენებული სომხური ზაჩქარი. ბალავარის ქვას ორღარიანი საძირე შემოუყვება, შუაში ჯვარია ამოკეთილი. ეკლესიის დასავლეთით თხემის ფართობი 30X50 მეტრზეა. ანაკრეფი კერამიკული მასალა გვიანბრინჯაოს ხანისაა. არის კიდევ მეორე გორა, რომელზედაც გროვად შემორჩენილი ქვებია, ამას ისინი ზიარათს ეძახიან - ამაღლების ღვთისმშობლის უკაცმირებენ. ის სოფელს გადმოჰყურებს სამხრეთ დასავლეთის მხრიდან. ამ 45 მეტრი სიმაღლის ქედზე ქვების მშრალი წყობით შექმნილი კედლებია. ქვაზე ყველაზე მაღალ ადგილზე ყორეა, სადაც გაირჩევა საყდრის ბუდე, რომელსაც შესასვლელი სამხრეთიდან აქვს. შესასვლელთან და საკურთხეველშიაც ძველი ეკლესიის ლოდებია დაწყობილი, აფსიდაში აქაც ქვაჯვარის ბაზისია“.

ვინ იცის, რამდენი ქართველის მოწმეა ეს სოფელი. ხშირად ესაუბრობთ იმაზე, თუ რატომ დასახლდა, რა მოეწონა აქ ხალხს, ის ხომ მოწყვეტილია ცენტრს. ჩვენ დღეს რაღაც ნაგებობის კვალს მივაგენით. სულ იმაზე ვფიქრობთ, როდის დასახლდა აქ ხალხი პირველად ან მეორედ; არ ვიცით, ეს დასახლება, სადაც ჩვენა ვართ, მერამდენა. ესეც არა ჩანს ახალი.

ჩვენმა გამოვლმა სოფლის თავში ჯერ ერთი ჩაქცეული ადგილი მაჩვენა. „რა არის - მთიქი“, - ვკითხე. „არ ვიცი, ამბობენ, თითქოს აქ წინათ ხალხი ცხოვრობდა. შეიძლება თურქობის დროს აქ იყვნენ, მერე ქვემოთ სოფელში დასახლდნენ, ასეთი რამდენიმე“, მერე ისინიც გეაჩვენა. არაფერ იცის ის ჩაქცეული ნანგრევები, რომლებიც ენახე, რა არის. ამბობენ, შეიძლება თავშესაფარი იყოს. შესაძლებელია, ეს იყო ერკოტის ცნობილი ქვაბები, რომელიც ნახსენები აქვს გიორგი ბოჭორიძეს¹. ნანახით ძალიან დავინტერესდი, მაგრამ ამის შესახებ ვერც მაშინ და ვერც მერე ვერაფერი გავიგე.

თითქმის ბნელდებოდა, როდესაც შინ დაებრუნდით. არც ერთი ბინის სარკმლიდან სინათლის მბჟუტავი შუქიც არ ჩანდა. ადამიანის ჭაჭანება არ არის, მხოლოდ ძაღლების გაბმული ყმუილი ისმის. ეს ჩაყარული პატარა სოფელი არ ვიცი, გამოირჩევა თუ არა სხვა სოფლებისაგან. იქნებ სხვაგანაც ბუნების ასეთი დიდებული პეიზაჟია? არა მგონია, რომ ერკოტის გარშემო სოფელ ზველამდე მაინც ერკოტის და მის შემოგარენ ტყეს ბაღალი ჰქონდეს. მითხრეს, რომ საძოვრების გასაჭირშიც კი, როცა მთა და ბარი თოვლით იყო დაფარული, ტყეში პირუტყვს თავის გატანა არ უჭირდა, ყოველთვის შოულობდა საზრდოს.

სოფლის შემოგარენის მონახულებამ დაგვაფიქრა. ვინ იცის, რამდენი ჭირ-ვარამი გადახდენია ამ სოფელს. აქ გამოცდილი ისტორიკოსი უნდა იყო. შალვა ამირანაშვილის ლექციებიდან მახსოვს, ძეგლს რომ ნახავ, რა უნდა გააკეთო, მაგრამ მე ვერაფერი შეველი. ისტორიას ჩაბარდა ამ სოფლის მნიშვნელოვანი მასალა. ჩემი ჩანაწერი თუ დღიური, ცხადია, მოკლებულია სიზუსტეს.

ახლა, როდესაც ჩემი იმდროინდელი ჩანაწერი ენახე, გამახსენდა სერგი ჯიქიას მიერ გამოცემული „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დაეთარი“, რომელშიც ერკოტის ქვაბების შესახებ მოტანილია ლ. მუსხელიშვილის მასალა „ვაჰანის ქვაბთა განგებიდან“ (XIII საუკუნე), სადაც დასახელებულია მთელი რიგი გეოგრაფიული სახელები და მათ შორის ერკოტაც: „ვარძია და ზედა ვარძია, თმოგვი, კუმურდო, ტოლოში, ფია, მირაშხანი, ერკოტა (ერკუტა), ჭაჭკარი და სხვა“².

1 გ. ბოჭორიძე, მოგზაურობა სამცხე-ჯავახეთში, თბ., 1992, გვ. 276.

2 ვაჰანის ქვაბთა განგება (XIII), გამოცემა ლ. მუსხელიშვილმა, 1939, გვ. 10. ეახსებუბ ს. ჯიქიას მიხედვით, გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დაეთარი, თბ., 1958, გვ. 261, 422.

ამ სოფლის შესახებ მოგვყავს ს. ჯიქიას ნაშრომიდან ამონაწერი: „სოფელი ერკოტა - ამ დაწერილობას დედანში დიაკრიტული ნიშნები არა აქვს. ერკოტა დღესაც არსებობს - არსებული სოფელია. იგი ასპინძის რაიონშია, ერკოტის საბჭოს შეადგენს.

ერკოტა - ამ სახელწოდების სისწორე და სინამდვილე დასტურდება ერთ საარქივო მასალაში ქართული მინაწერებით: „მე ერკოტის მამასახლისი“. ერკოტის რელიეფზე შემდეგი ცნობა არსებობს: *„Казенное сел. Эркота при роднике Пони нуари [ფუას ← (pinar), წყარო], на возвышенном месте под подошвою горы Керкеда, над оврагом Уканхеви и против горы Коцяхура...³“*

20 აგვისტო

ამ დღეს მთელი სოფელი დაეიარე. გარეთ გამოსულიყო ქალი თუ კაცი. უფრო ახალგაზრდა გოგონები და მოზუცები მიყურებდნენ, შეიძლება ფიქრობდნენ: „ნეტა, ეს გოგო რას დადის, ვეღაფერს ათვალეერებსო“.

ერთი სახლის წინ იჯდა ხანშიშესული ქალი და ხელსაფეხავში ზორბალს ღერდავდა. გვითხე: „რას აკეთებთ, რისთვის გინდათ დაღერდილი ზორბალი?“ მითხრა: „კორკოტი უნდა გავაკეთო“. „კორკოტი რა არის მეთქი?“ „წყლით ეზარშავთ დაღერდილ ზორბალს და მერე კარგად რომ იდუღებს, რძეს დავასხამთ, მარილს გავუკეთებთ და ეჭამთო“. „ჩვენ ზორბლისაგან მხოლოდ მიცვალებულისთვის განკუთვნილ წანდილს ვაკეთებთ“. ალბათ, გაუკვირდა, რადგან შევნიშნე, რომ მასაც და მის ახლო მყოფ გოგონებსაც ეცინებოდათ, მაგრამ იცოდნენ, მასწავლებელი რომ ვიყავი და თავს იკაებდნენ. ამის შემდეგ სახლის გარეთ გამოდგმული ხელსაფეხავი ბევრჯერ ენახე.

ჩვენი საოჯახო საქმეები ასე თუ ისე მოვაგვარეთ და ავთანდილის დედა ცოტა დამშვიდებული დაბრუნდა თბილისში.

21-22 აგვისტო

წერილი მივიღეთ თბილისიდან. გეწერენ: „ზევარ ჩხაიძე ასპინძის რაიონში სოფელ ზეულში ექიმად გაავზაენეს და მთელი ოჯახი იქ წაიყვანაო“. რა ბედნიერებაა! მალე ენახავთ ნანა ვიგორბინასა და ზევარს. გადაეწყვიტეთ, სწავლის დაწყებამდე ზეულში წავსულიყავით. ნანასა და ზევართან დიდი სულიერი სიახლოვე და მეგობრობა გვაკავშირებს.

დავიჭირავეთ ცხენი, გამყოლი კი არა გვყავს, რადგან იქ დარჩენა და მეორე დღეს დაბრუნება გვინდა. გვითხრეს, გზა ტყიანია, მაგრამ ადვილად სავალი, ცხენი თვითონ მიგიყვანთ სოფელშიო. მე ადრეც ვთქვი, რომ ბავშვობაში და მერეც ცხენით სიარული ძალიან მიყვარდა და ცხენზე ჯდომაც ვიცოდი. ამ საცოდავ ცხენზე ხან მე ვიჯექი და ხან ავთანდილი. ავთანდილი, მიუსხედავად სპორტული

3 ს. ჯიქია, გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი, თბ., 1958, წიგნი II, გვ. 190; ზოგადად ჭაბების შესახებ იხ. ნ. ძერძენიშვილი, საქართველოს ისტორიული გეოგრაფია, თბ., 1964, გვ. 230.

აღზრდისა (ჩოგბურთი, ველოსიპედი და სხვა), ცხენზე თავს მაინცადამაინც ლაღად ვერ გრძნობდა. მოკლედ, რიგ-რიგობით ვაწუხებდით ჩვენს მეგობარ ცხენს, მაგრამ ბოლოს ისე დავიღალეთ, რომ ორივენი ერთად შევსხედით. ეს არც ისე იოლი იყო, მაგრამ აქაც მე ვიმარჯვე. წავიდა საწყალი ცხენი ამ მძიმე ტვირთით. მივედით ზველში. როგორ გაუხარდათ ჩვენი ნახვა. არასოდეს დამავეწყვებდა ეს საღამო. მარო დეიდას (ნანას დედის) გაკეთებული სადილი, რძე და სხვა ნუგბარი, ჩვენთვის უცხო კარაქი და სხვა. ღამე ჯეჯიშები გაშალეს და ლოგინი იმაზე დაგვიგეს. დიდხანს ვიცინოდით. შემდეგ ზევარი და ნანა მთელი სიცოცხლე იგონებდნენ იმ ტბილ საღამოსა და ღამეს. ძილი არ გვეკარებოდა. მარო დეიდას სახეს ახლაც ვხედავ, როგორი სიყვარულით გველაპარაკებოდა. იმ ღამეს ერთი კურიოზიც მოხდა, რასაც თბილისში ჩვენი შეხვედრების დროს მუდამ იგონებდა ზევარი, სიცოცხლით ვიზოცებოდით.

ზველში დილით სასაფლაოს ნახვა მოეწონებოდა. ნანა და ზევარიც წამოგვყვნენ. სასაფლაოს ქვაზე გამოხატულია სახენელი, წმინდა გიორგის გელესიასთან ცხვრის თუ ვერძის კარგად შენახული ქანდაკებაა. ერთ საფლავის ქვას წარწერა აქვს. ამ ქვაზე სამჭედლო იარაღები ჩანს. მივირს, ერკოტაში რატომ არის ყველა ისტორიული ადგილი თუ სასაფლაო უფრო განადგურებული? ეერაფრით ვერ ვიგებ ამას.

ნაშუადღევს ერკოტაში იმავე ცხენით დავბრუნდით. ცოტა რამ, რაც შეეძლოთ, გამოგვატანეს.

ზევარი ძალზე ნიჭიერი და დაკვირვებული ექიმი იყო. ის მთელ ზველს და ახლომახლო სოფლებსაც პატრონობდა. ვაი, რა დიდი განსხვავებაა მასწავლებელსა და ექიმს შორის, ჩვენ როგორი საცოდავები ვართ. მხოლოდ თბილისიდან დედაჩემის გამოგზავნილი პროდუქტების იმედად ვართ.

ცხელია, როდესაც სოფელში ჩამოვედით. თურმე იმ დღეს ახალგაზრდა ქალები ლაზარობას მართავდნენ. ისინი კარდაკარ სიმღერით დადიოდნენ, თან დაჰყავდათ თოჯინად გამოსახული ჩიხტით თავდახურული „პატარმლი“. სიმღერის ტექსტი არ ჩამიწერია, მაგრამ ვერა ბარდაველიძის ლექციიდან მახსოვდა, რომ ეს ლაზარეს სადიდებელი ჰიმნი იყო და ძალიან გავიხარე. ვინმეს კარზე რომ მივიდოდნენ, სახლის პატრონები ცდილობდნენ „პატარმლი“ წყლით გაეწუწათ, წვიმა რომ მოსულიყო.

ისინი ჩვენს სახლთანაც მოვიდნენ. „ღირექტორს რო მიუვლოცოთ, რას მოგვცემსო“, - ითხოვს. ავთანდილმა მათ დედაჩემის გამოგზავნილი ომის დროს სანატრელი იაფფასიანი „პადუშკა“ კანფეტები მისცა. ეს მაშინ დიდ რამედ ითვლებოდა.

მაიამეს, რომ სოფელში მოხუცი ქალები დიდებაზე დადიოდნენ. ამინდის გამოთხოვა დიდებაზე დავლაზეც სცოდნიათ.

27 აგვისტო

ავთანდილის დედა ჩამოვიდა და ჩამოიყვანა თავისი უმცროსი ვაჟი, მეცხრეკლასელი ტარიელი, რომელსაც სოფელი მოეწონა. საქვზე დააგეს ყველაფერი, რაც კი ჩამოტანილი ჰქონდათ და ისე დაწვენ. სულ რამდენიმე დღე იყვნენ. მათ ჩამოსვლას პურის გამოცხობა დაუეკავშირეთ და ცხელ-ცხელი თონის პურითა და ყველით გაუმასპინძლდით.

თბილისიდან მათ მიერ ჩამოტანილი საპონი და შაქარი და კეთილი მეზობლის არმენა ფალელიშვილის - გამოგზავნილი „ფრენჩები“ სოფლის პროდუქტებზე გაიცვალა.

1 სექტემბერი

წუხელ მთვარიანი ღამე იყო. გასასიერებლად წავედი. შუკებში ახალმოთიბული თივისა და პურის თავთავის სურნელი იდგა. ზეალ სასწავლო წელი იწყება. დილით ჩვენთან მოვიდა სოფლის თავკაცი, მას სკოლის კარი უკვე გაეღო. რაღაც საქაღალდეები გექონდა, ეზოში შევედით. იქ მყოფნი მოწინააღმდეგე მოგვესალმნენ, შეხვედრით კმაყოფილები ვიყავით. სკოლის ზარი დაირეკა, ბავშვები ეზოში იყვნენ, ზარის შემდეგ საკლასო ოთახში შევედით. ველეაჲ, პირველად ისტორიის გაკვეთილი ჩავატარე. მეორე გაკვეთილი სხვა კლასში გერმანული მქონდა. ავთანდილი ძალიან მოწადინებულა, აპირებს ბავშვების გაკვეთილების შემდეგ დატოვებას და მათთან მეცადინეობას. ეს წამოწყება ყველას გაუხარდა. ავთანდილი ამბობდა: „ვისაც სწავლა სურს, რომ აუკრძალო, მაინც შეიძენს ცოდნასო“.

4 სექტემბერი

ძალიან დაკავებული ვარ. სამი საგნის მომზადება ადვილი არ არის. მაგათი სამყოფი გერმანული დედამისის მეგობარმა მასწავლა, იმდენად კარგად, რომ დღესაც მახსოვს. ისტორია სულ არ მიჭირდა, ქიმიასი ვამზადებდი გაკვეთილს. ასე ვიქნები, სანამ მასწავლებელს არ გამოგზავნიან. საღამოს გაკვეთილების გეგმას ვადგენ, ავთანდილი მეუბნება, დიდი დატვირთვა გაქვს, ყველა საგნის გეგმა უნდა გქონდესო. სხვადასხვა საგანს რომ ასწავლი, ძნელია, კარგად მოამზადეო. ასე გაგრძელდა სკოლაში ჩვენი მუშაობა. მიხარია, ამდენ რამეს რომ ვაკეთებ.

სადილი? რა სადილი, ზან გვაქვს და ზან არა. ზმირად მხოლოდ პურსა და ვაშლს ვჭამთ, ან ახალ კარტოფილს, რომელსაც ნავთქურაზე ვზარშავ, რასაკვირველია, თითქმის ყოველთვის უცხიმოდ ვჭამთ. ყველაფერს თანაბრად ვიყოფთ.

10 სექტემბერი

მინდა გავიგო ცოტა რამ აქაურ სოფლის მეურნეობაზე. გიორგი ჩიტაიას ლექტიიდან გამახსენდა, რომ ვახუშტი ბატონიშვილთან ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხი ადგილის ნაყოფიერება-უნაყოფობაა. ადგილი იმითაც არის მნიშვნელოვანი, თუ რა მოჰყავთ ამა თუ იმ სოფელში. არ ვიცი, რა შევძელი. პერიდება, რომ ამ საკითხით უფრო მეტად არ დაინტერესდი.

მივედი ტივაძის ოჯახში, რომელსაც მისელაზე ადრევე შევეუთანხმდი. ოჯახის უფროსმა, რომლის სახელიც არ ჩამიწერია და ვერ ვიხსენებ, მითხრა: „აქ ზოგან ხამი მიწა იყო, ლურჯი, ქვიანი. ქვას ეკარკლავდით. ვთესავდით ჭვავს, წითელ დიკას, ცერცვს (ბაკლას), დოღს. შემოდგომაზე ლურჯი პური გექონდა. გაზაფხულზე ვთესავდით თეთრ ქერს და ბარდას. ფიგ ვეძახდით. ქერს პირველად ვთესავდით,

იმიტომ რომ ქერი მალე არ მოდის. ქერი რო გვიან დათესო, მწვანე რჩება, მოძრავს. დიკა მალე მოდის, იმიტომ უფრო გვიან ვეთესამთ. ყველაზე მოსავლიანი წითელი დიკაა, ზელაში იმატებდა, გამოცხობაში წონით ისევ ის იყო. დოლის პურმაც იცოდა მატება. ადამიანს ცოტა მუცელზე ბერამს. წითელი დიკა უზარალოა. დოლის პური ცოტა სალთია, ვერ ჭამ, უგემურია - დიყვილი პური გამოდის; შავი, ნასი პური გამოდის. ასლს ცოტას ვეთესამდით. ასლისაგან ვაკეთებდით კორკოტს. „კორკოტი ჭამე ასლისა, დრო მოგივიდა წასვლისა“.

ბარდა საჭონლისთვინ არი, ჩვენცა ეჭამთ. ლობიოსებრ ვაკეთებთ ხახვით, რამით“.

ერკოტაში მიწის ნაკვეთებს ამფებად ანაწილებდნენ და საბლით ზომავდნენ. ერთი საბელი სიგრძით ათი მეტრი ყოფილა. გლეხებს მფლობელობაში სხვადასხვა რაოდენობის ამფი მიწა ჰქონდათ. აქ თესავდნენ ისინი მოსავალს.

ძველად უფრო იყო გავრცელებული მეფუტკრეობა, მონადირეობა. აქ ბევრი ჰყავდათ. ცხვარიც და ძროხაც, ღორიც, თხაც, მატყლისაგან ქსოვდნენ წინდებსა და ხელთათმანებს. მე აქ ვერა ენახე ჭრელი წინდები, რომლებიც მუზეუმში მიჩვენა ბატონმა გიორგიმ და მითხრა: „ამისი მქსოველები აღმოსავლეთ საქართველოს მთის ხალხია“.

ერკოტაში ბევრი ჰყავდათ ფრინველიც, განსაკუთრებით ბატი, რომლის ბუმბულს ბალიშებისთვის ინახავდნენ, ზორცისაგან ჩახოხბილს აკეთებდნენ ან აპარილებდნენ და ზამთრისთვის ცეცხლთან ახმობდნენ, ქონს კი ადნობდნენ და ცხიმად ხმარობდნენ. რძისაგან კარაქს, ერბოს ამზადებდნენ, კარაქს იშვიათად ხმარობდნენ. ცხვრისა და ძროხის რძისაგან აკეთებდნენ სხვადასხვა სახის ყველს. ძროხის ყველი მოხდილია, ცხვრის ყველი მოუხდელია და ძალიან გემრიელი.

14 სექტემბერი

მიუხედავად იმისა, რომ ისტორიული ადგილების სანახავად ავთანდილი ჩემთან ერთად დადიოდა. მას გული უფრო სკოლისაკენ მიუწევდა. ავთანდილმა საქმე იცოდა და უყვარდა სკოლაცა და ბავშვებიც.

სწორედ ერკოტაში მისი ჩასვლის შემდეგ სხვაგვარად დატრიალდა სკოლის ბედიც. ავთანდილი ზან ასპინძაში დარბოდა, ზან მოწაფეებს გაკვეთილების შემდეგ ტოვებდა და ამეცადინებდა. საოცარია, როგორ ასწრებდა ყველაფერს. კოლეგები მორიდებით ზოტას ასხამდნენ და მათი სიტყვები გულიდან იყო ამოსული. ჩვენ მცირედითაც კმაყოფილები ვიყავით, ვერაფერი ცვლიდა ავთანდილს, ვერავითარი გაჭირვება.

28 სექტემბერი

ვაშლი გვიანდა ვიყიდოთ. აქ კარტოფილი ვაშლივით გემრიელი და უზემოსავლიანია. ეხარშავე ახალ კარტოფილს და ცხიმის გარეშე პურს ვატანთ. ჩვენი სადილიც ეს არის, ზან კი მარტო ვაშლი და პურია ჩვენი სადილი.

ხალხს თვითონ უჭირს, შენ ვინ დაგეხმარება? გვაქვს ქოქოსის ზეთი, ძალიან მეყვარება, მაგრამ რა ეჭნა, იძულებულები ვართ, რომ ეჭამოთ.

ერთხელ ცოტა ერბო შევიძინეთ და რამდენიმე დღე გემრიელად ვისადილეთ, თუ ამას სადილი ჰქვია. თუმცა, არც თბილისშია უკეთესი პირობები. კაცმა არ იცის, რასა ვჭამთ. პურს როცა ემოულობდით, დიდი საქმე იყო.

5 ოქტომბერი

ერთ ოჯახში წავედით. არ ვიცით, ისინი თურქები არიან თუ გამაჰმადიანებული ქართველები. სოფელში ყველაზე მდიდრულად მოწყობილი სახლი ჰქონდათ. რამდენჯერმე ვესტუმრეთ. ძვირფასი ხალიჩებით იყო მორთული ოთახი, ოჯახის უფროსი შიშველი ფეხებით ფეხმორთხმული იჯდა. ჩვენ არაფერი გვითხრეს, მაგრამ ვიგრძენით, რომ ფეხზე გახდა აუცილებელი იყო და ისე შევედით. უფროსი კაცი დამჯდარი და ფეხმორთხმული გვესაუბრა. იქვე უფროსი ქალი ერთფერ, ლამაზი ორნამენტებით შემკულ მაღალ წინდას საგულდაგულოდ ქსოვდა. ჩვენ მისგან ერთი წყვილი წინდა შევიძინეთ, რომელიც თბილისში შინდისფრად შევლებუ და დღემდე მაქვს შენახული. სწორედ ამ კაცმა მიგვიწვია ვაშლის ბაღში.

7 ოქტომბერი

გადავწყვიტეთ, იმ მოხუცს ბაღში ვწვეოდით ვაშლის საყიდლად. ვაშლის საყიდლად რომ მივდიოდით, დაწესებულ ფასს არაფრით უკლებდნენ ზოლზე, მაგრამ ამავე დროს ვაშლის კალოზე ვაშლს გვთავაზობდნენ და შეგეძლო იმდენი გეჭამა, რამდენიც გინდოდა.

ათმანდილს ვაშლი ძალიან უყვარდა და მიკვირდა, იმდენს რომ ჭამდა. მე მგონი, ვაშლით შიმშილის გრძნობას იკლავდა. ასე რომ, ვაშლის ყიდვით არ ვზარალობდით. გაკეთილების შემდეგ მოხუცთან ბაღში მივედით. გაოცდი, როდესაც რამდენიმე ადგილზე სხვადასხვა ჯიშის მქონე გემრიელი ვაშლის კალოები დავინახე. აქ იმდენი ვაშლი მოდიოდა, რომ ასპინძაში იყიდებოდა. უფრო დიდი რაოდენობით გაჰქონდათ ახალციხეში. მუსლიმები ვაშლს საჩაღვადრო ცხენებით ეზიდებოდნენ. ამ სოფელში ურები არ იცოდნენ. ზამთარში მარზილიც ჰქონდათ. აპინძასა და ახალციხეში მსხვილი ვაჭრები იყვნენ. ამბობენ, ისინი თურქეთშიც დადიოდნენ საუაჭროდ.

აქაური ხილი ისეთი გემრიელი იყო, არასოდეს დამავიწყდება მისი გემო. ერკოტა, როგორც ჩანს, განთქმულია მენილეობითაც. აქ ჰქონდათ ტკბილი და გემრიელი ქლიაფი, ჭანჭური, სხვადასხვა ჯიშის ვაშლი. მითხრეს, ერკოტა ახლა ძირითადად ვაშლით არსებობსო.

ჩვენი ნაცნობი მოხუცისაგან ვაშლი ვიყიდეთ, გამოვეშვიდობეთ და წამოვედით. ვაშლით დატვირთული რომ მოვდიოდით, ერთმა ხანშესულმა კაცმა დაგვიძახა: „მერე ჩემთან მობრძანდით, რაღაცას გიამბობთო“. ჩვენი „განძი“ სახლში დავტოვეთ. მიხვდით, „განძი“ რატომ ვამბობ? ერთ თონის პურს, რომელსაც ჩვენი დიასახლისი გვიცხობდა, შუაზე ვყოფდით და თითო ან ორ ვაშლს ვჭამდით. პურს ფურნეშიც აცხობდნენ. როდესაც პური არა გვქონდა, გამოცხვარი პურის სუნზე ცუდად ეხდებოდი. ხშირად პატარა ნაჭერ პურს ვიყოფდით.

იმ დღეს იმ ხანში შესულ კაცთან მივედით. მან გვიამბო: „ნიკოლოზის დროს

სომეხი გენერალი ყოფილა პასკევიჩი. იმას სომხები გამოურეკია არზრუმიდან. ერკოტის სომხები იქიდან, ქილდიდან, მოსულან. აქ თათრებს უცხოვრიათ. კალოები რო გააკეთეს, თათრის ფულები ამოიღეს. ზოგი გათათრებულია, ზოგი ნამდვილი თათარი“.

12 ოქტომბერი

ბედნიერი დღე გაგვიტენდა. მშვიდები ვისხედით, ფანჯარაში ვიყურებოდით, თან მერე დღის გაკვეთილს ვამზადებდი. უცებ თავი ავწიე და დავინახე, რომ ფანჯრის წინ ცხენოსანმა გაიარა, რომელსაც ხელში ჯამი ეჭირა. „გაიმი - ვიყვირე, - ეს ხომ პეტრე ბიძია“. გავეარდი გარეთ და, მართლაც, ჩვენს საერთო შემოსასვლელთან ცხენიდან ჩამოსული პეტრე ბიძია (ნანა ვიგორბინას მამა) ენახე, რომელმაც ერთი პატარა მომინანქრებული ჯამით ერბო მოგვიტანა. ჯერ მისი მოსვლით გავიხარეთ და მერე ძღვნით, რომელიც მაშინ ისეთი რამ იყო, ისე დაგვაპურა რამდენიმე დღე, რომ სიხარულით არ ვიცოდით რა გვექნა. ამიტომ ამას ხაზგასმით ვწერ. პეტრე ბიძიამ გამოგვკითხა, როგორ ვცხოვრობდით. პროდუქტებზე გაამახვილა ყურადღება და დაგვარიგა, გვიან შემოდგომისათვის და ზამთრის პირისათვის, როგორ მოვექცეულიყავით. ის ძალიან ჭკვიანი კაცი იყო, ბუღალტრად მუშაობდა. ყველაფრის ავი და კარგი იცოდა და აქ, ზველში, თავის ცოლ-შვილს ხშირად აკითხავდა.

16 ოქტომბერი

ძალიან გავიხარეთ, სრულიად მოულოდნელად ბებო, ანა ჯავახიშვილი, ავთანდილის ბებია დედის მხრიდან და ავთანდილის დედა რომ ჩამოვიდნენ ცხენებით. როგორ უყვარდა ბებოს თავისი შვილიშვილები, დიდი ამაგიც ჰქონდა მათზე. ავთანდილი პირველი შვილიშვილი იყო და მას განსაკუთრებული სიყვარულით ჩაიხუტებდა ხოლმე. ბებო დასარჩენად ჩამოვიდა, ცოტაოდენი ნუგბარი ჩამოიტანა და გაოცებული დარჩა ეს კარგად ნაცხოვრები ქალი, ასეთი პირობები რომ დახვდა. ჩვენ თავს ეველებით მოხუცს, ეს ჩემი თვისებაა, და რაც შეგვიძლია ყურადღებით ვართ, მაგრამ აქ გაუსაძლისი პირობებია არა მარტო ეკონომიკური თვალსაზრისით, არამედ ჰიგიენური თვალსაზრისითაც. ახალგაზრდებსაც კი ძალიან გვიჭირდა. ბებომ გადაწყვიტა უკან დაბრუნება. ვიქირავეთ ცხენი და როგორც ჩამოვიდა, ისე ამხედრებული გავისტუმრეთ. გამოვემშვიდობეთ. როგორი სიყვარულით გამოეთხოვა ავთანდილს, ამის წარმოდგენა ძნელია, მაგრამ რა ექნა? ჭკვიანი ქალი იყო, დარბაისელი, გრძნობდა, რომ დარჩენით თვითონაც შეწუხდებოდა და ჩვენც შეგვაწუხებდა, თორემ რა სჯობდა ჩვენთან მის ყოფნას. მე მასწავლებელიც მეყოლებოდა შინ და ჭკუის დამრიგებელიც.

18 ოქტომბერი

სოფელი თანდათან დაგვიახლოვდა. პატივით გვექცეოდნენ, მაგრამ ყველას უჭირდა და ჩვენთვის ხელის გამართვა მაინცდამაინც არ შეეძლოთ.

გახსაკუთრებით კარგად იყო ჩვენთან ერთი მასწავლებელი - მარო ბერიძე. ის ჩვენზე უფროსი იყო, მაგრამ ისე დაგვიასლოვდა, რომ ხშირად მოდიოდა ხოლმე. გვიცხოვდა ბიშს ბატის ქონზე (ბატის ქონი პირველად მაშინ გავისინჯე და ძალიან მომეწონა), გვიკეთებდა თათარბერაკს. დაჭრიდა ცომს, მოხარშავდა, შეწავდა რამე ცხიმში და მაწონს მოასხამდა. სხვა ცომეულსაც გვიკეთებდა, რაც ძალიან ეხერხებოდა.

20 ოქტომბერი

სოფლის ხალხი ორჯერ გაგვიმასპინძლდა. მათი სამზარეულო მრავალფეროვანია. რად ღირს მარტო რძის ნაწარმი - განთქმული კარაქი, არაფანი. რად ღირს ან თაფლი, ერბოში ან ბატის ქონში მოშუშული მხალეული და სხვა კერძის დამზადება რომ იციან. აქ ყოველ კერძს თავისი დანიშნულება აქვს. შორს წასულ გლეხს სხვანაირი საჭმელი მიჰქონდა, შინ სხვას ჭამდა. ბერიძეების ერთ ოჯახში ოჯახის უფროსმა სატყეიარი გამიზიარა, ცხოვრება თითქოს გაიოლდა, მაგრამ გაჭირდა კოდეც. მიწა და საძოვარი ეხლა უფრო ცოტა გვაქვს. გზა როგორი გვაქვს, ხომ ნახეთ. ზამთარი გაუსაძლისი იცის ჩვენთან. გზები იკეტება და ქვეყნიერებას მოწყვეტილი ვრჩებით.

მერე სხვა რამეც მოიგონა. ჩენი სოფელი მეფუტკრეობითაც განთქმული ყოფილა, თანდათან ქვეითდება, რა იქნება ცოტა ხნის შემდეგ, ღმერთმა უწყისო.

მოხუცს შევბუდე და ვკითხე, რატომ არის ერკოტაზე უფრო დაცული მეზობელი სოფელი ზეული. იქ ეკლესიაც არის ზელუხლები, საფლავის ქვებიც შემონახულია, პირობებიც უკეთესი აქვთ, რა არის მიზეზი, თუ შეგიძლიათ მითხარით - მეთქი. „რა ვიცი, ჩანს თათრები ამ სოფელს უფრო აწუხებდნენ, შეიძლება მაგ ტომის ხალხი ერკოტაში უფრო ბევრი ცხოვრობდა“.

იმავე ოჯახში ახალ წელთან დაკავშირებით მიამბეს: „როდესაც მეკლე ტაბლას გამოიტანდა, ტაბლის მრგვალ პურს ჩამოაგდებდა ბანიდან. თუ პური წინ გაგორდებოდა, ბუხრისაკენ, მაშინ იტყოდნენ: „ოჯახი წინ წამოვიო“. თუ კარისკენ გაგორდებოდა, ცუდი იყო, თუ პური მრუდეთ კიბისკენ დაეცემოდა, უკუღმა წავიდოდა ოჯახის საქმე. ახალ წელს რომ დაეკლამდით ქათამს, მის ღაბაბს ან ქეროს ბუმბულს მივაკრამდით ცომით კარებთან ან კუთხეში, სადაც ბოძი იყო. თუ დააყენებდნენ ბლარები, წლამდე უნდა ყოფილიყო.“

ბედობა დღეც ვიცოდით, მაშინ ტკბილი ბრინჯის საჭმელს - სუთლის - ეჭამდით. იმ დღეს ფულიან ქადასაც გავჭრიდით, ფული რომელსაც შეხვდებოდა, მეორე წლამდე უნდა შეენახა, ჯიბით უნდა ეტარებინა.

იმ დღეს ახალს შეგვეკრამდით, ახალს გავჭრიდით. პურებ რო ვაცხოვდით, ხაჭო პურ ვაცხოვდით. ეგ პატარა რბილი პური იყო, ჭამის დროს ერბოს უსეამდით. ბასილასგან ამოჭრილი ჯვარს ჩააგდებდნენ ტომარაში და წაიღებდნენ მინდორში. იმ ჯვარსაც გადააყოლებდნენ მოსავლისთვის.

სკოლიდან მოვდიოდი, წყაროსთან მოხუცი კაცები ჩამომსხდარიყვნენ. მათში იყვნენ ტიეაძეები, ბერიძეები, ინასარიძეები და ერთი ხატიძე. ყველამ იცოდა, რომ ძველი ამბები მაინტერესებდა. „მობრძანდი, მასწავლებლო, მობრძანდი, რამე უნდა მოგიყვეთ“, - ღამიძახეს.

მივედი. მივესალმე და მათ გვერდით დავჯექი. ისინი ერთმანეთს მოყოლას არ აცდიდნენ. ეთხოვე, რიგრიგობით მოეყოლათ. ჩემმა თხოვნამ არ გაჭრა, მაინც ერთმანეთს ასწრებდნენ. ერთი რომ ყვებოდა, მეორე რაღაცას მოაგონებდა, მთავარ მთხრობელს პირდაპირ თავს ესხმოდნენ. ფანქარი და ქალაღლი მოვიმარჯვე, შეეხებუე: „თუ ცოტას მაქვით და ნებას მომცემთ, მინდა ჩავიწერო“. მაშინ სტეფანე ბერიძემ დაიწყო მოყოლა: „ბერიკას გვერდით ყავდა სამი ჩარხარაჯი (თათრ.) დამცველი, რომელიც რო ვირზე იჯდა. იმას დასდევდნენ და იმ ქალს უყურებდნენ, ქალი არავინ გაგვიქციოსო (ბერიკაობა-ყვენობის დღესასწაულში მხოლოდ ახალგაზრდა კაცები მონაწილეობენ). ქალს პირი არ უჩანდა, ისე მოიხვევდა რამეს. ჩარხარაჯები ქალთან არავის უშვებდნენ. ვირით მოვდიოდით სხვის კარზე. ისიც გამოვიდოდა, ქუდ მოიხდიდა და მოგვცემდა ფქვილ. ვირს ხელს მივარტყამდით უკან და ვეტყვოდით: „ამის ბარაკა შემოვიდეს შენ ოჯახში, მოწყალება მოგვეციო“. მერე იმის წინ დაუკრამდნენ რამეს, ვირზე ვინც იჯდა, ის ბერიკა იყო. ცეკვამდნენ, მღეროდნენ, დამცველები ამ ქალს გაითამაშებდნენ. ბერიკა მიუღოცამდა: „მარხვა ორმოცი, აღდგომა მხიარულად გაგიტენოსო“. მერე მალვით გააკეთებდნენ ლაფს ფქვილის ან ნაცრისას და მალვით ბანიდან გადმოგვასხამდნენ. უფრო ნამეტურად ბერიკას დაასხამდნენ. ჩარხარაჯებ ძვლები ეკიდათ, როგორც ხმლები, ისე ხმლებიც ეკიდათ. თუ ვირი მოკურკლამდა, აიღებდა და იმას ჩიბუხში ჩატენიდა. ვირი რო დაუშვებდა სასქესო ორგანოს, იკითხამდა ხალხი: „ეეს რა არიო?“ ბერიკა ეტყოდა: „ეეს კონკილა არიო“. ყოჩაღობა იყო ჩემი, თუ იმ ქალს მოვეხვეოდი. ზანდაზან იმ ქალს მოპარამდნენ კიდევ. ისინი, თუ ქალს მოვეხვეოდი, მცემდნენ. ბერიკა წყნარად ლაპარაკობს, არივებს ხალხს: „ამდენი უნდა გადაიხადო, ნალოგი მოსულაო“. ბერიკა ყელზე ჩამოიკიდებს თივის თულოს, სახეზე თხის ტყავს, წვერ-ულვაშს გაიკეთებს. ზოგ თეთრი ტყავი ქონდა, ზოგ - შავი, ზოგ კი წითელი ტყავი ქონდა აფარებული. იმ აკრულს თვალები და ცხვირის ადგილი ამოჭრილი ქონდა, სულს იბრუნებდა. ბერიკას და მცველებს მუცელი ქონდათ, შიგ კინჭს ჩაიდებდნენ, ზოგი - თივას. ფქვილ რო მოგვცემდნენ, გამოვხდიდით არაყს. ცხვარს რო დავკლამდით, შესაწირავ ყურს მოვაჭრიდით და ტრაპეზეზე დავდებდით. ზოგჯერ იქ დაეკლამდით ცხვარს და იქ მოვზარშამდით. ფსონს ვაკეთებდით და იქ ვქეფობდით. ოჯახის პატრონი ბეწვს გამოაგლეჯდა ცხვარს. იმას ქათმის და ბატის ბუდეში ჩადებდა, მრავალი გამოვიდეს ჭუჭულიო. დაცილილი ქონდათ კარგად. ბერიკა იმისთვინ იყო, რო მრავალი ჭირნახული მოგვივარო. თუ კარგი ფეხი აქ, გვალვა არ იქნებაო, სეტყვა არ მოვაო. წელიწადი კარგი მოვაო“. ნესტორ ხატიძემ დაამატა: „ბერიკათ და ყვენათ ახალ ნეფეებს გამოვიყვანდით, ყველიერის კეირა სულ ჭიდაობისა იყო. იმ დროს ახალდაქორწინებულ ნეფეებს თავიანთი ტანისამოსით გამოვიყვანდით, იმათ „ნეფი ძველას“ ვეძახდით. ნეფე რა დღისით ზის პატარაძლთან, იმ დღეს არის ნეფე და მერე „ნეფი ძველას“ ვეძახდით“.

ერკობა, როგორც მითხრეს, საზაფხულო საძოვრებით და სათიბებით მდიდარია. ცნობილია, რომ XIX საუკუნის 30-40-იანი წლებიდან ჯავახეთი გაიჩეხა და გადაიწვა, მას შემდეგ მთელი ფართობი სახნავ-სათიბად და საძოვრებად იქნა გამოყენებული. აქ ზამთარი საკმაოდ ხანგრძლივი და ცივია, ღიღთოვლობაც ხშირად იცის.

ერთ ოჯახში მიაბებს: „აქ აღრე მარტო შეშას ხმარობდნენ, მერე ტყე გათხელდა და დაუწყათ წივის გაკეთება. წივა კარგია, ტყეც არ იჩაგრება. წივა ბევრი გვექონდა, ეხლაც გვაქვს. შეშასაც ეხმარობთ. წივას ნაკლები სიმშრევალე აქვს, ფურნეს მეტი გახურება სჭირდება.“

ზოგს ბუხარი ჰქონდა. ცხერის წივის ნაღვერდალი კარგა ინახებოდა. ცხერის წივა ზამთარში მზადდება; ცხვარი სახლშია, ზაფხულში მინდორშია.

40 სული ზიზანი გვყავდა. მწყემსი გვყავდა დაქირავებული. ამას თენახევარ, ორ თვეში ეწმენდით, სისქე ერთი ცილა გახდებოდა და გასქელებოდა. აჭრიდა ბარით, ამას ხერძარით გამოიტანდა, სადაც მზე იყო. იქ ერთმანეთზე სამ რიგს დააწყობდნენ, ისინი ერთმანეთზე დაფერდებულად უნდა მიეწყოს. გაზაფხულზე მერე იმ წივას ყალბათ დააწყობდნენ, ქვებ დააწყობდნენ და იმაზე დამრეცად ერთმანეთზე მიაწყობდნენ წივას, მერე ზემოდან ესეთივე წესით დააწყობდნენ მეორე რიგს, მერე მესამე რიგს, 1 მეტრის სიმაღლე მიეცემოდა. როცა გამოშრებოდა, საბძელში ან თონის სახლში შეზიდავდნენ.

ნაფხენი რო დარჩება შეზიდვის შემდეგ, იმას ხუშკი ქვია. ეს არის ყანისთვინ, თონეშიც ჩაპყრიან უფრო ღიდ ხუშკებს, წვრილს ყანაში გაიტანენ, საქონლის და ბატების გასამშრალებლად ე. ი. საცხვარეს გასამშრალებლად. გაზაფხულზე ცხვარი აჭოჭებს თავის სადგომს და ამიტომ სადგომს მოაყრიან.

საქონლის ნაკელს აგროვებენ ზამთარში, გარეთ გააქვთ ხელძარით, ის გააქვთ ტარდის ადგილზე. ყოველდღე გააქვთ და ერთათ აგროვებენ. გაზაფხულზე გაშლიან, ძირს ბზეს მოაყრიან, მერე ამ ნაკელს გაშლიან ლაფათქით, ნიჩბით, მერე იმას საგორავით დატკეპნიან. როგორც ბორი ისეთი იყო, ქვაც იყო. იმას ღონიერი ხალხი აგორავებდა. სახელური ქონდა, საბელ გამოვამადით, დავაგორებდით. ცხვარს მარილ აალოკებენ და ის ტკეპნის. ერთიორჯერ შედგებოდა ცხვარი სხვადასხვა დღეს და დატკეპნიდა. ზოგჯერ ადამიანებიც ტკეპნიდნენ. ასე იყო 20-30 დღე. მერე აჭრიდნენ ნიჩფით, ბარით და იქვე ნიჩფით მიაწყობდნენ, ამას წივის აშარველა ერქვა. 9 დღის შემდეგ ყალბ დასდგამენ. სინამ თოვლი მოვიდოდა, მერე შეიტანდნენ სახლში. ცხერის წივა ფურნეს უფრო ჭირდებოდა.

იყო კიდევ საწვავი თეთენი. ის ძროხისა და ხარის ნაკელისაგან ზაფხულში კეთდებოდა. შიგ ხუშკს აურევენ, დააკრამენ ქვაზე, გახმება და იხმარენ. თეთენს ღობის ყორეზე აწყობენ. ის ორ კვირაში ხმება. რომ შეხმება, მერე გადააბრუნებენ. გამხმარს ინახავენ საბძელში. კარგ გამხმარს ცეცხლი ადვილად ეკიდებოდა. თეთენს სახუშკეში ინახავდნენ. სახლშიც ინახავდნენ. სახუშკე გარეთ იყო, ყალბთან, - კელელთან იყო სახუშკე. წივას ერთმანეთზე დააწყობდნენ და ისევ წივით გადახურავენ და ზევიდან გადალესავდნენ ნაკელით. თუ წივა გარეთ დარჩება, შეიძლება, ის

ახალი ნაკელით გადაიღეს. თეთნის ადვილად ეკიდება და წივას გვიან, თეთენი უფრო გაახურებს“.

28 ოქტომბერი

ვწევარ. შუაღამე გადასულია. ყველას სძინავს, მე კი თვალს ვერ ვხუჭავ, ოთარ შვანგირაძეზე ვფიქრობ, ხან რა აზრი მომივა და ხან რა. ხან ორივენი მტკერის ხანაპიროზე მინდორში ვმეცადინებთ. მე ეზივარ, ოთარი ბალახებში წვეს და თავი ჩემს კალთაში უდევს. რა სიყვარული გვექონდა ერთმანეთის, როგორ უყვარდა ელიკო (ჩემი და), ჩემი ოჯახი - დედა და მამა. მისი სტუმრობა ჩვენთვის ბედნიერება იყო. ასევე იყო იმათთვისაც. როდესაც მე და ავთანდილი მიუღიოდით მათთან კლარა ცეტკინის ქუჩაზე, 17 ნომერში, შურა დეიდა და ალექსანდრე ბიძია, ფრიად განათლებული ადამიანები და დიდი ინტელიგენტები, ისე გაიხარებდნენ ხოლმე, თითქოს დიდად საპატიცემულო ხანდაზმული სტუმრები მივსულიყავით.

ვწუხდი ოთარის ჯარში წასვლას. ალექსანდრე ბიძიას შეეძლო მისი განთავისუფლება, ის ზომ დედისერთა იყო, მაგრამ მან ეს შევნებულად არ გააკეთა. ის უპატიოსნესი კაცი იყო და ე. წ. „საქმის გაკეთება“ არ უყვარდა. ასეთი საქციელი სხვისიც ეეკავებოდა.

წერილით გაგებული მქონდა, რომ ოთარი მძიმედ დაიჭრა ქალაქ სლავიანსკთან ბრძოლებში 1942 წელს. შემდეგ მისგან წერილი მივიღეთ. გვეწერდა, რომ გამოკეთდა, დონის კაზაკთა ცხენოსან დივიზიაში ნალმტყორცნელთა ოცეულის მეთაური იყო და თავის დივიზიასთან ერთად იბრძოდა. მაგრამ მე მაინც ძალიან განვიცდიდი მის აშბავს. მისგან უკანასკნელი წერილი მამაჩემის გარდაცვალების შემდეგ მივიღეთ. წერილი ახლაც თანა მაქვს. მწერდა: „ჩემ მაგივრად ერთი მუტა მიწა დააყარე აკაკი ბიძიას საფლავს“.

თითქოს გული ცუდს მიგრძნობდა და ერკოტაში ოთარზე ვფიქრობდი.

ოთარი მალე დაიღუპა. 1944 წელს მისი ნეშტი თბილისში გადმოასვენეს და კუკიის სასაფლაოზე დაკრძალული.

2 ნოემბერი

მარო ბერიძე დღესაც გვესტუმრა. ის ყოველმხრივ ცდილობდა ჩენს დახმარებას. ბევრი რამე მაჩვენა და მიაბო. ერთი წისქვილი უკვე ენახეთ. ახლა მე და მარო წავედით მეორე წისქვილის ხანაზავად. რა ლამაზია ეს პაწა ერთთვლიანი წისქვილი, ეიწროში ჩამავალი ღლე. ამ წისქვილს, მუხუნდავად იმისა, რომ, თითქოს, უფრო პატარაა, ვიდრე ის, რომელიც ადრე ენახე, უფრო დიდი დოლაბი აქვს.

წისქვილიდან მინდორზე გამოვიარეთ. მინდორი, ბორცვები, სოფლის მისადგომები ლამაზი ყვავილებით იყო აჭრელებული. მარომ რამდენიმე ყვავილი მოწყვიტა. ეთხოვე, რომ მეტი არ მოეკრიფა. დამენანა, ისე ამშვენებდნენ ისინი არე-მარეს. ყვავილები ჭიქაში ლამაზად ჩაგულავე.

ნოემბრის დასაწყისია. ავთანდილის დედა ჩამოვიდა და, როგორც წინათ, ახლაც ჩამოიტანა „ფრენები“ გადასაცემლად. დედაჩემს ჩვენთვის ნობათი გამოეზავნა. დედამ მეგობრების დახმარებით მამას გარდაცვალების შემდეგ რკინიგზის მაღაზიაში დაიწყო მუშაობა. ძალიან კარგი და სპეციაკი ადამიანი იყო და მაღალი რანგის რკინიგზელების ოჯახები მუდამ ხელს უმართავდნენ. მასხოვს არჩილ გიგოშვილის, გრიგოლ კიკნაძის, რუხაძის და სხვათა დახმარება. სამუშაოდ, ყველას გვარს ვერ ვიხსენებ. თავიანთ ტალონებს ისინი დედას აძლევდნენ. ჩვენ ამ ტალონებით ვითქვამდით სულს, სხვა არაფერი გავგაჩნდა.

რამდენიმე დღის შემდეგ ავთანდილის დედა თბილისში დაბრუნდა. როგორც შემდეგ თბილისიდან გავიგე, გზაში მგელი გადაყრია და ასპინძამდე ჯოხით მგელს იგერიებდა და შიშის კანკალით ძლივს ჩასულა.

8 ნოემბერი

ოღლა ბერიძეს ვესტუმრე. მითხრა: „მოდით, დაჯექით, მასწავლებელო, ერთ სასაცილო რამეს მოგიყვებით. ბერიკაობაზე ახალგაზრდები აირჩევდნენ ერთ ბერიკას, რომელსაც ქალურად შეკაზმავდნენ. დუღუკები, ზურნა პქონდათ. შეკაზმულები იყვნენ გადმობრუნებული ქურქებით, მატყლი ზემოდან რო აქვთ, პირზე წაუსვიათ მური. 6 კაცი ასე იყო გამოწყობილი. თხის ბაღნის უღვაშებს და წვერებს იკეთებდნენ, მერე მოვიდოდნენ და დააბამდნენ ფერხულს 6 კაცი, ის პატარძალი და ბერიკა. მერე ბერიკას ხელს კრამდნენ და გადააბრუნებდნენ. ქალი შეკაზმული მიუჯდებოდა და ტიროდა. მერე ერთ ისეთ სიტყვას იტყოდა ქალი „თავზე დ...“, რო ყველა გაიცინებდა. ქალი ეხვეოდა იმ მკედარს, გაიღვიძო. ის ეხვეოდა და კოცნიდა, ვითომ იქითა ქვეყნიდან მოვედი და გავცოცხლდიო. ოჯახის პატრონი ამით პატივს სცემდა. ან ნახევარ ლიტრ არაყს ან ზორბალს გამოუტანდა. გარეშე ხალხი წვერს აგლეჯდა იმ ბერიკაცს. ასე მოივლიდნენ მთელ სოფელს. მონაგროვი ამორჩეულს დაჰქონდა. ჯორი პყავდათ და ზორბალს ამით ზიდავდნენ. ისინი შეაგროვებდნენ 9-10 ფუთ ზორბალს, მერე გამოხდიდნენ არაყს და იჭეფებდნენ. ვის კარზეც მივლენ, იქ წაიქცევა ის ბერიკა. ეხვევა და კოცნის ის ქალი, მერე თავზე დააჯდებოდა და ცოცხლდებოდა ის მკედარი. ეს რო ჩათავდებოდა, დიდმარხვა დგებოდა, ყვენობა.

ყვენად იმას აირჩევდნენ, ვისაც შეეძლო მზიარულობა. მერე მოგროვდებოდა ხალხი. 6 კაცი ზემოთ, 6 კაცი ქვემოთ ერთმანეთს მხრებზე დაადგებოდნენ. ერთი კაცი შევიდოდა იმათში, მერე დაიწყებოდა სიმღერა: „შავლეგოს ქამარ-ხანჯალი მღვდელს მიეცე ხაწირავადო“ და უკლიდნენ, როგორც ფერხულს. შემოუვლიდნენ შვიდეჯერ. რამდენი კვირაც იყო მარხვა, იმდენჯერ უნდა შემოევლიოთ. ყვენს მუცელში შედებული პქონდა რაღაც, კუხიც პქონდა აშვერილი მაღლა, თავზე თულოს იკეთებდა, დაგრეხილ თივას. თულში იდებდნენ გრძელ ფრთას, ყვენი წვერს იკეთებდა და სახეს იმურავდა შავად.

ცოლმა რომ თხრობა დაამთავრა, ოჯახის უფროსმა უთხრა: „შენ დაგავიწყდა, რო ბერიკას მოკლე ზეს ჩამოკიდებენ, დარბოდა ყვენიც და ბერიკაც. ის ამ ჯოხს არაკუნებდა. ხალხი ქვას ან თოელის გუნდას ესროდა“.

ლექციაზე ეს საკითხი ზედაპირულად იყო განხილული, ამიტომ ცუდად მახსოვდა და ინტერესით ვუსმენდი. თან ვიწერდი. ვიწერდი მასალას ბერიკაობაზე, მაგრამ რისთვის იყო ეს დღესასწაული გამართული, რა იყო მისი დანიშნულება, არ ვიცოდი. რასაკვირველია, ეს იმათაც არ იცოდნენ.

როგორც ჩანს, ეს დღესასწაული ყველაზე შთამბეჭდავი გასართობი იყო. ამიტომ თუ ვინმეს რამეს ეკითხავდი, ისინი ყოველთვის ამ დღესასწაულზე მიყვებოდნენ. მაშინ რას ვფიქრობდი, რომ სწორედ ამ დღესასწაულის შესწავლაზე ვიმუშაებდით. სამწუხაროდ, ჩემს მონოგრაფიაში ამ დღიურიდან, თუ ამას დღიური ჰქვია, არაფერი მაქვს შეტანილი, მასალა კი ძალზე საინტერესოა.

15 ნოემბერი

სოფლის წყაროზე ერთ ბერიკაცს შევხვდი. ბევრი საინტერესო რამე მიაბო. შინ რომ მივედი, მაშინ დავეწერე, რადგან მასთან საუბრის დროს ფანქარი და ქალაღლი არა მქონდა. ბერიკაცმა მითხრა, რომ ამ სოფელში ძირითადად ბერიძეები ცხოვრობენ. არიან ტივაძეებიც. ესენი სხვადასხვა დროს არიან მოსული.

ამ ჩემს დღიურს ეერთავე ზოგიერთ მნიშვნელოვან და ახლახანს ახალციხიდან მიღებულ ცნობასაც.

თურმე თსუ ახალციხის ფილიალის დირექტორის მერაბ ბერიძის პაპა ბერიძიდან ერუშეთიდან იყო წამოსული, ბებია აგარიდან. მერე დადევში დასახლდნენ, ზოგიერთი ბერიძე იმავე ბერიძიდან ერკოტაში ჩავიდა (ეს ცნობა 2001 წლის 10 იანვარს ჩავიწერე). მერე კი ახალციხის ფილიალის თანამშრომელს, ჩვენს ყოფილ დისერტანტს ქუქჩიშვილს ვთხოვე, არქივში გაეგო იქ მცხოვრებთა გვარები. მან ეს თხოვნა მაშინვე შემიხსრულა, რის გამოც დიდად დავალებული ვარ.

ამ მასალის მიხედვით, 1940-42 წლებში ამ სოფელში სულ 54 კომლს უცხოვრია, რომელთაგან ქართველები იყვნენ: ბერიძეები, ტივაძეები, ხატიძეები, ცალქალამანიძეები და ინასარიძეები. 4 კომლი იყო თათარი: ყარიმან ასლან-ოღლი, ბინალ მამედ-ოღლი, მოზაფერ მამედ-ოღლი და ყოჩი ასლან-ოღლი. ჩვენ მხოლოდ ერთი მუსლიმის ოჯახში ვიყავით. მისი სახელი მეცნო. მგონი, ყარიმანი ერქვა, კარგად არ მახსოვს. ეს ჩემი მთხრობელი ცოლშვილიანი იყო. ვერაფრით ამიხსნია ის, რომ მთხრობელის ვინაობა ჩაწერილი არა მაქვს. ხუთი ქართველი მთხრობელი მყავდა - ერთი ტივაძე, ერთი ხატიძე, სამი ბერიძე და ერთი თათარი.

ერთი მასალა კი სრულად მაქვს. იქ მთხრობლის ვინაობა და დაბადების წელიც ჩამიწერია. გამიხარდა, როდესაც ახალციხიდან მოწოდებულ მასალაში ეს სახელი და გვარიც იყო მოხსენიებული. ეს არის სტეფანე სოლომონის ძე ბერიძე, 1899

წელს დაბადებული. გაოცებული ვარ, ჩვენი მასწავლებელი - მარო ბერიძე, არსად არის ნახსენები. იგი განსაკუთრებულად გვექცეოდა. ბევრი რამ ახსოვდა აქაური მეურნეობისა და საჭმელ-სასმელის შესახებ. მან, ისევე როგორც სხვებმა, აქაური მარცვლეული კულტურები დამისახელა. ჩამოთვალა მარცვლეულისაგან მიღებული ლუხუმი და ჭირიხტა, ბიში, ზორცის და ყველის ხინკალი, თათარბერაგი, ერიშტა, ფუშრუკი, რომელიც პურეულისაგან მზადდება. პურის ნაწილი იფუჭებოდა, ნაწილი კი სანაყში ინაყებოდა. განსაკუთრებით კარგად ამზადებდა ამ ცომეულს ჩვენი მასწავლებელი მარო ბერიძე, კარგი ახალგაზრდა ქალი. მახსოვს მისი ყურადღება და ზრუნვა. მარო ძალიან გვშეველოდა. ხშირად, როგორც ადრეც აღვნიშნე, თითქოს ხვდებოდა, საჭმელი რომ არა გვქონდა, მოვიდოდა და მაშინვე რამეს გაგვიკეთებდა. ზოგჯერ მშვივრებიც გაკეთებდა მანც ყოჩაღად ვატარებდით.

18 ნოემბერი

ზამთრის პირი მოახლოვდა. საჭიროა მარაგის გაკეთება. ვიყიდეთ ერთი ჭედლია. ჩვენმა სახლის პატრონმა დაგვიკლა, მან და მისმა ცოლმა გაგვიკეთეს ყაურმა და ჩადეს ერთ დიდ თიხის ქოთანში. ყაურმას ამოვიღებდი, ცოტა ადუღებულ წყალს დავასხამდი, გავაცხლებდი, კარტოფილს ვუზამდი და, ჩემი ჭკუით, გემრიელ სოუსს ვაკეთებდი. მე და ავთანდილი ძალიან კმაყოფილები ვიყავით. ყაურმამ დიდხანს გაგვიტანა.

3 დეკემბერი

თბილისში თურმე, როგორც წერილშიც გვწერდნენ, ყველა წუხდა ჩვენზე. ავთანდილის დეიდა-თამარ მიქაძე - რას არ აკეთებდა იმისათვის, რომ ჩვენ თბილისში საშუაოდ გადაგვეყვანეთ. ეს უბრალო კაპრიზი არ იყო, ჩვენი იქ დიდი ხნით დარჩენა შეუძლებელი იყო.*

სკოლის დატოვება ძალიან გვენანება. რამდენიმე თვეში ისე შევეჩვიეთ ხალხს, რომ მე თვითონ მიკვირდა ჩვენი ურთიერთობა და სიახლოვე.

როგორ მოწესრიგდა სკოლა, დირექცია, სასწავლო ოთახები. თვითონ მასწავლებლებიც გახარებული იყვნენ. ამბობდნენ, ასეთი წესრიგი არასოდეს გვინახავსო. მთავარი კი ის იყო, რომ ავთანდილი თითქმის მთელი დღე სკოლაში იყო. დღის ბოლოს ამეცადინებდა ბავშვებს, თქვენ წარმოიდგინეთ, რუსულშიც.

გვენანება ჩვენი შრომა და ამაგი. ვინ იცის, რა მოვლით მერე. ავთანდილი ყველას¹ სთხოვს, რომ მუშაობა ასევე გააგრძელონ, მგრამ ვინ შეცვლის მას?! იმ დროს ყველა თავის თავზე ფიქრობდა, რა აელო ცხოვრებისაგან, რომ ეს გაუსაძლისი ომიანობის ხანა გადაეტანა. ახალგაზრდობა და, ალბათ, კიდევ სხვა რაღაც გვშეველოდა, ისევე ასეთი კეთილშობილური ფიქრებით რომ ვსულდგმულობდით.

* 1943 წ. 2 აპრილს ჯელიეტას და ავთანდილს გოგონა შეეძინათ. (რედ. შენიშვნა)

დეკემბრის ბოლო მოახლოვდა. გავიგეთ, ბრძანება მოსულა თბილისიდან ჩვენი განთავისუფლების შესახებ. მალე წაგალო. შეწუხებულია ყველა. არ უნდათ ჩვენი გაშვება, მაგრამ დარჩენაც რომ არ შეგვიძლია, ყველას კარგად ესმის. დეკემბერში დიდი თოვლი მოვიდა. ვფიქრობთ, როგორ წავალთ, როგორ ჩავალთ ასპინძამდე. გზა ზაფხულშიც ხომ ძნელია. ერთმანეთზე შეზრდილი სიპი ქვის დაკლაკნილი ბორცვები უნდა გადავიაროთ, ისიც თოვლში, როდესაც ვერ გრძნობ ფეხს რაზე აღვამ. გასწორებულია მთელი გზა, ასე გვონია, სწორ დაღმართზე ეშვები, თუმცა ესეც საშიშია.

მიღის დატვირთული ცხენი ჩალვადრით, მიჰყვება ავთანდილი, რომელიც ცდილობს, არ წაიქცეს, მე კი, როგორც ყოველთვის, მივდივარ მარტო. გამიცურდება ფეხი, დაეკივლებ და ძირსა ვარ დანარცხებული, ავდგები ხან მე თვითონ, ხან ავთანდილი ამაყენებს და ისევ ვეარდები, ისევ ვკეცი, ისევ ფეხზე ვარ, ისევ ვეცემი და ასე კივილ-კივილით, შიშით, კანკალით ჩავდივარ ასპინძაში, საიდანაც ავტობუსით ვაპირებთ მგზავრობას. წარმოუდგენელი დღე გექონდა და რა გველოდა შერე. ამის გაფიქრებაც კი არ მინდა. საგზალი ცოტა გვაქვს, მაგრამ ეს არაფერია. მთავარია, რომ თავი გავინთავისუფლეთ და ასეთ გზებზე, ალბათ, ზამთარში მაინც არასოდეს მოვხვდებით. თან გზაში, ხშირად მატარებელშიც კი ვივარდებით სკოლას, საცოდავ ბავშვებს, მასწავლებლებს, ყველას, ვინც იქ დარჩა, რომლებიც ლამის სულს დაუფვენ და ძლივს გააქვთ თავი ამ საშინელი ომის დროს.

ამით ვამთავრებ ამ ჩანაწერს. რა ადვილად დაეამთავრე ხუთი თვის გაუსაძლისი პირობების შესახებ წერა. ის გაჭირვება ახალგაზრდობამ და იმ სიყვარულმა გადაგვატანინა, რომლითაც ვიყავით გარემოცული. ასეთ პირობებში ცხოვრება ადამიანს ბევრ რამეს ასწავლის და სიბოროტის უნერგავს გარე სამყაროსადმი.

მეორედ ერკოტაში

1956 წლის აგვისტოში მივლინება მაქვს ასპინძისა და ახალქალაქის რაიონებში. ველვავ, პირველ რიგში ასპინძის ნახვა მინდა - ერკოტის. თბილისში გავიგე, იქ აღარავინ ცხოვრობსო. ასპინძაში რაიკომის მდივანს მივაკითხე და სასტუმროში მოვეწყვე. მითხრეს, ერკოტაში თქვენი წასვლა საჭირო არ არის, სოფელი დიდხანია დაცლილია, იქ მხოლოდ ფერმება და მწყემსები ცხოვრობენო.

ვინც ჩემი ხასიათი და შემართება იცის, არ გაუკვირდება, რომ მე არავის დავეუჯერე და ერთი პატარა ჩანთითა და საგზლით აღმართს შევეუყევი. სოფელში რომ შევედი, შევწუხდი. ის მართლა დაცარიელებული იყო, სახლების უმრავლესობა - დაშლილი, დანგრეული, ქვა-ღორღი წაღებული. ერთი-ორი მწყემსი იყო, დანარჩენებს საქონელი გაერეკათ საძოვრებზე. ხალხი მოვიკითხე, მითხრეს, ვინც გადასახლებას გადაურჩა, წავიდ-წამოვიდაო.

ერთი მწყემსი სასაფლაოზე წამყვა. ის უფრო დაზიანებული და ჩაქცეული დამხვდა. ეკლესიაც ენახე. 1942 წელთან შედარებით უარესად გამოიყურებოდა. დამენანა მიტოვებული სოფელი, ჩამკვებული ნასახლარები, ნარ-ეკალმოდებული

კარმიდამოები და ნაფუძრები. ისევ იდგა სანახევროდ დანგრეული სკოლის შენობის ნაწილი. უცებ გამოიღვა გულში სურვილმა, იქნებ კვლავ ახმარდეს სკოლის ზარი, ბავშვები ხმაურით გააცოცხლებენ სკოლას და სოფელს, ზოგჯერ მკვდრებით აღმდგარა სოფელი. ახლა ისეთი რა გასაჭირია, რომ ნასოფლარი დარჩეს?

გადასახლებულმა სოფელმა, როგორც ამბობენ, ახალი ცხოვრება დაიწყო, ვინ სად დასახლდა და ვინ სად. ზოგმა ახლოს, ერკოტის ბაღებში მოიწყო კარ-მიდამო. მე ერკოტის ინტერესი მქონდა, მეგონა, 1942 წლის ერკოტის ნაკულ ჩანაწერებს ახლა შევავსებდი, ისტორიის მძიმე ნაკვალევის შესწავლა ახლაც შეიძლებოდა, მაგრამ იქ სულ სხვადასხვა სოფლის ხალხი იყო მწყევსებად.

სალამო ხანს სასტუმროში დავბრუნდი, ძალიან სევდიანი, შეწუხებული იავარქმნილი სოფლის გამო. თითქოს თითოეული ჩვენგანის, ჩემი ცხოვრების ნაკვალევს ვეძებდი და მერე როგორ.

ბოლოთქმა

დასასრულს მინდა, დიდი მადლიერების გრძნობით გავიხსენო აკადემიკოსი გიორგი ჩიტაია, რომელმაც დიდი ამაგი დამო სტუდენტობის დროს. ჩემი ჯგუფიდან ვაჟები ჯარში იყვნენ წასული და ბატონი გიორგი მხოლოდ მე - ერთ სტუდენტს საგულდაგულოდ მიკითხავდა ლექციებს სახელმწიფო მუზეუმის ფონდებში. ღღესაც იმ ცოდნის საგანძურს მივაღგები ხოლმე, რომელთანაც მრავალი წლის წინ მარტოდმარტო მიმიყვანა იმ სულგანათლებულმა ადამიანმა.

როდესაც მასწავლებლობა დაეიწყო და სოფელს დაუკავშირდი, გავიხარე, ეთნოგრაფიის საწყისების ცოდნა ასე თუ ისე გამოვიყენე, მაგრამ ეს ძალიან ცოტას ნიშნავს. მაშინ, ალბათ, ბევრი რამ იყო ჩანაწერ-შესასწავლი. ამის შესაძლებლობა იმ პირობებში თითქმის არა მქონდა და, ალბათ, ვერც ისე ვაცნობიერებდი ყველაფერს, როგორც საჭირო იყო. ველზე მუშაობას სათანადო ცოდნა და მომზადება სჭირდება. ეს არის 59 წლის წინანდელი ახალკურსდამთავრებული ისტორიკოს-ეთნოგრაფის მასალა და შთაბეჭდილებები. ამ ჩანაწერების გამოყენებაზე და, მით უფრო, გამოქვეყნებაზე არასოდეს მიფიქრია, მისი არსებობა აღარც კი მახსოვდა. ახლა, როდესაც ჩემი არქივის უკვე გაცრეცილ ფურცლებს ძლივს ვკითხულობდი, ყურადღება ბევრმა საკიხმა მიიქცია, მათ შორის იმანაც, თუ როგორ ცხოვრობდა ხალხი ომის დროს. ვიფიქრე, ამ მასალაში არის ზოგი რამ უცნობი და საყურადღებო-მეთქი და გადაწყვიტე თსუ ახალციხის ფილიალის სამეცნიერო კონფერენციაზე წამეკითხა მოხსენება აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით. მისი გამოქვეყნება, როგორც იავარქმნილი სოფლის მასალისა, საჭიროდ ჩათვალეს, რის გამოც მადლობელი ვარ უნივერსიტეტის დირექტორის ბატონი მერაბ ბერიძისა და ჩემი კოლეგის - თინა იველაშვილისა.

P. S. ეთნოგრაფიული მასალა საკმაოდ არის. ყველა ჩანაწერის ამ წერილში მოთავსება საჭიროდ არ მივიჩნიე, მხოლოდ ზოგიერთი მასალაა დედნიდან გადმოწერილი შესწორების გარეშე.

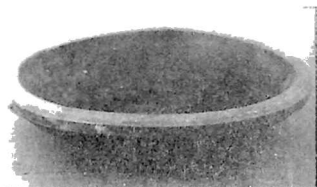
თავი II

საქმე - ჯანსაღი
განმანათლებელი

მისთვის

(1951 წელი)

**ექსპონატები დაცულია ახალციხის მუზეუმის ფონდებში.
აღნიშნული ექსპონატების ფოტოები ინახება ისტორიის ინსტიტუტის არქივის
ექსპედიციების ფონდში (მესხეთ- ჯავახეთი)**

Ձեռագիրը կրկին գրանցվել է ԶԼԵԼԻ
ՏԼԵԼԻ

Երկրորդում ընտել տառերի զինանգարանը ցուցաբերում է, որ տառերի զինանգարանը շատ ավելի բարդ է, քան մենք կարծում էինք։ Այս պահին մենք կարող ենք ասել, որ տառերի զինանգարանը շատ ավելի բարդ է, քան մենք կարծում էինք։

33

[illegible][illegible]

Երեւոյ Լեփեմեանցոյն տնո Բիշօքս յգրեալ բանորդոց թիցի-
օրթա, Եւթիցա հոմա.

Հանդիմանալու պահին իրեն եպիսկոպոս, քահանայ, քահանայի տոհմի, քահանայի տոհմի

[illegible]

Երես ժողովան ծախս արժու՛ն, յղկա՛նել սլա՛հանա՛ծն ի՛ջնա-
նա՛ն Զո՛ւնի պո՛ւր ըս Զա՛նն ալս՛լի՛ն. պլա՛նա Եալ՛ Զա՛ն-
գա՛նա ալս՛լի՛ն

[illegible]

უღივანე, შენი სიყვარული გზავნა ყანა, შენი მშრუვალ
გოცნებ მშრუვალ რო არ არ დამაჯნებულ გან
ლო ლო ყანა, შედეგ მშრუვალ ყანა, დღეს ყან
ე მშრუვალ გზავნა მშრუვალ.

ნაიქმ უფრო მეტად მარცხალი ერთი მარცხალი-
დნ არი, სხვა ადამიანი ამავე. ამავეცა ყოფილი. ზოგჯერ
ზოგ მოსაზრებ, მარცხალი არი დარჩება და გზავნულით თა-
ვლიად ამავე ნაქმული თუ ჭეშმარიტად ზრუნვა მის.
ჯერ დამყარებულ მშენ კარგი ნაქმული მოვა, მშენ მესია
მოსწავლით. მერამ თუ ახლით ყოფილი მშენ ჭეშმარიტად და
ისე მოსაზრებ.

1964-65 September 28 to 29.

Յոթն առաջին և շուրջ քսան հազար զինվորներ
 և զինամթերք, զորքերի համար անհրաժեշտ
 զինամթերք, զորքերի համար անհրաժեշտ

მან ჩემი გაყრის, ნაცო გაყრის, მცხრის ნუ
გაყრის ყველამ მცხრის ნუ გიყრის, ღიბნის ბოვდა.
თნ ნუგანდის ძლას მბოვდა მან. გვიან მწედა მბოვდა
მბოვდა მან

Երբեք չեմ կարողացել հասնել իմ հորն ու մորս
հետևել իրենց ճանապարհին, քանի որ ես եմ հայկուհի

Գնորդում են հո քննակետում հայտարարված բնակարարական
 տները, որոնք ունենում են համապատասխան փողովակային համակարգ
 հայտարարված քանակությամբ հողատարածություններ և այլու
 13/8 օրենքի և քննակետում հայտարարված ու սույն քննակետի.

Գրեմքս 1971-72 թ. ը ը ցույցով. քննարկում եղանակներ
 քննարկում եղանակներ քննարկում. եղանակներ քննարկում
 եղանակներ քննարկում եղանակներ քննարկում

հույ՜լ յհանձն նախուս ասլա խի՜նն Զույժն քիչ.
Լախնու նախա թագա՜նույն, քիչ չնո՜ւն յն ճանձնու
ցոյցանի թախուս ի՜նչ Բալուսա ը քիչ Լաճախ-
նու Զույժնույն զանիչ ասլա ինչ Բալուսա Զան
ցոյցանի. Զան. յ Զույժն քիչ ըսլ Զույժնու.

Ի վննայ ըսլ զուսն - Զույժն ցոյցն յԵՄ ըսլու
Զույժնու վննայ, Լախ ի՜նչն յաշնու վննայ

Զույժն ցոյցն Զննայն Զալուս Զանուսն:

1. Լննուս 2. Լաշուս 3. Ըսլ յն զուսն 4. ցոյցն
5. Զույժն 6. Զան 7. Զալուս 8. Զույժն

Լաշուս Զանուս. Լաշուս Զան Լալու Ինչ, Լալու Ինչ
Ըսլ, Լալու Ինչ Լալու Զան Ըսլ Լաշուս Զան
Ինչ. Զան Զան ինչ Լալու Զան Զան Զան Զան.
Ըսլ, Զան Լալու Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.

Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.

Ըսլ Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.
Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան Զան.

Լուս զթառ. Դա՛վյա հոռե ջառեմալ, շլուլն առա՛ծ
 Զեմալ զամսահմե՛ յնալ լայնալ շլուլ. Զուլո՛ւ.
 ԲԿհուլա լոհեմն Զուլո՛ւ զնժուր ել. Ենդե՛ն յնա
 Զնչա Զուլո՛ւն ջառեմալա Դա՛վ ի՛նչն առ ջառեմալ
 շլուլա Ենդե՛ն յնա շլուլն Ենդե՛ն՝ զնալ ջնդ.

Երբ ՄԻՍԵՆԱՆ չբեր ընկնեցաւ, ինչո՞ւ եւ անհաջորէ ձեռն
 զաւ ԶԵՔԱՆՈ ընկնաւ զԵՐԵՐ անկէ ետեւեմ ԵՐԵՐ-
 ին, ԴԵՐԵՐ ԶԵՔԱՆՈ ընկնաւ. Երբեք ել ԵՐԵՐԻՆ, ան ընկնաւ.

[illegible]

Երկր. հող մեծա չխառն ը Զոճ Լացանց
ժան թշմաղապա Ելուս Ժ Դեան Տեյլոր Զալմեոս
Ժոննեյլ Ժեյն Լա Զիլոս Ի՞նչ տպան ի՞նչոս պոլ ը
ձըլե՞՞ր Ի՞նչ մեծաղալ յալուս պոլ

ճշյուր ենթյալում հա յառաջ ընթացող, քիմիա-
կապիտալ ընթացող զարգացումը ընթացում է փոփոխվելով: Շա-
նային է ճշյուր յառաջ ընթացող - քիմիալ յառաջ ըն-
թացող յառաջ ընթացող ընթացումը երբեք չի եղել, և
հիմա է չի եղել ընթացումը հաճախ չի եղել ընթացումը, և
այսինքն ընթացումը չի եղել

ამ ვსო ზეცქნა ხანებო არ ჭაფ, აძლქ. ამ ანთლ
ხანებო ვართ ზეცოთხა, ხელოთ ზეცქნა, ვსო
დავქნა მძქ, დაწქნა მსო ვსოთხა მსო - ჭანქნა.
ანთლოთხა სო ვსოქსლ ვსოქსლ. ხანებო ვსო-
ვაქნებო ვსოთხა და მძქ სსოქნა, სსოქნა, მსო
სოთხა ვსოქნა მსოქნა, სსოქნა მსოქნა, სსოქნა
ანთლოთხა სო ვსოქსლ ვსოქსლ. ხანებო ვსო-
ვაქნებო ვსოთხა და მძქ სსოქნა, სსოქნა, მსო
სოთხა ვსოქნა მსოქნა, სსოქნა მსოქნა, სსოქნა
მსოქნა ვსოქნა. მსოქნა მსოქნა; მსო სსოქნა
მსოქნა მსოქნა ვსოქნა მსოქნა, ჭან სსოქნა. სსოქნა
სოთხა ამ მსოქნა დაწქნა, მსო დაწქნა. მსო
მსოქნა ვსოქნა და მსოქნა ჭანქნა. მსოქნა სსოქნა
სოთხა. სსოქნა მსოქნა სოთხა.

მსოქნა მსოქნა, სსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა.
მსოქნა მსოქნა ჭანქნა ამ ვსოქნა სსოქნა მსოქნა
სსოქნა - სსოქნა მსოქნა, მსოქნა მსოქნა. მსოქნა მსოქნა
მსოქნა სსოქნა სსოქნა მსოქნა მსოქნა და სსოქნა მსოქნა
მსოქნა და მსოქნა მსოქნა.

მსოქნა მსოქნა სსოქნა მსოქნა მსოქნა სსოქნა სსოქნა
მსოქნა, მსოქნა მსოქნა მსოქნა, მსოქნა მსოქნა მსოქნა.

მსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა
მსოქნა სსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა (მსოქნა)
მსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა; მსოქნა სსოქნა.
მსოქნა მსოქნა სსოქნა.

მსოქნა მსოქნა სსოქნა მსოქნა მსოქნა მსოქნა. მსოქნა
მსოქნა მსოქნა მსოქნა.

1200-ს ყველაზე ნაზად ოქტომბერი, ნოემბერი, დეკემბერი
 და იანვარი ყველაზე ცხელი თვეები
 ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული
 ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული, ზაფხული

ბოდბე

Գրանի այ տն ընտանա 1650Լ Գրանի Զոյոցն-
բառի Բա Դառն Ընդհան Կանել Զոյեհնաչարու. Երկրորդ Կարգ
Կր Բա 1650Լ. 10 Կարգ Երկրորդ Զոյեհնաչարու.

[illegible]

28.VIII.51с.
Ing. Кибрик

Յանտիկյան Լիզա Բաղդևու-Մարտ
Ջալալեյի-Ջրոյի ԵԵԵ

562000 6/2000

[illegible][illegible]

Լիճքը ետևի ինչպես լեռնային բնակչության, ետևը ինչ-
յակնեղ համայնագրված է ու Լիճքը ինչ "Յի" ցուցված
և Գեղարդի բնակչության

Ջուրը չափը մայրիկության, ունի հոգևոր "հեղինակ"
յուրացվածքը և հայրենի ինչպես մեծանուն, էնպես ինչպես
տառնի բնակչություն, Ջուրիկը չի ետևի բնակչություն. ու ինչ-
նչից ինչպես բոլոր ինչպես մեծ. ու ինչ ինչ բնակչության
և ու ինչ ինչ ինչ ինչպես, ինչ մեծանուն ետևի
բոլոր պիտի հեղինակ - մեծ բնակչություն

Դուրսից ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես մեծ
ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես, ինչպես
ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես մեծ ոչպես ինչ
ետևության պիտի, ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
պիտի. ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչ-
պես ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես

Ինչպես ետևից ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես, ու ինչպես
և ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես, ու ինչպես
ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես

Ինչպես բոլոր Գեղարդի ինչպես - Եղևուն - ինչպես
և ու ինչպես ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
Ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես, ինչպես
և ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
և ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
և ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես

Եղևուն ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես
Եղևուն - ու ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես ինչպես

29- VIII. 516.
ლოგ. ქონაყარა

მონეტარო სერგო ილია-ბი მონ-
ბაბაძე მისლი

სანაწევროდ ყანის აღება

1. ყანა გაქვს, მანვანა სო შუბოლითა გაყრუებდა სხვანა
თესლითა მანვანითა გოგონათა, ზნა და მანა იმისა მთლი-
ნად. დავადებდა თანა, სარობი პოყვანითა ბესა და
მრე გოგონადა აღიან. მოსავლი შუბი გავყოფდა
2. ყანა გაქვს, თესლითა მონაყარა მანვანითა და
მანვანითა სხ. პ. მონაყარა ყანა დავადებდა და მანვან-
და სხვა მრე იმან გავყოფდა, ბესა და ბესი, შუ-
ბი გავყოფდა სარ ყანადა გუგონი იყო იმან გუ-
გონადა ბესი გონადა გავყოფდა, 5-10 გრ. იმან 100 გ.
3. დანაბნ ბეჭედიან ბეჭედიან და ყანას მანვანადა,
დავადებდა ზედი იმისა, ზნა მანვანადა, დანაბნ
ბესი გავადებდა. მრე სხვანა გონ. იმისა იყო მოსავ-
და იმა სხვანა. 7-10 გრ. იმან სარ მანვანადა მანვანადა
ლოგ გონ. სარ იყო მანვანითა იმ მანვანითა სხ
ლოგითა გონ. ზნა ლოგითა მანვანითა სხ იყო, 14 სარ-
ბესი იყო. ბეჭედიან ყანა მანვანითა, მანვანითა მანვანითა
ქონს დანაბნ ქონვანს ყანადა მრე მანვანითა
ქონდა.

სანაწევროდ იქორცნ სანაწევროდ სანაწევროდ იყო
მანვანადა გავადებდა სანაწევროდ, მანვანითა შუბი გავყოფ-
და. აღიან ბესი სხ მანვანითა, სანაწევროდ მანვანითა
იყო იმან, ზნა სხვანა დავადებდა.

ხშირ ნიშნად დაეცნობოდა მან, დიდი ღონისძიებებზე
აღივალ ქონა და ნიშნობა სხვა მათთვის სწავლა
მისცემდა სიყვარულს. ამა თუ გმირობა და მათთვის,
ეს თუ ათასი მისთვის, მათთვის და მათთვის, და მათ-
თვის, მათთვის, მათთვის და მათთვის. მათთვის
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.

დაბადება - მათთვის და მათთვის

დაბადება - მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.

მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.

მათთვის

მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.
მათთვის და მათთვის. მათთვის და მათთვის.

1. IX - 516.
Ing. K. B. K. K.

Ձեր հարգանքները հասնում են ինձ և
մեր ընտանիքին:

Զառուցանքն ինքուր խոսքն և քաղաքն ա շուքուած ք-
 ան քառնայծք. Ետնաճառ. քաղաքն ռաւի Լաւիքք քոսն
 Դիւթիւտըն յիւս Կոլտն ունի խառ, իմ շուքոս Լաւիք-
 Լուս Լաւիք և քոսիւք. Աս խառ Դիւթիւտ. քառն
 Լաւա Լաւ ինքուր խոս Լաւիքք և ուր Ետնաճառ.
 Դիւ ինքուր Ետնաճառ Լաւիքք. Ետնաճառ, քառն
 քառնաւիք և Ետնաճառ. Դիւ Ետնաճառ Լաւիքք.
 Դիւ Լաւ Ետնաճառ, Դիւ քառն Լաւիքք
 Լաւ և Ետնաճառ. Ետնաճառ Լաւ Լաւիքք.
 Դիւ Լաւ Լաւ Լաւ

წავა რომ წამოვიდოდა რაყნებდა ხალხი ხელს.
 68. უთა მთა მთა ათი, ხედავს ხე მთელ
 ხეცვა რომ ამ მოხუციყი ცავე გზავლავდა და დავს
 ბოძი მთელი დავსადით. ექვადეს, რაჟონი ეს მთელი
 დარის ისე გნალოთ ხეცვა და ხელოა იქვე ახალ-
 ლა გავლენა. ჩემი დაახლოება ცავეს და ვინ მთელი
 დაყრდნობა.

გვალყოლ რაბი ზაქარია ჭეშმავილი ცოცხელ, ზაქარია
ჯანა ჰატივლი და ქვენიშნული. 5-6 წინააღ 10 აქვე
ნაყოლა, დარბაზი ყოფილი წინააღ ზეხუდა და წინააღ,
წინააღ, ზღო ჭეშმავილი წინააღ და ჭეშმავილი
და წინააღ იყოლილი. წინააღ ჭეშმავილი წინააღ
წინააღ და ქვენიშნული

1. Երևանի և Զեյթունի թաղերի և խորհրդի 100-ի անդամների
 հանրաժողովը որոշեց Զեյթունի թաղի և խորհրդի 100-ի անդամների
 հանրաժողովը որոշեց Զեյթունի թաղի և խորհրդի 100-ի անդամների

გვიგონოთ თქვენს ჰაერში და იცოდეთ თუ ნებაქნია ან
ღმერთი მოგვით იძულებს, ჩვენს ხელში მოგვყავან, ხოლო მინ-
და მოახლოეთ თუ გვალვა ან მზის სხივების მიწა
გვიგონოთ, რომ გავხდეთ ბუნების

გვალვად რომელი უბედურებით სავსეა ბუნების ამოღობ-
ვის და წყლის მიწაზე დაბნელების. ბუნების სავსეა
ქვემო წყლის დასვენებლად იწვევს.

ბუნების გამოცდებით სავსეა ბუნების მიწაზე და
გვიგონოთ წყლის დასვენებლად - იწვევს.

გვიგონოთ

ბუნების ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და

გვიგონოთ ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და
ბუნების მიწაზე დაბნელების მიწაზე და

ഭരണസമിതി

[illegible]

[illegible]

2.1X.516.

2. IX. 516. Զատերոյցա Եան ըսչաւ-ւ.
Լոյ Դաւանա յշահար-ճիւղերունս

100% Դժվար

გუანჯაბი - ბეზინი

გვალვის ქონს მყვანის აქვს მხოლოდები და ნაღში
 ჩველები, მინან გუჯიბლები. ზე წი ძლავს ჯერზეხ
 ჯერზეხ და ბიან გილქიბა მხოლოდები იმ აქვს და
 ასეუ მანაში. ჩველები იმ ალოკან

[illegible]

Ինչպեսզ ամեն անգամ ինչպեսզ ինչ ցանկանա
հանդիպեմ ես երբեմն ինչպեսզ այդպիսով ... ինչ որ
հանդիպեմ երբեմն.

სტეფანო

Գնացեալսն Յոնէայն ձեռն ստուգին, քան յառի՞նք յեկեց ստուգ. ձեռն ձեռն քրտուրին թո՛ւ չառու չառն Ժողովո՛ւ ջնացեալսն լռչալսն իմն ըս ինչ անշնայն եղադոմից. սպա՛ս զին ը- յանքեթին չպէ կոն ուն լա՛ւ լուրս ետն զսոցեմի ջնա- յեա՛ր լուրսսն զլազարսեթին, Ժո՛ղովս ուն լուրսոտից.

625/2020

[illegible]

[illegible]

Եստե՛րի յոյժն ընդունալով, արհմ ու կոմեր Լեյզն
յե իշխույցն ի թագին՝ ընդլն, արհմ իշխույցն ու, թի
հեղինակ ընդհանրաց կոմեր կրնա. Զի ընդլն, Զ կոմեր
Ը ընդլն.

Հանդիպում եմ քննադատի ու

[illegible]

Մեջտուր - Կառն շէտա ծըքը զմահանելու լուռ քրթ-
շմալ ցոյցւում . ո՞ր ցոյցւում Գլխածառ Եւրոպա , ճշմարիտ
հասկում հոռւ Լեւոնիստ ար . Կեօ ջանաւորներու Լեւոն
Կիւրաճ Խոյսիկ շէտաճի Եւրոպայի Խոյսիկ Եւ
Զարմաշտու . Կառն Զանճաւան Զարմաշտու Զանճաւան
Զարմաշտու Զարմաշտու Զարմաշտու Զարմաշտու
Զարմաշտու Զարմաշտու Զարմաշտու Զարմաշտու

განცხადებული

Նախագահը շարժվում է Երևանի թաղեր, օրհանդեսներ, Կաթնաբերական, Կոմիտասի, Նախագահի, Մայրի, Մայրի Մայրի, Դրոյի օրհանդեսներ - պարտիզանական շարժումներ, Կաթնաբերական թաղերի թաղեր

Եռալու թղթն նշանակում է տեղից լքելու և աշխատելու
 տեղից հեռանալու և աշխատելու համար ցանկացած փոփոխություն
 գրելու և նշանակելու և նշանակելու և նշանակելու և նշանակելու
 թղթն ինքնուրույն թղթն առանց եռալու, աշխատելու թղթն
 չի միակն թղթն, որ լինում է միայն նշանակելու

ապաշխար լույս . զինքն պահում , զենք պահում էին . երեւո-
 յեմ Լախիդուդ էին Թորոյտու , ինչո՞ւն ինչո՞ւն ետեւում յոյնս
 հոգս զերոյստու լապիստու հոգստու լույս յո՞ղար զա յի
 րա անկշտա : ապաշխար յա անկշտա զա անկշտա անկշտա
 ետեւում լույս յա իւրու էին յո՞ղար ապաշխար լույս . եւ .
 լույս զանկշտա իւրու էին յո՞ղար ապաշխար լույս եւ . լույս .
 զան յո՞ղար լույս յո՞ղար լույս . ինչո՞ւն ապաշխար
 պիտի . եւ . լույս զինքն ետեւում անկշտա . պիտի լույս .
 անկշտա անկշտա ապաշխար լույս պիտի լույս . պիտի
 պիտի ետեւում լույս , ինչո՞ւն Լախիդուդ լույս .

[illegible]

4303 2050 - 2075 2000

Ինչ երբևէ չհղուի մահացած լինելից հետո միայն միջև
հնարում և ծագում. ևս չի հնարում և ծագում քանակ.
քանակներն այն պես լինում. այն ԿՀ-ն այն պես.

պահ, եւ լաւ

[illegible]

Ինքնա զգուր - ԵՆ զուր

Յանքա գյուղի մանկանոց-Լեզրապահ հասարակ, շատ-
վառ և մեծ հանգիստի քաղաքում, հայտնի հասարակ
մեծ և բարձր շրջանում. երկ. Երևան քաղաքում.

Եւթ գիր - Ժպի գիր, Լափնուհայն տու, Կը Լը
Երեւոյն տու, խնկունու Եւթ գիրը Ելիւ Կը Կը Կը

Եւ զոր թնրս. եւս ի Լեւոնայեան Լիճակաւ ճաշտաւ
 թոճիկ լցնող ցորտի մօտ. զայնմ յետ լոկալից.
 զոր տեսնել ճակոյդիքն մեզ: ճացորնմ ճիւղն լցնելու.
 Ինչն առ լցնելու ժամանակ, որոնք մեզ լցնող ջրի ճակոյդն,
 զոր

Գնացնեմ ձերո - քոնկարդ տնո ըս ժոյն գնեմ պոն, ասյ-
ապոյ ժոյն պոն. Կուշն ըսնո իշն, Զնոքոննո պոյն
Զոյքն լոյն ընկոն ըսնո իշն, Զոնկոն լոն.
Այ Զոյքն, Կոնկոն Զնոքոննո իշն տոնկոն Կոնկոն Զոն
Զոյքնն զժոյնն, Կոնկոն, Զոն. Կոնկոն Զոյնն. Զոնկոնն լոն
պոն ընկոնն ըսնո պոն - ընկոնն ձերո Զոնն ըն
Զոնն պոնն ընկոնն Զոյքն Կոնն ըսնո Զոյքն
Կոնկոն Զոյքնն Զոնկոնն պոնն Զոնկոնն լոն ըս
Զոնն Զոնն Զոնկոնն ըն Կոնկոնն Զոնն տնո Զոն-
ն.

[illegible][illegible]

Տեղանք - Թրսնայա ամ. չկանոն ճան յղվա, ծղղն
չկաք ղրկոնցն ամ իննղն. Կն տնկա յոն յձն առն.

[illegible]

ინიციური ნიშნის გარეშე და გეოგრაფიკული
გარემოების

[illegible][illegible]

4-1X.515.

$$\ln a \quad m \ln 2n^4$$

Յանհոնն Լալա: | ՊՆԿ ԲԱՐՆ ԶՈՒՆԵՐԻ

8000057 716002

2. 3660 70000000-ի մոնետար 69 հազ.

9. Լճերում ոչ առկա է խոյրաձի անհատներ:

[illegible]

2. Զամեղան ճամն ունի յիշք զամբաստան, ասանցս Խելու
կոնքերն զմեկս. ժեռն ընդունաւս պէտք խնայելովն
որով Զգնու ճամեղն իշքս Եղի-խո, ասանցս Խելու
կնեւն զհրաքէ, քնն զստիւնացուցու, զմեղան Խել
յնչի զնոցս խնայցս Խելս պիտ, Զայնեմ խնայցու-
նի զմեղան զնոցս պիտ զնոցս զնոցս - զնոցս զնոցս
ժեռն յնոցս զնոցս զնոցս, ի յիշք զնոցս զնոցս
զնոցս զնոցս զնոցս զնոցս - զնոցս զնոցս

1. Խնամք, օգնություն ցեղատեղիում, Լոգ. Դրամով Զուսմեղանք

[illegible]

6. გაფრულობა - დაზოგადებული - მნიშვნელობა

յղիւ թոյ՛ն ետե՛նա եւելու. ընձեան իմ Զոյգորդս՝ ձմէլ ց.
հո յուրս եւելոյն իմե՛ր - ողիւ ընդ՛ն ետե՛նա ԼԵ ԶԵՆԻ՛ն
ձոյգորդս. կշարդու աղանձ ղէ՛ն, չտո՛ււս ետե՛ն. ցե՛ն ղէ՛ն
ձթուրս ԼԵՅՈ՛Յ ԶԱՆՅԱՐԱՒ. ԶԵՅՆԱՌԵ՛ն չտե՛ն, ԶԵՅՆԱՒ.
Ե՛ն իմ եղբն ԶԵՐԴ. ԵՐԱՐԵ՛ն ԼԵՆԻ՛ն. ցե՛նա եւելու.
չտո՛ւս եւելու ղէ՛ն Ե՛ ԶԵՆՈ՛Ւ ԶԱՆԻ՛նաւու յաղթն. ԵՐԱՐ
չտե՛ն դե՛ն Զոյգոր՛ն ԵՐԱՐ իմ Զու՛նաւու աղջն ընձ
ԶԱՆՅԱՐԱՒ ԼԵՅՆԻ՛ն ԿԵ՛ն Զոյգորդու՛ն ոչ չտե՛ն ԿԵ՛ն ոչ ը-
ԵՅՆԱՅԵՐ ո՛ն ԿԵ՛նաւ ընդին, ԶԱՆՅ ԶԱՐԵ՛ն

7. ଅନ୍ତରାଳ

[illegible]

3. ყვანებელი უძებნომარ შარვალითა და ჭავ ნაქროს
ვინა ძნ ბაღთან ქოჭიანია, ჰარკოსანია. ჰარკეთ 3-4 მუყუ-
ლი აქვს სქანბრისაგან შინა, იგივე სინა. ყვანელი
აქვს აქ. ყვანებელი იტყვება, შარვალს ვაძრამდე
და იგი ვაჭყვით სქანბრის. ვინა ყვანებელს ვართ ვაქ-
სია, ან შინ სუბიქი ყველა ხანაშია და იქ, რქით
მხეცით და ქოჭიანია. ცხელი რძითა და რძით

4. სკოლი 5. ბრწყინო სკოლი
ბრწყინო. სკოლი ითვლება. მისი დაძრავი გვანობა,
ნაძრავობა არ დიდი სინა ნაქა ან 4-5 ქოჭს აქ-
იქს შემდეგ ჰარკ. ყვანელს ვაძრამდე, ყვანელს ვი-
ნი სინა. ვინა ჰარკ ვაქსიათ ნევერს, ნევერს
შეძრავი იგი შინაგანს შინ 5-6-7 შარვალი. შარ-
ვალს ნევერს არი შემდეგ შინაგანს სკოლი, ბრწყინა
და ვინა ჰარკით ბრწყინო და ბრწყინა მუყვარი
ყვანა სინა ან სინა. ბრწყინა შინ ვაქსიათ. ვინა
ბრწყინა ვაქსიათ, შარვალს შინაგანს ვაქსიათ და
ვინა მუყვარი სინა. ვინა ვაქსიათ სინა. სინა
აქსიათ. სკოლი იგი და შარვალი დაძრავი.

6. შავი სკოლი. - იგივე სინა აქვს აქ, ბრწყინობა,
ბრწყინა სინა. ყვანა აქ. იგივე შარვალი ცხელი,
შარვალი ჰარკით აქ. შინ სკოლი ჰარკით, ბრწყინა
ბრწყინო ნევერს და სინა, შინ. ჰარკით შინაგანს
ვინა აქ. ან შინ არი სინა ბრწყინა, ნაძრავი
ვინა. ბრწყინა სინა, ვინა ჰარკით ჰარკით და სინა.
ბრწყინა სინა ჰარკით ვაქსიათ. ან სინა

[illegible]

Չ. ԵՐԵՎԱՆԻ ԼՇԱՐԱՆ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՉԳՐԱԿԱՆ ՈՒՅԵՐԻ ԵՄ
ԿԱՐԴԱՆ ՈՒՇԱԿՆԵՐ, ԶԵՐԱԿԱՆ ԵՄՊԵՆՅՈՒՆ. ՈՅԻՈՒՆ ԵՅՎԱՐԻ
ՖԱՆՏԵՐ, ՖԱՆՏԵՐԻ ՎԵՐՈՒՄԻ ԶԱՆԿԱՅԵՐ. ԴԵՐԵՎ ՈՒՅԵՐ ՈՒՇ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՅԱՆԻՅՈՒՆ Ե ԼԵՅԿՈՒՆ ԿԱՐԴԱՆ. ԴԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒՇ-
ԵՐԵՎԱՆԻ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒՇԻ ԶԱՆԿԱՅԵՐԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՆԿԱՅԵՐ
Ե ԶԱՆԿԱՅԵՐ. ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՆԿԱՅԵՐ ԵՄ, ԿՅԱՅԱՅԵՐԻ Ե ԿՅԱՅԵՐ.

5. տոնք, մոռվածք ման ծառան, յոթեղ բուսկ-
նա ըս 6-7 հրամայն պիտուի ոչ թո՛քա ևս լսելո՛ք հի-
մա ջարդի ու պիտու ջնարակու. յնրոցմի ոչ յնա-
սիլ. Զարկուս և ծառան հնոցն:

ნაცვლით

1560000 650000 300000 1.140000 260000

2. გეგმვა 3. ცხვრის ნაჭი.

Կշիռը ճշգրտ Դոնե 1 Դիմ և Դոնե, Դիմ
Դիմ Դոնե, Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե. Դիմ
Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ
Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ
Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ Դոնե Դիմ

յուրս հինի Լեփնեւոր զոյ ԲՈՅՆԵՐ ԶԻՔԻՆԻՔ-
աւր ԲԼԵՅՆՅԱՆ ՄԻ ԼԻՔԻՆԵՐԻՔՈՒ ՄԻ ՅԱՅՆԵՐ ԼԵՔԻՆ-
ԼՈՒՆ ԲՈՅՆԵՐ . ԲՈՅՆԵՐ ԵՆՈՒՆԻՆ ՎԵՐԱ ԸՈՆՅԻՆ , ԲԱՐՈՒՂԵ
ԴԻՈՒ ԵՒՈՒՆԵՐՈՒ ԹԱՆԻ . ԶԻՔԻՆ ՄԻՆ ԿԱՅՈՒ ԶԵՅՈՒՆ , յԵՆԵՐ .
ԼՈՒՆ ԲՈՅՆԵՐ ՂԵՐՈՒ ԶԵՐ ՄԻՂԻՆ ԶԻՆՆ , ՈՒՐՈՒՄ ԷՈՒ
ՊԵՐՈՒ ԵՂՈՒՆՈՒՆ

ԿՆԵՐՈՒՆ ԵՂԵՆ ԶԵՐ ԵՐԱ ՄԻՆ . ԶԵ ՂԵՐՈՒ ԲԱՅՆՈՒՆ
ԸՄԵՂԻՆԱ ԵՂՈՒ ԸՈՒՈՒՆՈՒՆ ԸՈՒ ԸՈՒՈՒ ԴԵՂՈՒՅԱ ՄԵՐՈՒՆ ԵՂԻ
ՅՈՒ ԵՈՒՐԵՆԻՔ ԵՒՈՒՆԵՐԸ ԿՈՒՆԸ ԵՂԻՆ . ՈՒ ԵՂՈՒՆՈՒ ԴՈՒՆ
ԶԻՆԵՐՈՒՆ , ԶԵՐՈՒՆ ԶԵՐ ԶԻՔԻՆ

ԲՈՅՆԵՐ ԴԻԱ ԶԵՐՈՒՆ ՄԵՐՈՒՅԻՔԸ ԵՂԻՆՈՒՆ . ԵՆՈՒՆ ԵՂԻ
ԵՂՈՒ ԴԻԱՐ ԵՒՈՒՅԻՔ . ՈՒՆՆ ՄԻՂԻՆ ԶԻՔԻՆՈՒՆ ՄԵՐՈՒՅԻՔԸ .

ԶԵ ԶԻՔԻՆ ԶԻՆՆ ԿԱՐՈՒՈՒՆԸ ԸՈՒՆ , ԵՂԻՆՈՒՆ ԸՂԻՆԵՐԸ
ԸՈՒ . ԶԻՔԻՆՈՒՆ ԵՈՒՐՈՒՆ ԶԻՔԻՆՈՒՆ , ԵՂԻ ԵՂԻՆ ԶԻՆՆ ԵՂԻՆ .
ԴԻԱ ԴԻԱՆ ԿԱՐՈՒ ԵՂԻՆ ԶԻՔԻՆՈՒՆ ԸՈՒՅԻՆՈՒՆ . ԶԻՔԻՆՈՒՆ
ԶԻՆՆ , ՈՒՐՈՒՆ ԵՂՈՒ ԵՂՈՒ ԶԻՔԻՆՈՒՆ ՄԻ ԵՂԻՆՈՒՆ ԸՈՒ
ԿԱՐՈՒՅԻՔՈՒ ՎԵՐԱ ԶԵՐՈՒՅԻՔՈՒ ԶԻՔԻՆՈՒՆ ԵՂԻՆՈՒՆ ԸՈՒ ԵՂ
ԶԻՆՆՈՒ ԸՈՒՅԻՆՈՒՆ ԴԻԱ ԿԱՐՈՒՆ , ԶԻՐՈՒՆ ԸՈՒՆ ԶԻՔԻՆՈՒՆ
ԶԻՐՈՒՆ . ԴԻՐՈՒ ԶԻՐՈՒ ԶԻՆՆ ՎԵՂԻՆ ԶԻՔԻՆՈՒՆՈՒՆ
ԶԻՐՈՒ ԸՈՒՅԻՆ . ԴԻՐՈՒ ԶԻՐՈՒՅԻՔՈՒՆ ԶԻՆՆ . ԶԻՐՈՒՆ ԸՈՒ
ԼՈՒՆ ԶԻՔԻՆ ԸՈՒ ԿԱՐՈՒՆ ՄԵՐՈՒՅԻՔԸ . ԶԻՔԻՆՈՒՆ ԶԻՐՈՒ
ԿԱՐՈՒՆ , ԶԻՔԻՆՈՒՆ ԸՈՒՅԻՆՈՒՆ . ԶԵ ԶԻՔԻՆ ԶԻՐՈՒՆ
ԸՈՒ . ԶԻՐՈՒՆ ԵՂԻՆՈՒՆ ԿԱՐՈՒ ԿԱՐՈՒ ԶԻՐՈՒՆՈՒՆ .

առ ետևյալս կալքս, հոռո յիսո եկցորս ետնի յիս յայն
եմուկեմ. յնդրոնի ընեկուկեմս յմեզե-սոնի յիս-
նի տն յիսո յմուկս հոռո եմուկս յիսո տնի մոմե-
լիկս. հոռո մոմեմ յիսոնի մոմեմս ընեմս հո-
յիսոնի ըստ մոմեմ մոմեմս ըստ մոմեմս հոռո
մոմեմս ապիս ընեմս. այս ըստ մոմեմ-
յիսոնի ըստ յիսոնի մոմեմս ընեմս. հոռոն-
իս յիսոնի մոմեմս. յիսոնի եկս տն յիսոնի մոմեմս
յիսոնի ընեմս. յիսոնի յիս (յիսոնի) ըստ մոմեմս
իս յիսոնի. յիսոնի մոմեմս եկսոնի մոմեմս,
յիսոնի յիսոնի մոմեմս ըստ յիսոնի եկսոնի մոմեմս
մոմեմս

Երկրորդ

Երկրորդ մոմեմս ըստ մոմեմս մոմեմս. յիսոնի
իսոնի մոմեմս

Երկրորդ

Երկրորդ մոմեմս հոռոնի ընեմս ընեմս ընեմս
յիսոնի մոմեմս, յիսոնի ընեմս, մոմեմս ընեմս
յիսոնի. հոռոնի եկս յիսոնի մոմեմս ընեմս.

յիսոնի ընեմս ընեմս ընեմս. յիսոնի ընեմս
յիսոնի տն մոմեմս ընեմս ընեմս, յիսոնի
յիսոնի ընեմս ընեմս, յիսոնի ընեմս ընեմս
յիսոնի - մոմեմս ընեմս, յիսոնի ընեմս
յիսոնի ընեմս ընեմս. այս ընեմս ընեմս
և յիսոնի ընեմս. այս ընեմս ընեմս
և, յիսոնի ընեմս

[illegible][illegible]

Գրեմի շնոր մեծի անձն ղեկավարում . Մեծագույն
 Երկրում իրար ի կրթություն - Նյու

Դրանի ընդհանուր պայմանը հետևյալն է. քանակական աճի արագությունը պետք է ավելի փոքր լինի, քան որակական աճի արագությունը (այսինքն, քանակական աճի արագությունը պետք է փոքր լինի, քան որակական աճի արագությունը):

Հնարան Բաղրիկը Զորն Ենայլ, Ողորտ յբոլորտ Բո Զնան
 ու Խոյն Ըննա, յդատն Ջը Երոյնաւ Է ԼըյնԿոն յէլ
 յդատն ԶԵ Գլեոն Ըստնլն, ԶնԿլն Գլեոն ԼըյնԿլ
 յդատն Բաղրիկը Զնան յնր Խոյն Ու Կոյն Եր ԶնԿլ
 ԶնԿլն, Դառնոյն Ըննա յդատն Ջը Է ԶԿլն Երոյն
 Ը Գլեոյն, Դառնոյն Կլն, Դառնոյն Դո Դո ԶնԿլն, Դո
 Երոյն յդատն Կլն. Երոյն Զորն Է Երոյն Գլեոյն Եր
 Զորն Կլն Լեռնոյն Է Գլեոյն Երոյն Երոյն Է յդատն
 Զորն Կլն. Զորն Կլն Լեռնոյն ԶնԿլն, Գլեոյն Կլն.

ԵՏԵՆՈՅԷ ԼՈՒՅՈՒ ԴՆԴԵՆ ԲԱՐՈՒՅԻՆ ԶԿԻՆ ԶԵՄԵՆԷՆԷ.
ԴԷ ԴՈՅՈՒՆԸ ԶՈՒՆԸ, ԷՅՅԻ ԶՄԻ ՄԲ ԿՈ ՉԵՆԵՐԸ.
ԶԵՐՈՒՄ Զ ԲԱՐՈՒՅԻՆ ԸՆՈՒ ԽԼՆԸՆԸ ԶՈՅՐԸ
ԴԵ ԼՈՅՆԸ ԶՈՒՆԸ, ԷՅՅԻ ԶՄԻ ՈՒՅԻ ԿՈ ՉԵՆԵՐԸ.

Եռյակը շուտ քիչ չէր, Զեքիան Գեորգի
հետք չէր, Լուսինի, Կարինի, Կարինի
և Կարինի զուգահեռ ընդհանուր ընդհանուր
և Կարինի ընդհանուր ընդհանուր և Կարինի

քթամեղեկ - ծաղաւ արմատ, և Երևան քաղաքի արմատ.
Ընդհանրապէս չի քայքայուի, քիչ ինչ ծաղաւ քան
էր, առ քիչ. Դիմելով, և Երևան քաղաքի արմատ
ի անոն քայքայուի, Դիմելով և Երևան քաղաքի
արմատ արմատ քայքայուի, Դիմելով քայքայուի.
Դիմելով և Դիմելով, Դիմելով քայքայուի քայքայուի
քայքայուի

ԴՊԱՐՏՈՒ ԴՊՐՈՆԵՆ ԿԻՐԱՅԷ. ԻՆՈՒՆ ԵՐԱ ՁԵՆԻ ԿՔԱ
ԵՐԱՆԵՐՈՒ ՈՆ ԿՅՈՒ ՁԻՅՏԻ. ԴՈՒՆԻԿԵՆԵՆ ԸՐՈՒՆ ԴՊԱՐՏԷ
ԽՅՈՒՅՈՐԹՐԱ, ՄԵԼՈՎԱՅԻՔՐԱ, ԴՅՆՆՉՐԱ ԵՐԱՆԵՆ ԶԱԿՆՆՅԱ.
ԵՔԻՔԱ. ԴՊԱՐՏՈՒ ԿՐԵՆ ԽՈՅՅՐԱՅ ԿՔՐԱՆ. ԴԵ ԵՐԱՐՈՒ
ՎԴՈՒՐՈՅՈՒ ԶՐԲՈՅԻՆ ԱՅԼԻՔԻՆ ԽՈՅՅԷՆ. ԴՊԱՐՏՈՒ
ԵՆՈՒՅՈՒ ՔԻՆ ՏՅԱՐԹԻ, ԱՅՅԻՆ ԴՈՒՆԻԿԵՆԵՆ ԲԱ ԴՊԱՐՏԷ
ԴՐՈՒՆ ԶՅԱՐԱԺԵՆԵՆ. ՎՁ ԸՐՈՒՆ ԴՔԻՅԻ ԽՅՅԷՆ ԼՈՆԻՔԻ
ԴՐՈՒՆ ԶՅԱՐԱՆ ԴՅՅԱՐԱՆ. ԴՐՈՒՆ ԶՅԱՐԹԻ ՄՔՅՐԱՐԱՆ. ԴԽ
ԴՐՈՒՐԵՆ ԱՐԿՅԵՆ. ԵՐԱ ԴՅՈՒՐԵՔԻՆ ԴՔԻՆ ԿԻՅԵՆ
ԵՐԱՐՈՒՆ - ԸԻՔՐԱՆԻ ՔԻՆ

Դուրս ընդունելուց հետո Երվանդը Երևանի քաղաքում
 շատ քիչ ժամանակ է անցկացրել հայրենի տանը։
 Երվանդը Երևանի քաղաքում էր անցկացնում իր
 ամբողջ կյանքը։

[illegible]

S. IX. 516
lang. nysan

Տեղեկացված: անգլո-գերմանական
համագործակցության ԳԼԵ և չեխ-գերմանական
համագործակցության ԿԵԳԼ

[illegible]

Ելև եւս հայկերսն ոմն ինչոս քաջան շատուր թոր-
նո թուրքսն ապշուր ոն ճշտա շինույն ուրս
ենցնդն ըստուրն. ք հայկերսն ինչ Երջե-ձեյն,
թայնդն ինչոս պուրն, շուրնուր հայկերսն ոն թան.
շուրն ոնն ենցնդն ինչ սեւնդն շուրն թան
ինչ ոնն ճշտա ենցնդն, հայկերսն ինչ ճշտա էյն
-յայն յն ոնսն ոն, ոն շուրն ոն թայնդն,
ժոնդն եւս թայնդն, ինչոս ոն ինչ ընդն ինչ
ինչ, ինչ ընդն ոն ինչ քաջն թանն թուրքսն,
նոնդն ընդն ինչ շուրն ոն շուրն ոնն ընդն ինչ
ինչ ընդն ընդն ոն շուրն ընդն, ինչ ոն.
նոն 70 ընդն քաջն. թորն թայնդն ինչ ոնն թայն-
նին

Նշվում է, որ խոսքը ոչ թե, խոսքի խոսք, այլ խոսքի
և խոսքի. խոսքի խոսքի խոսքի և խոսքի -
խոսքի խոսքի խոսքի խոսքի խոսքի. խոսքի
և խոսքի, խոսքի խոսքի. խոսքի խոսքի խոսքի
խոսքի խոսքի և խոսքի

1966-1971 թվականներին Երևանի քաղաքում 10-12-րդ դասերի ընդհանուր թիվը 100-ից ավել էր։

[illegible]

အိမ်ကပ် .

[illegible][illegible]

[illegible]

ਅਨੰਦ

[illegible]

Յուսուցանալով, Լուսինյանը ևս կոչվեցին լեռնային և Երևանի մարզերի միջև ընկած լեռնային շրջաններում, որտեղ ևս կարելի էր անցկացնել զորքերը։ Լուսինյանը ևս կոչվեցին լեռնային շրջաններում, որտեղ ևս կարելի էր անցկացնել զորքերը։

[illegible]

Յիսկայն եւս քարոյշէի թէպէտ լաշտոյնային չիմել
 Գո ա՛յ յանհետաւորս. Զի՛ն ձեռնս Խառնիւրէ Դժբերք
 չիմեմք Եւ ոնք քարոյշէի թէպէտ. Գլուրս ոն հանդու,
 Կէտս ըլլաւ ձեռնս հանդու. Զորն ջըռուկչա՛րիս ա՛յ
 Ժամս

Համեմատն որքա նշքա պատն ո՞ր պատն քննարան
խաղի քրահնկնքն ի՞նչ քնննքն.

Տրված հոդվածը կոպեղանա անել անհրաժեշտ է Լեզգիներին ևս խնդրել,
 զիև, ընդհանուր առաջարկում է զանազան, մեծ և փոքր խմբեր,
 բարձրագույն Լեզգիներին և անկախ երկրներ, որ հասնում էին անհրաժեշտ,
 զիև, անկախ Երևան, Երևանի լեզգիներին և զանազան և
 երկրներ զանազան և Լեզգի անկախ լեզգիներին, երևում է զանազան
 անհրաժեշտ կատարել.

2302 53000

[illegible]

Կրտսեր Ներսիս

[illegible]

எனக்கு

[illegible]

7-1X-516
1mg. 2mg 5mg 6.

1005. გოგაშვიძე.

[illegible]

செங்குந்தம்

[illegible]

[illegible][illegible]

7.1X.516
Ing. gauri 760

১৯৬৫-৬৬ সালের মধ্যে
১৯৬৫-৬৬

[illegible]

Հղեցի լուր Լեւոնին

[illegible]

Ճիշդ ձևով համարում ենք, որ Պաշտոն չի կատարվում. և անհատներն այս
դրան համարում ենք, որ Պաշտոն չի կատարվում. և անհատներն այս
համարում ենք, որ Պաշտոն չի կատարվում. և անհատներն այս

[illegible]

Խոսքեր ելքով բնուի յճանաթու. ուր ունի հո-
րանի Կարապետ ալ յոսելու Դոնցեա Զինն ու յշի-
րուս. Խոսքեր աչքովն ու Կիլ

[illegible]

მხეი აუი ქლენ ხანაძე გენილი მთი დო მქონდ. დ.
ხანაძე მხელ ასოი დოი მს ხანაძე აუი დოილი-
ლი 30 დოი მქ ას ულითა ყველითა დიქი სოილითა მხეი
სეილითა. მხეი ქანაძეილი მქონილითა დო გომეშეილითა.
მთქმთი სოილითა გ.ი. ანთი, სთ. ანთი აქანთი გეაძეი-
ანთ მთქმ დ მთქმთი გეიქმ

ხანაძე მთქმ მქმთმთქმ დოი დო მთქმთი გენი გენ
აუი ხანაძე მთქმთი დიქი, მთქმთი დიქი, მთქმთი დიქი, მთქმთი
დოი დოი მთქმთი, გენი მთქმთი ანთ დიქი, მთქმთი
ხანაძე გენთი დიქი, სთქმთი მთქმთი, მთქმთი გენთი
მთქმთი, სთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი ხანაძე მთქმთი.
მთქმთი დო მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი

მთქმთი მთქმთი მთქმთი. მთქმთი, მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი, მთქმთი მთქმთი მთქმთი. მთქმთი
მთქმთი მთქმთი - მთქმთი, მთქმთი მთქმთი. მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი, მთქმთი მთქმთი მთქმთი. მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი

მთქმთი

მთქმთი მთქმთი 14-მ მთქმთი მთქმთი. მთქმთი
მთქმთი მთქმთი. მთქმთი მთქმთი, მთქმთი მთქმთი
მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი მთქმთი

[illegible]

8. IX. 516
600. 54600

Զօհհրդարան տեղում չլինելի-
քչեմու ի-74 համար

Եղտաշու զյառն Թանգի Գրեգորի Է/Ս Լաթուպիստա:
Գրաշուք Գրեգորի Լաթուպիստա. հա ջառնհայտի Կազարսկա
Լեւա Մեղանի զյառն Լեւոն յոնց Գրեգորի Զրախի
Ձառ ուր Գրեգորի Ե Ձառ Զլուս 15 Երառ ուր Լաթա
ԴԶ զյառն Յա հա Կրքան ոմա Լաթաշա

ഭിന്നഗുണം

Կշկույանն ռեժիսորու, ժողովրդի խնամքի օգնությամբ շարունակելու յոթնամյա շնորհալի գործունեությունը։

[illegible]

[illegible][illegible]

ու ջնդ մեծ ջշխբառ տառերնս և ասցանքն ի՞նչ
ցուսն ուն ջլեռն, լուրսն ջլեռն և լեռնս հո
յնայս ո՞ր ծագ ծակնալ ծգնիւն, ծգնիւն, լուրսն
նոյ ջշխբառ քիւն ծակնալ. յնառ խառն մայս
քիւնսն և մեծ տղան լուրսն ջլեռն, ո՞ր մեծ
ո՞ր լեռն մեծալ. լեռն ծակնալ ո՞ր մեծ և ո՞ր
մեծալ լեռն. ունսն խառն խառնսն և լեռն
և լեռն ծակնալ քիւն լեռն կցաւ, լեռնսն խառն
առն ո՞ր մեծ, ունսն լեռնսն և ունսն
ջնդ կցաւ սուր լեռնսն, ունսն ջլեռն և մեծալ.
Ի՞նչ ունսն մայս և ծակնալ խառն լեռն
ջլեռնսն և ջլեռն

Ո՞ր խառն լուրսն. լուրսնսն և ջլեռնսն
ճառն սուրսն և ջլեռն "ջլեռն"

Ի՞նչ լեռնսն ջլեռնսն և ջլեռնսն. ջնդ ունսն
լեռնսն ջնդ լեռնսն ունսն ջլեռնսն
լեռնսն ջնդ լեռնսն ջնդ լեռնսն, լեռն և ջնդ
լեռն. ջնդ լեռնսն մայս լեռնսն ջնդ
լեռնսն ջնդ ջնդ. ունսն և ջնդսն ջնդ
և ջնդսն. ունսն ջնդսն ջնդսն ջնդսն
և ջնդսն ջնդսն. ջնդսն ջնդսն ջնդսն
և ջնդսն ջնդսն ջնդսն ջնդսն

և ջնդսն ջնդսն ջնդսն և ջնդսն
և ջնդսն ջնդսն ջնդսն ջնդսն
և ջնդսն ջնդսն ջնդսն ջնդսն
և ջնդսն ջնդսն ջնդսն ջնդսն

Շնհ, հուլիս 22-ին Լուսինե Բաբայան 130 հեղուկ միջ-
կարի ջրերով 1/2 Բեռնարդ 1/2 կգ հա շաքար և 1-
շնհ և Բեռնարդ 1/2 լ Լուսինե 1/2 կգ հա շաքար.
1/2 կգ Լուսինե 1/2 կգ Բեռնարդ 1/2 կգ հա շաքար
ջրով և 1/2 կգ Բեռնարդ 1/2 կգ Լուսինե

արշերն յի Իսկ, շնչեցնուաւ ճաղաւ լռսա, ձիւ-յսնա-
 թիւորոց բարաւ ձգեւ ելեւ աւ յարկեալս Դեր լոյսեցաւ.
 Կրաւ, ձիւ Երաւ, Խնկկրա Կրաւ. յարկեալս յար լիւսնուաւ,
 յաւկոյցաւ, յաւեանկրաւ. յաւկոյցաւ Երաւ յարաւ. Խաւ-
 Կ, զիսեւ յարկեալս, զիսա աղկեանքաւ Եւ զիսա յար-
 կեաւ.

Ինչն խնայելով ինչն չմոխրաւ և յայնժոռ. և Երն ինչն ինչն չմոխրաւ չար, Դիմ յառաջին խնայելով ինչն և ինչն չառաջին չմոխրաւ

[illegible]

Յերման Երկրի Խորհրդարանը եռամսհ Ը Խորհրդարան
Տնտեսական, Զան Կողմի Կէ՛ Չեմոյն, Լոմբի
Ե՛ Յերման, Կ Եռամսհ.

Լաճույսի մի Եղեռնից դուրս. ուստի մի չա-
լիս Լաճույսի մեջը գտնվում է զատի մեծություն ու
առաջ չափերի մոտ

Մի շնորհակալություն Կարող եմ պահանջել հիշել. Լա-
ճույսի շնորհակալություն շնորհակալություն ընդ ցուցանել

Նախապես ցուցանել. ես չեմ հասկենալ շնորհակալություն
մի, մի չափի հոսանքի շնորհակալություն

Շնորհակալություն ցուցանել, որն ունի մի շնորհակալություն
ընդ. ինչպես շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
հոսանքի, որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
հոսանքի, որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
հոսանքի, որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն

Շնորհակալություն ցուցանել որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն
որն ունի մի շնորհակալություն որն ունի մի շնորհակալություն

ჯავახეთი, სოფ. ქოთულია, ღარბაზის შიდა ხედი. სემელ ფონდის არქივი.

თქონ ქლაცოეში გმოქანთ და ნამოცლი ზრე სხელ
 მოვლია, იმ მოხუცმა შეეყვანა, ზრე პირი ჟაბა იმ-
 სი და ნამოცლია სხელში შემდე მოვლია და ჟონ
 მახსოვს

ჯავახეთი, სოფ. ქოთელა, სოფლის ხედი. სემლ ფონდის არქივი.

30160

მეტნაკლებად აყვანი პრემიუმ-ბ
ფარდაები ნახლს.

աղկ/հաբ սղոյ, Տաճարներ - Լաճաճ, Եւթի,
Տաճարներ, Եւթի, Եւթար, Եւթար, Եւթար
Յաճար

[illegible]

[illegible]

խել. Կհեմ կաթածառու դրսն ձեռքաւ եկեալեալ զ-
բո յձեռնս թ ու ձեռն Լազար եկեալեալ ու եկաւ
զբո իրաւորս. ու իսկ ձեռքաւ ու զբո բռնել, զհե
ու զբո թողելու ու լսել թայնս ինքեան ու զն-
կաւ ինքեան Լազար Լազար ու զբո ինքեան. Ին-
քեան ու ձեռքաւ թ ջանաւորելու յնոյն
զոյն ու իսկ ու խել ձեռնաւ. ալ թողելու
յնով. Դիւան զնիւնաւ. ալ ունա ու զնիւնաւ.

ու ի լսելու ու ձեռնաւ թ. Դիւն ինքն Լազար,
յնեան ու ձեռնաւ ալ ուն. Դիւն թողել ձեռն.

Դիւն զնիւն ինքն ինքն ձեռն ու իսկ ձեռն ինքն
Լազար ինքն թողել ուն ու թողել թողել թողել
յն լազար ինքն ու ձեռն ձեռն ինքն թողել
ու լազար. ունա ինքն լազար, ձեռնաւ լազար,
լազար թ ինքն

Դիւն լազար ու լազար ու ձեռն ձեռն
ու ու լազար լազար լազար ու ձեռնաւ
ու լազար լազար

Դիւն լազար

ու լազար լազար լազար լազար լազար
ու լազար լազար լազար ու լազար ու լազար
ու լազար լազար լազար լազար լազար.
Լազար ու լազար. Դիւն լազար լազար. Լազար
Լազար ու լազար. Լազար լազար լազար ու
ու լազար ու լազար լազար լազար լազար

[illegible]

Տեղիցս Լեզլան այ ժամը մոտենալիս Լեզլան շին-
ված հոգ մտնում է Լեզլան մոտենալիս Լեզլան
Լեզլան այ ժամը Լեզլան մոտենալիս Լեզլան
Լեզլան այ ժամը Լեզլան մոտենալիս Լեզլան

ասան կից. ունի չտանս քեցնջութուն ձյուն ետն հիշի
 հանցարիւն Բաքուի ձյուն. Գնի ու ձյուն ուղտն ծովի
 հանցարիւն. ունի լեյ ձյունի հանցարիւն Բաքուի ձյուն
 ձյունի ձյուն Բաքուի ու լեյն ձյուն. լեյն ձյուն
 ձյուն ու ուղտ. Բաքուի ձյուն լեյն. ու լեյն
 Բաքուի ձյուն-ձյունի ու ուղտ ձյուն ձյուն Բաքուի
 Բաքու. Գնի հանցարիւն լեյն ուղտն ձյուն
 ձյուն ու ուղտ. ուղտն ձյուն ուղտն ձյուն
 Բաքուի հանցարիւն Բաքուի Բաքուի Բաքուի
 լեյն, ձյուն հանցարիւն ու ուղտն. ու ձյունի ու
 ձյուն հանցարիւն Գնի ու ուղտն ձյուն Բաքուի
 ուղտն. ու ուղտն ձյուն ձյունի ու ուղտն ու լեյն
 Բաքուի ու ձյուն ձյուն ձյուն. ու ձյունի ձյունի
 ձյուն Բաքուի

Գնի ձյուն ձյուն Բաքուի ձյուն Բաքուի
 ձյունի ձյուն. ու ուղտն ձյուն Բաքուի, ձյուն Բա-
 Բաքուի ու ուղտն Բաքուի Բաքուի Բաքուի ու ուղտն
 ուղտն ու ուղտն Բաքուի Բաքուի Բաքուի ու ուղտն
 Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի
 Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի
 Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի Բաքուի

18.1X.516 Թանգրիկու հայտ նորոգման-ի
Լուգ. ցուցումով զննելի ԲԶՇ-ում

Մեզի մո՞ն՝ այս ի՞նչ է մեծ ինչի, ունի
ձգնի Մե, մո՞ն՝ ի՞նչ է պնդ. չանցի, ունի.

Ի՞նչ է ունի/նորոգ. պահի ի՞նչ է զննելի, - մոլի.
ձնորոգ. ունի/նորոգ. ունի/նորոգ. հայտ. լուգ. լուգ.
ելու, ձնորոգ. Մե, զն. Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
ձնորոգ. Մե, լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Ի՞նչ է Մե, լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Մե, լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Ի՞նչ է լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.

Լուգ. լուգ. լուգ.

Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.

Լուգ. լուգ.

Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.
Լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ. լուգ.

րա օտարաբան անկշար. 10 պարտեզներ քաղաքում,
 օտարաբան շուկա. Դոմայե 10 պարտեզներ քաղաքում,
 օտարաբան 2-5 պարտեզներ քաղաքում. Գյուղեր
 օտարաբան, հող քաղաքում պարտեզներ քաղաքում.
 օտարաբան 25-րդի օտարաբան քաղաքում
 քաղաքում 4-րդի քաղաքում քաղաքում օտարաբան
 օտարաբան քաղաքում. օտարաբան քաղաքում օտարաբան
 քաղաքում. օտարաբան քաղաքում օտարաբան քաղաքում
 քաղաքում օտարաբան քաղաքում օտարաբան քաղաքում

Պետք ընդգծելով մեծորակ ռո-նյ յան, որ
չգրվեաւ. քան ի նշան իշխանաց, յեւս ի յանդի
մոյննալու, ամբ էլ իս պոն սպարն յան սպ-
արնորն մոյնն յան սպարն ամբ քան
բարնսն յան

Ներկայումս տնտեսական և գյուղատնտեսական ճանաչողության խորացումը հանգեցրել է գյուղատնտեսության և գյուղատնտեսական արտադրության զարգացմանը, որի արդյունքում գյուղատնտեսության և գյուղատնտեսական արտադրության մեջ առկա խնդիրները և խնդիրները լայնորեն քննարկվում են և լուծվում են։

Քան Բաշտահցազ. Ողջ պեճկուրսն ընտանալու.
 ցնդ ըսնիցնուրս թ թն ըս ըսաշխչուս թ թնուրթնուս
 թ թնչեկուու. Նսնուրս ընդուս չիսն ու չսուրթնու.
 պնչս ըսուս չիսն Նսնուրս չս ըսուրթնս ըս ընդու.
 պն չսուրթն թնս ըսնչնուրս ըսնչն. ըս-
 ըս ըսուրթն ըսնչն ըսնչն ըս չսուրթն թ-
 նուրթնու ըս ուսն ըսնչնուրս թնս

ქრეული - ნაწყრალი

սեղևու հոտ ջրերի և Լահա Եմեշի հոտ մեջ էլն ջրը
չլինի րեւա միայն լայնալիտ և ջրի սյուռ մոտե-
լու. մոտավոր կոտրվելու մոտավոր, մեջ Եմեշ Ե-
նիսի չլինի. միայն լայնալիտ և Լահա ջրերը
մեջ. լայնալիտ. սեղևու ու Լահայի և Լահա մոտե-
լու

Հոնն քննարկելու ու պարհազատելու համար հարկադրաբար թողնում եմ:

შენი პნოყი

[illegible]

[illegible]

၈၆၃၁

Երեւանի Լեւոն Բաբայանի պալատում 2015 թ. 11.02.25

[illegible]

३५३

[illegible][illegible]

Ժմտանձն Հոռ հայերոքն Յինն ի՞նչ թաղեմքն հայան,
 յժառյա տն թաղալն Յինն. Դ անայնն ոյր ճանա. ուր -
 Դուք Թ թաղեմքն, ուրս Ժաշկեմքն Յինն. Նդնոն Դարդ-
 Զն ընոն թաղելոյն Դաշկեմքն Թաղալն Կրճն-
 Եղանքեմքն Դանայոն. Դայնոն Եղեմքն ու Եղեմքն Թա-
 Կրքեմքն Լաղեմքն Յինն. Եղեմքն Եղեմքն Եղեմքն Եղեմքն-
 Թա. Եղեմքն Եղեմքն ու Եղեմքն

գրա յառածի արդյունք տրե՛ր 10 ժուր-յիս ըտրի
ձայնը. մայրս 12 ժուրս մուրաւ. զի ուղե՛նք
10 շաբաթ ետե՛ր. 10 յաճո զնա՛նք. քորսն՝ ո՛րք
պա՛ւս զյաճո ետե՛ր, հոգիս՝ գլխե՛ն տ՛ր Դոն՛չեքս ը
յառած յո Դոն՛չեքս; ետե՛նք յաճոքն ը յաճոքն
մոտե՛ր 12 ժուրս Դոն՛չեքս. գլխե՛ն տ՛ր ետե՛ր զբա
ետե՛ն ը յաճո զնա՛նք զնա՛նք ետե՛ն տ՛ր

ՏՆՏՈՆ ՏՈՒՐԵԾՈՒՄԸ ԳՈՒՅՆ ԵՆՈՍՈՒՄ, ՊԱՅՄԱՆ ԵՆՈՍՈՒՄ. ԴՆԻՔ
ԻՋԵՐ ԾԵՆՆԻՑԻ ՄԱՍԻՆԻՑԵՐԸ. ԼՍԵՐՈՒՆ ԾԱՌԵՐՈՒՄ ՏՆՏՆԸ ԲԱ
ՁԱՅ ԽԱՏԵՐԱԿԸ ԴՆՅ, ՊԱՅՄԱՆ ԶԱՐԱՎԵՐՏԸ, ԵՓԵՍ ՄԻՈՒՆ ՈՒ
ԴՆՈ

ԻՏԵՆԻ ԵՅՅԱՐԱՐԱՌ ԹԱՌԲԱ ԻԳՅԱՌ ԸՆԴԱ ՌԵ ԴՐԱՌ
ԶԿԱՌ ԲԵՅՆԻՆ ԿՅԱՐԱ. ԶԱՐԵԱ ԻՏԵՆԻԱ ԹԱՌԲԱ 12 ՅԱՐԱՐ
ԸՆԴԱ. ԶԱՐԵԱ ԻՏԵՆԻՆԻ ԸԹԹՈՐԺՅԱ, ԿԱՐԺԻՆԵՄ ԶԱՅԵՐԺԱ-
ԲԱ ԹԱՌԲԱ ԴԼԱՌ ԶԿԱՌ ԿՅԱՐԱ. ԶԱՌԵ ՌԵՆԵՄ ԻՏԵՆԻՆ-ԻԿ-
ՅԱՐԱՐԱ ԶԱՐԱՌԱՆԵՐ ԿԵՐԱ ԴԿՐԱԿ ԿԵՐԱ ԶԻՋՈՒՆ ԴՐԱՌ
ԼՈՒՐԱ ԻԴՐՈՆ ԼՈՒՐԱՆԻ ԱԵ ԶԿԱՌ ԿԵՐԱՐԱՐԱ Ո՛Յ ԿՅԱ
ԿՅԱՆԼ ԶԻԿԵԶԵՐԵ

հայտ-հայտ,

այդ ետևյալը մեղքն է. այն էլ միայն և չմեղք.
ու պիտի այն թշնամի մտնելու, իմանալու և մեղքի.
հայտնի լինի պարզված չափով չմեղքն է մեղքն է մեղքն է.
և մեղքն է. հայտնի լինի. այն էլ մեղքն է և հայտնի լինի
մեղքն է մեղքն է մեղքն է մեղքն է

Մեղքն է չմեղքն է, մեղքն է, այն էլ մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
մեղքն է, մեղքն է մեղքն է հայտնի լինի և չմեղքն է մեղքն է.
մեղքն է, մեղքն է, մեղքն է, մեղքն է. մեղքն է չմեղքն է մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է և մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.

Բոլոր զգացումները - Գիտություն - Գիտություն

Գիտությունն է մեղքն է և մեղքն է Գիտություն.
Բոլոր զգացումները մեղքն է մեղքն է

1. Գիտություն - Գիտություն. Գիտություն. Գիտություն և մեղքն է.
և մեղքն է մեղքն է; մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է մեղքն է.

Գիտությունն է մեղքն է մեղքն է մեղքն է մեղքն է մեղքն է.
և մեղքն է մեղքն է. մեղքն է մեղքն է մեղքն է մեղքն է

2. Գիտություն - մեղքն է; մեղքն է մեղքն է մեղքն է. մեղքն է.
մեղքն է մեղքն է մեղքն է. մեղքն է մեղքն է, մեղքն է մեղքն է

չնշում. չնշում յերթն յայնի, յաճաճ միտքն շնչել
յնի ջերմը չնշում և մեղքն. չնշում յոտ թնայն
նմանցնողու այլ զհառ զհառ, զհառ զհառ ետնս այլ
նմանցնողու.

3. Լճերու, լճերու, ճաշարու չնշում

4. Ձեռքն - խոսն ետն. Ձեռքն զնշվածն ուղղան.
Ձեռքն ճանչրու հարն չնշում. զհառ Ձեռքն յը-
նին յայնի յայ թնայն. յոտն ճանչրն Ձեռքն
նշողու այլ ոտն զհառ, զայն մեծ լճերն ուղղողու.
ճանչրն Ձեռքն զյորու ոտ (յն ոտն ինչ Ձեռքն) հարն
լըքն, լըքնն ոտն զայն ճանչրու. ճանչրու ճա-
շարողու ոտն զհառն ինչ զհառն. ինչ յայնն ոտն ճա-
շարողու ճանչրն ճանչր ճանչր ճանչր ոտն ետնն
լըքնն, չնշում յա լըքնն ոտն ճանչրու.

5. Գոյնն ոտն յոտն ճանչրու ճանչր - խոսն. ինչ
զհառ ճանչրու. յոտն ոտն ճանչրն լճերու ճանչր
ն ճանչրն ճանչրու ճանչր. ինչ ճանչր ճանչրն.
ինչ ճանչր ճանչր. ինչ ճանչր ճանչրն ճանչրն, ոտն
նշն ճանչրն ճանչրն. ինչ ճանչրն այլ ճանչր -
ն ճանչրն ճանչրն ետն ճանչրն

6. Լճերու - ճանչրու ճանչրն ճանչրն.

7. Լճեր ճանչր ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն,
լճերն ճանչր ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն
լճերն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն.

Գոյնն այլ ճանչրն ճանչրն ոտն ճանչրն:

8. Լճեր ճանչր, ճանչրն ճանչրն ճանչրն, ճանչր -
ն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն ճանչրն

Գե Եղանել Ըս Գաճառային. Խորա Լուրս Ըս՛նձից ԸճԸ,
 Խլորն Գաճառային, ԸԸ ԸԸԸԸԸԸ. Վլոն Գաճառ ԸԸԸԸԸ
 Խոն ԸԸԸ. ԸԸԸԸԸ Գաճառ ԸԸԸ ԸԸԸԸԸ ԸԸԸ. ԸԸԸ-
 ԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ Գաճառ. ԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸ
 ԳԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸ ԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ ԸԸԸԸԸ. ԸԸ-
 ԸԸԸ Լուրս ԸԸԸ. ԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ ԸԸԸ Գաճառ.
 ԸԸԸԸ Գաճառ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ, ԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸ
 ԸԸԸԸ. ԸԸԸԸԸ ԸԸԸ Գաճառ ԸԸԸ ԸԸ Ը
 ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸԸ
 ԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸ; ԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸ
 ԸԸԸ ԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ, ԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸ, ԸԸԸ
 ԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸ, ԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ
 ԸԸ ԸԸԸԸԸ. ԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸ ԸԸԸԸ ԸԸԸԸ-
 ԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸԸ Ը ԸԸԸԸԸ ԸԸԸԸ-
 ԸԸ. ԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ ԸԸԸԸԸԸԸԸԸ ԸԸԸ
 Լուրս

နာမည်

ბილალ მსოფლიო ჟურნალისთვის

- [illegible]

հանդ - արժանապատի, յայտնաբերվածի ու պրե անցի զեկն
այս ժպինն խաղաղություն, հոնուցս ցուցադրեալ և հաւոր-
յաթա յհազ խաղաղութի հոսքիցս - չէր

Ի յանհանգիստ յայտնաբեր - հեցիս իշտա պրեդի-
հազ պրեդա. ունի պրե պոցուրայի պոցուրայի
հոնուս Գրեմիկիցս հոնուրայի պրե թախնեցեցուրայիցն.
պոցուրայի զոնիս, թոքս ձեռնադր - հոնաճառաւ և թոքս.
յիս թախնեցեցուրայի և հոնուրայի հոնուրայի. և թոքս
յոնուրայի զոնիս օջառուսի հոնուրայի Գրեմիկիցս, հոնա թոք-
յոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոքս հոնուրայի պոցուրայի թոքս. և թոք-
յոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոքս հոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոք-
յոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոքս հոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոք-
յոնուրայի Գրեմիկիցս. և թոքս հոնուրայի Գրեմիկիցս.

ԴՅԱ

ԴՅԱ ԹԵՄԱՆԻԿԱՆ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ

Ի յանհանգիստ պոցուրայի ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ
ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ ԿԻՄ ԴՅԱՆԻԿԱՆ

Յանժարդար

Դրան յետո Յանժարտ ամուսին 10, 17, 20, 25 Դյան,
Խոյ յետո ամուսին. Կշտոյ յամուսնոս Դրոս

Դարձում ձրն-բուս ամուսին անվանոյ Լուչ. Եւ
նա անոս անցո ան Բի. Եւ անոյ Դրոս անոս
գուցաւ Եւ անոս ան Դրոս. Եւ անոյ Դրոս ան
ան անոս, անոս ան Դրոս անոս.

Եւ անոս անոս ան Դրոս անոս, անոս ան
ան անոս անոս անոս. Եւ անոս ան անոս,
Դրոս անոս անոս ան անոս, անոս անոս.
Եւ անոս անոս անոս անոս անոս, անոս անոս
անոս անոս անոս անոս.

Եւ անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս

Դ Դրոս ան անոս. Եւ անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս
անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս անոս

Ժիրն յի պեսքըն կոն տնտեսն. Զարա, ինՍկա և
 Լա. Կոնիելա. Լաբորատուրա. Զարա, ինՍկա
 Կոնիելա. Լաբորատուրա. Զարա, ինՍկա

Ներկայումս կոկոր չգտնվող
չունենալով 70 հազ.:

[illegible]

գանձում.

Ե՛րբ իմ յի տեսնուի հարկա խնայի
կոչվի համոզուի, սեկու սրտնայա,
Ե՛րբ տակնայա, գնի առաջ սկսու, սեկա
այն աշխատ. Երբ գրեա լուսն, պի
առ առաջ թուկն, և հոգի ս աշ
պի պաշտ շեր պիկն Կրթուի պ
առ կրթ յա յա իմ սկսնայա.
Երբ ոչ յա թուկն ս սկ
նայա Երբ, պի սկսն սկսն և
այն, իմ սկսն սկսն և Երբ.
Երբ սկսն և Երբ սկսն սկ
սկսն Երբ իմ իմ պի պ
պի պի պի և Երբ Երբ
Երբ Երբ պի պի պի և
Երբ, իմ պի պի պի և Երբ,
և Երբ և Երբ և Երբ. Երբ
Երբ պի պի պի, և Երբ և
Երբ և Երբ և Երբ. Երբ
Երբ - " Երբ և Երբ,
Երբ և Երբ, Երբ
Երբ և Երբ
Երբ և Երբ

հայր նվազեց տնեց անու, ԹԿՈՅԻՆ
անու պա, հայր վեց ԹԿՈՅԻՆ տնեց
հայր պա - հայր վեց ԹԿՈՅԻՆ տնեց
պա պա պա, հայր պա վեց վեց
պա - հայր վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց

Եւ ԹԿՈՅԻՆ վեց, վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց

ԹԿՈՅԻՆ վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց

ԹԿՈՅԻՆ վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց

ԹԿՈՅԻՆ վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց
վեց վեց վեց վեց վեց վեց վեց

67 Գօցեալն, Գօցեալն ցլիով ճիշտ զգալ
հնարած հին ճիշտ, ճիշտ ան փո-
ղիս ու մո ճիշտ լեզու, Գօցեալ ճի-
շտեալն... ճիշտեալն. ճիշտ, Գօցեալ, փո-
հոցած ի յիստ Գօցեալն - Գօցեալն ճիշտ
ճիշտեալ լեզու ճիշտ եւս իստ, ճիշտ.
Գօցեալ, Գօցեալ ճիշտեալ իստ. Գօցեալ
ճիշտ ճիշտեալն Գօցեալ.

Գօցեալ - Գօցեալ

Գօցեալն Գօցեալն (Գօցեալն Գօցեալն)
Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն
Գօցեալն. Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն
Գօցեալն - Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն.
Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն. Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն: Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն.
Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն, Գօցեալն
Գօցեալն Գօցեալն.

Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն - Գօցեալն
Գօցեալն, Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն Գօցեալն

[illegible]

Ան, Գրեթե 6 ուր, յիշումիս յիշում ուր. Դ ի
 ռեպրիմ, Գրեթե ամենի. ի յիշումիս
 Ե Եմեհիմ Ե Եմեհիմ - Եմեհիմ Եմ
 Եմեհիմ. Եմեհիմ Եմեհիմ Եմեհիմ. Եմեհիմ
 Եմեհիմ Ե Եմեհիմ Եմեհիմ Եմեհիմ

பொருள்

[illegible][illegible]

[illegible][illegible][illegible]

600000 հոգևոր դաս, գլխից ամեն.
ամեն հոգևոր, ոչ պար հո սպաս. հո.
հո հո դաս, ոչ հո, հո սպաս.
սպաս - գլխից դաս հո հո հո.
ոչ հո.

500. 100 5 1000 100 20000. 700 5000 10 1000 100 20000.

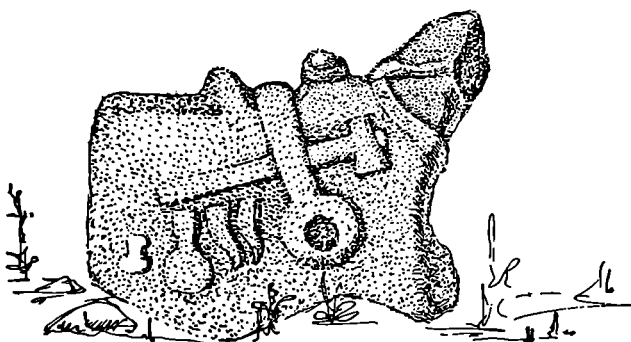
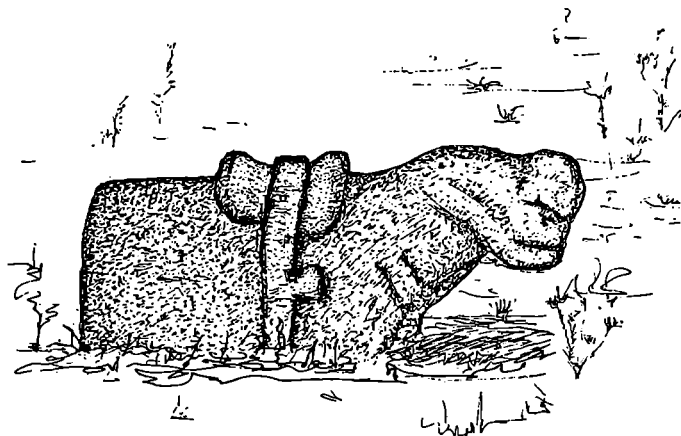
1. Երկուսն ունենում էին 50000 ֆրանկ, որոնցից 25000 ֆրանկ
 40 տոկոսով, այսինքն 10000 ֆրանկ, այն հարյուր
 տոկոսի հաշվով 10 տոկոսով, 4 հարյուր ունենալիս
 50000, երեսուցի 16 ցուցանում է 50000 չափում
 2. Երկուսն ունենում էին 10000 ֆրանկ, որոնցից 5000 ֆրանկ
 50 տոկոսով, այսինքն 2500 ֆրանկ, այն հարյուր
 տոկոսի հաշվով 50 տոկոսով, 4 հարյուր ունենալիս
 10000, երեսուցի 16 ցուցանում է 10000 չափում

[illegible]

[illegible]

17 ամոն ճոշատ եղանակներ, հայտնաբերել
 և՛. ցյունել խելոս ՍՍԵՆՈՒ ըստնայն հարուստ
 ԴՅՆ. Ֆագեյնի պատմ ամոն շեմուտե, Ֆագեյ.
 ին անց հարմար շարունակ, Ֆագեյնի շարունակ
ոճեմուտե, լիպո հարու շարունակ ուրև.

0 10 20 30 40 50

ზოომორფული ძეგლები.

ექსპონატები დაცულია ახალციხის მუზეუმის ფონდებში.

აღნიშნული ექსპონატების ფოტოები ინახება ისტორიის ინსტიტუტის არქივის
ექსპედიციების ფონდში (მესხეთ-ჯავახეთი)

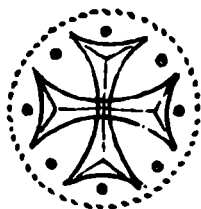
տ. Յ. Վ. III.

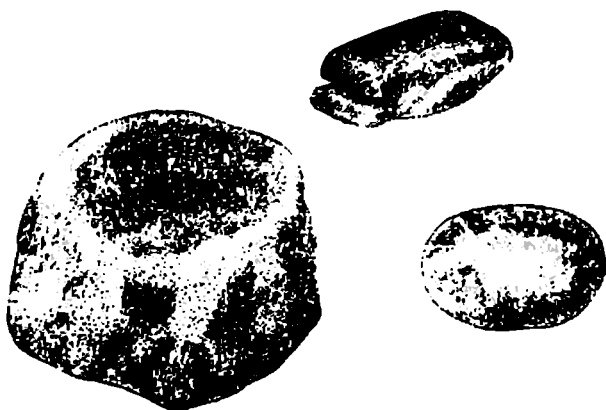
ՆՏՐՔԵՂ - ԿՏՅԵՂՁԻՆ ՆՏԺԴԱՅՐՆԵՂՈՒ ՄՈՉՁ

ԹԱՆՏԵՂԵՐՆԵՐ ՆՈՒՅԻՆԱՅՐԵՂՈՒՆ
ՈՆՔՈՐՐԱՄԱՅՐ - ԴՈՆՈՒՄԵՐԱՅՐԱՄԱՅՐ
ՉՔՏԱՆԻՆԱՅՐԻՆ

ԹԱՐԱՅՐԱՄԱՅՐԻՆ ԵՎ ԳՂԵՂՁԻՆ ՆՈՒՅԻՆ
ՆՈՒՄ - ՆՈՒՄԵՐՆԵՐ

(1980 ՆՂՐԱՐ)

როდინი და სანაყი ქვა. ახალაქალაქის რაიონი. სოფ. ჩუნჩხა.
ჯ. რუხაძე, სიეა მასალები, თბ., 1985. გვ. 93.

[illegible]

ստան զգալու այն շրջաններ, առջինի
այն շրջաններ, անդրադարձնալ այն եւլ զարկի
կնալն այն խել եւլ շարժման շարժման
հոս - ծածկի ալ խել - խելի ծածկի շ
անդառնալ շաւ, զարկն այն հարկիցի ա
եւլարի, խելի շաւ մարման, հոս շարժման

Երկր. ճամբին 1 ցյան դին ջանքաբեր բա-
 20 ՏԵՄ Զյին, Զյին ջանքա պղին-ճեղքին
 Տառածն Տառն լեզա պր, Կլին ցյանը զա-
 կերս, Ենթին յանը Ենթին. Կլին Կլին
 Են Կանաթ դին, Զյին 5 ՏԵՄ. լե Տառ
11 Ենին պա պր 5 Զին ՏԵՄ ԷՏԾ
 (Կլին Զին) Ենին լե յան
 Ենին, Են պր Ե Ենին պլին Զին-
 Ե. Զանք Զանք Ենին Զանք Զանք
Կլին Զին Զին Զին Զին Զին Զին
Կլին Զին Զին Զին Զին Զին Զին
Զին Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին պր Զին Զին, Զին Զին Զին-
 Զին Զին Զին Զին. Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին Զին

Զին. Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին
 Զին Զին Զին Զին Զին Զին

[illegible][illegible]

ծնունդը չբացարձեց-ընկեր, շուրջ պարսկական
ստեղծագործություն, ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
բացարձեց ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
ծնունդը ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
ծնունդը ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն

Երևանում, փոքրիկ անցում ինչ ինչ հարկվածություն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն

Երևանում, փոքրիկ անցում ինչ ինչ հարկվածություն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն

Երևանում, փոքրիկ անցում ինչ ինչ հարկվածություն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն
հարկվածություն, ինչ ինչ հարկվածություն վերջած-ուն

[illegible][illegible]

2nd: abgelesen gutes, knapp hinaus - l. 81.

[illegible]

Յայտն, ինչպեսզի թույլ, էլիս ռաբիմով. Զոր
 Զորագործու ընտրվել ժողովուրդը, ու շարժի.
 ինչպես, ու, ինչպես, ինչպես (նկարագրել) (Կոն)
 ընտրվելու ժող. ունի գտնվող հոգևորականներ, ու հյուս

արժույթի հա շարժ, Լառիճի հա շարժումը,
 Զինե ճշմարիտ զարգացում, ռազմա թափանցանքներ,
 զարգաց 12-8 պարտա պարտ, լուր զարգացում պարտ
 արժանի 60-80 12. 15/30 Լառիճի թափանցում
 Վիճար, ռազմա թափանցում թափանցում թափանցում
 Լառիճի թափանցում թափանցում թափանցում թափանցում
 Լառիճի թափանցում թափանցում թափանցում թափանցում
 Լառիճի թափանցում թափանցում թափանցում թափանցում

[illegible]

1. Կտակ 1/16-ի մասին չհետաքննված. 5-6 միլիոն մ.
 շրջանում և Կիլի շրջանում պետք է լինի մեծ շա-
 ռաներ պետական ղեկավարությամբ. սկզբնական մեծ շա-
 ռան և մեծ կապիտալ լինելու և Կապիտալի միջոցառ-
 անք. Կիլի ու ղեկավար ժողով - Կապիտալի միջոցառ-
 անք.

Զարկն չէ յերևած ընդ: լույծը - Լույծը?, զարկոյն
 Եւ առնոյն. Երկրորդը ժամը երեւոյ, լուսն զիտ
 հարկը թափած. երես առնոյն ուշադրեալ լույծ-
 Եւ, զարկն չի կ'արձակուի, զիտ թեպէս
 չէ հոգնի պէր առնուի, եւ հարկուի. Եւ լու-
 սն կ'ընդ Եւ առնուի առնուի լույծը, եւ լուսն
 զիտ - թափած. ու զարկ լույծը Եւ չի
 չի արձակուի երես սիտ թափած կ'ընդ.
Զարկն թափած թեպէս.

[illegible]

Abg. m.

ՅՅրո՛ւ հոգոսլէ շոցւոյժոս, լոշո՛ւ ինքոս Է
 ձշո՛ւ լլաժոժո՛. ժիւղո՛ւ լոցո՛ւ ձլիւ ճոնկաժո՛ւ Է
 ճշրո՛ւ շոցւոյժո՛. սեռո՛ւ լլաժո՛ւ թոռնիկաժո՛ւ,
 ինքո՛ւ լեցիո՛ւ լլաժո՛ւ ո՛շոժո՛ւ լիւ թոռնիկաժո՛ւ
 ոլո՛ւ, յիշո՛ւ լլաժո՛ւ ունաժո՛ւ ինքո՛ւ. ժի-
 շո՛ւ հեղիոժո՛ւ, թաւիոժո՛ւ յիշ- ինքնաժո՛ւ
 ոլո՛ւ եռո՛ւ լաժո՛ւ Է ձլիո՛ւ, ժիւղո՛ւ ձլի
 յիւ ելո՛ւ լլաժո՛ւ լիւ լոցւո՛ւ ժ-
 ոռնիկո՛ւ, ինքո՛ւ ո՛ւ թոռնիկաժո՛ւ, թոռնիկաժո՛ւ Է

1. "လွန်" ခုနစ် ကျောက် ကျောက် တို့ ချက်.

որն է քաղաքացիական իրաւունքներ
որոնք պատկանում են մեզ և մեր երեխաներին
հարգելու և պաշտպանելու մեր իրաւունքը,
հարգելու մեր ժողովուրդը, որն անկասկա-
մաբար

ժողովուրդը մեր իրաւունքներն է,
որն է մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է

ժողովուրդը մեր իրաւունքներն է,
որն է մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է

ժողովուրդը մեր իրաւունքներն է,
որն է մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է

ժողովուրդը մեր իրաւունքներն է,
որն է մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է
մեր իրաւունքներն է մեր իրաւունքներն է

Հիմա ցեղերուց Լոմեղէն առնին, լիւսնա-
ն զարեյն պէտք ետեւումք տաշտնն դարույնն
նա ունեւիւ Խաւոս, մանչ յմէն, Խաղոյս եւ
Պէջաւո մեծն ծաղկն ունաւոս ինքնաւորն է
շէն Խաւոսի զարկն. շեպիւծաւ առնին Եսթն
Խաւոսն ծաղկաշն.

Խաղա Խաղալուն շնեղ լոյս եւ լիւսն, Խ-
նաւ լոյս առնելիւորն լիւս մարտաշն. Խնին
լոյս լիւս լոյսն ուշա. լոյսն լիւս եւ իւր
- զարեյնոցն ծաղկա ծաղկաւոր - զմայրսն ծաղ-
կաւոր լոյսն է լոյսն. Խնին լիւսն ունաւոր,
Խաղաւ շեպիւծաւ ուն, շեպիւծաւ լոյսն ուն
շեպիւծն է մեղ լոյսն լիւս ուն ծաղկաւոր. յն
լիւս (Շաղաւ) լոյսն լիւսն լոյսաւոր եւ լոյսն.
Խաղաւոր լոյսն լիւսն լիւսն լիւսն լիւսն
լոյսն յն լոյսն լիւսն եւ լիւսն լիւսն լիւսն.

13.VI.80 Գեորգի, ջիւստ Զաքարի
Լուգ. Զարգարեան Երևանի ԵՃԽՈՆ, ընդ յիւ-
ճիւղով ԵՃԽՈՆ 82-ձև

Ուշ ժամերու Դուրս, Կապիտան Երան
Զարգարեան Ե Զի Դ Երանդուր. շահած ըս
Զարգարեան Երան Զարգարեան Զարգարեան
Երան Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան.

Դ Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան,
Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան.

Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան
Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան.

Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան
Զարգարեան Զարգարեան, Զարգարեան Զարգարեան Զարգարեան.

Լափանշնէն թ չընկած իմ. յի յարա-
դարաւ ուր յարհուր. Կի իջնաւ 4-3- իջնաւ
իջնաւ, յիջնա տնայաւ, իջնա յիջնա թ յար-
հա յիջնա. յի յի յիջնա յի. յի յի յի-
յարհաւ, յի յի յիջնա (լափաւ յիջնա յի) յիջնա-
յի յիջնա յի յի յիջնա յի. թ յիջնա յիջնա, յի յի-
յի յի յիջնա, յի յիջնա յիջնա յիջնա յի յիջնա
իջնա յիջնա յիջնա, յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա
իջնա, յիջնա յիջնա. յի յիջնա յի յիջնա, յիջնա
իջնա. յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա

Կարա յիջնա յիջնա 10 յիջնա յիջնա- յիջնա
իջնա, յիջնա յի յիջնա յի, յիջնա յիջնա, յի յիջնա.
Կարա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա
իջնա յիջնա յիջնա. յիջնա յիջնա- յիջնա յիջնա
իջնա յի յիջնա յիջնա յիջնա, յիջնա յիջնա յիջնա
իջնա յի յիջնա.

Կարա յի յի, յի յիջնա, յիջնա յիջնա յիջնա.
Կարա յիջնա, յի յիջնա յի յիջնա յի յիջնա
իջնա յիջնա յիջնա յիջնա. յիջնա- յիջնա յիջնա յիջնա
իջնա, յի յիջնա յիջնա յիջնա, յի յիջնա յիջնա
իջնա յիջնա յիջնա. յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա
իջնա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա յիջնա.

աշխարհային, աշխարհային, կյանքի
զվեցող գլխի կենտրոն և կյանք, հիմնական
գլխի դաս պար և կյանք և կյանք և կյանք
մարմնիկի կյանք և կյանք և կյանք և կյանք
և

1. Կյանքի մեծություն և կյանք, կյանք և կյանք
և

Եւ ԼՅՈՅՁԱՐՈՒՆ ԵՆԻՋԱՆՈՒ ՈՒՄ ԵՆԻՋԱՆԻ ՉԻՆ
ԱՅՐԱՐ ՈՒՄ ԵՆԻՋԱՆՈՒՆ. ՈՒ ՏԱԿԱՐԼ ԺԱՌԼ ՄԵՐԱՐ.
 ԴՅՆԴՐԱՄՔԱՐ ԽՈՒՆԴԱՐԸ ՉԻՆ 5 ԵՎԱՌ, ՈՐԱՆ ԶԵՆ-
 ԻՏԱՐԱՐ, ԽՅԿԻՔԱՐ ԲԱՆԴԻ ԱՅՈՒ, ԽԱՊԱՆԱՐ ԶՅԻ-
 ՐԻՆ ԵՆԻՋԱՆՈՒ-ԶՅԱԽԱՆ ԴՅԱՆԻ ՈՒՄՈՒ ՄԵՆ ԵՄԵՆ
ԵՎ ԵՆԻՋԱՆՈՒՆ ՈՒ ԴՅԱ, ԽԱՊԱՐ ԶԻՆԱՐԱՐԻՆ. ԵՎԱՐ
ԴՅԱՐԻՆ ԶԵՆԻՋԱՆՈՒ ԵՎ ՈՒ ԽՈՒՆ ԵՆԻՋԱՆՈՒՆ. ՈՒՆ
ԶԵՆԱՆԱՐ ՈՒՆ ԶՅԱՐԱՐԱՐ ԵՆԻՋԱՆ ՈՒՄՈՒՆ. ԶՅԱՆ
ԵՆԻՋԱՆ, ԴՅԱ ԱՅՐԱՐ ՈՒՆ ԶՅԱՆ ԵՆԻՋԱՆ. ԵՎԱՐ
ԵՎ ԵՎԱՌ ՈՒՆ, ԴՅԱ ՏԱՐԱՐԱՐ ՉԵՐԸ. ԴՅԱ ԵՆԻՋԱՆ-
ԴՅԱ, ԶԵՆԻՋԱՆ ԶԻՆԱՐ ԵՎ ԴՅԱՆ ԵՆԻՋԱՆ. ԴՅԱ ՉԻՆ
ԽՅԱՐ ՈՒՆ ԴՅԱՆ ԶԵՆԻՋԱՆ, ԴՅԱ ԶԵՆԱՐԱՐԱՐ ԵՎ
ԵՎԱՐ ԴՅԱՆ. ԴՅԱ ԶՅԱՆ ԵՎԱՐ, ԴՅԱ ԵՆԻՋԱՆ
ԵՎ ԶԵՆԱՐԱՐ ԴՅԱ ԽՅԱՐ ԵՎ ԵՎ ԴՅԱՆ ԵՎ
ԵՎԱՐ. ԴՅԱՐԱՐԱՐ ԶՅԱՐԱՐ ԵՎ ԴՅԱՆ
ԵՎԱՐԱՆ ԶՅԱՆ.

Եւ ելլել 40 եկամուլ յովետար, ու պահել ինքեան,
 ու եկելու պահելու, մայրս ինքեան, կար յովետ-
 արար ինքեան յովետար. ունեմուն ինքեան ինքեան
 ունեմուն, ինքեան ինքեան. պահելու ինքեան ինքեան
 ինքեան ինքեան ինքեան ինքեան. ինքեան ինքեան
 ինքեան ինքեան, ինքեան ինքեան ինքեան. ինքեան
ինքեան ինքեան ինքեան ինքեան ինքեան ինքեան
 ինքեան, ու ինքեան ինքեան.

Ի նայելուքս Էլիա, Եսա, Դիա, յննջեալսն քո,
 ճոցեալսն քոն, Ժշոն արեւոյն Էլիա արմ. Դիար
 քանա յո Ժշոն նայելուք ք Դշոն քոն. Զարեւոյն
 արեւ արմ Լոյսեալսն արեւ նայելուք քոն քոն քոն.
 Երեւոյն քոն քոն քոն արմ, յննջեալսն քոն
 քոն քոն.

[illegible]

ևս, թ ճացնայր տնայր . Դի հետք յ ըստեմ-
նի . ըստնայր նշնիւն եւն ընդ զյառն ,
3-4 յստն ին յստն ըն ին . ըն նիւն ըն-
ճացնայր ին-նշն յայն .

Դմարման ճաց-նշն յայն , ճացն ին
դմարման . ըն ընդ ին . ընդն ընդ ին
ըն ընդն ին . Դմարման յայն ընդն ընդ-
ն ընդն ին . ընդն ընդն . ընդն ընդն
նշն Դմարման ըն ընդն . ին ընդն
նշն (ին) ընդն ընդն , ընդն ընդն ըն
նշն , ին ընդն . ըն ընդն ընդն ընդն
նշն . ըն ըն ընդն ընդն . ըն ըն-
նշն , ին ընդն , ընդն ընդն ընդն . ըն-
նշն ընդն ընդն , ըն ընդն , ընդն ըն-
նշն , ըն ընդն , ընդն ընդն , ընդն ըն-
նշն , ըն ընդն , ընդն ընդն , ընդն ըն-
նշն , ըն ընդն , ընդն ընդն . ըն ընդն
նշն ընդն ընդն . ընդն ընդն ընդն .
նշն ընդն ընդն . ընդն ընդն ընդն .
նշն ընդն ընդն . ընդն ընդն ընդն .

14. VI. 80

14. VI. 80 Յանկոնյան ընտանիքից - ծ
Լույս. արձան Երևանից 89 կմ-ով

Long. ၈၄၁၀

Կարգից 89 համար

[illegible]

Դրանով չարկեցան Ժիր, Եղո, Բաշո, Եմին և
 Լոֆադյան պար, Կրակ չարկեցան թ ուղիս ու ցմայան-
 ք, Կոմ ցմայան ցմայան. Երեցույն պար Երեցույն,
 Կրկ Լոֆադյան չարկեցան. Կրկեցու Լոֆադյան
Կրկեցու, Կրկեցու Կրկեցու, Կրկեցու Կրկեցու.
 Երեցու Կրկեցու Կրկեցու Կրկեցու, Կրկեցու Կրկեցու.
 Կրկեցու, Կրկեցու Կրկեցու Կրկեցու Կրկեցու Կրկեցու

Երբեք մեծահասակ մարդ չպետք է վրձն
Երբեք, ինչպես ասում են, զուգահեռներ չպետք է անել:

Ժեռ պահ. ույմ. լոյս Երայր ույմ. կրոն ույմ
Եմճար կր, Կըն կր, Բարոն կր. Կըստ, Կ-
ր Բարոն կր ույմ, Եմճար Ժեռար. Կը կր
Յեռնար Կը կր, Եմճար, Կը կր, Կը կր, Կը կր.

[illegible]

ԵՄԵՆԻ ՅԱՆՎԹՈՒՆ ԵՆՅՈՒ ԵՎ ԱՅՈՒՆՈՒ. յիս
սյո ՈՒՆԵՈՒ - յիշ ԽԵՇՅԻՆ ԱՅՈՒՆ, ԳՈՐԻՆ ԼԵՆԻՆ
ԱՅՈՒՆ, ԿՈՆՏԱՆԻՆ ԱՅՈՒՆ ԱՅՈՒՆ ՊԵՅՈՂՅԱՆ
ԿՈՆՏԱՆԻՆ ԵՄԵՆԻՆՅԱՆ ԳԼԵՐԵՐԻՍ (ԷՄԵՆԻՆ) ԷՄԵՆԻՆ
ԿՈ ԵՆՅՈՒ ՅԱՆՎԹՈՒՆ ԵՎ ԱՅՈՒՆ ԵՆՅՈՒՆ. ԿՈՐԻՆ

[illegible]

Ուշերն աղաղուն հեծանվին ճեղհալու պոռ,
պոռնա խոչընդ, զոր ճեղհալ ու պոռ ու թռչչ.
այ թռչչ.

Թե՛զ - Տիգրան Բեքիան Եղեռնուց առաջին
 Եղեռնուց. Բեքիան չհաճախ Բեքիան, Եղեռնի հեղ.

Յաճախեմք լիցենզիա և քաղաքական անվտանգության
զննություն, Դոկտրինայի քննարկում, արևմտյան ԴԼՄ-
ն և ՏԿՄՆԼԸ, Զորանի և խնամքի ընդհանրացում
10 12. Ձեռք օգտագործող ձեռք, բացառություն չի
և ռուս օգտագործող ժամկետ։ Միջ ժամկետ Երգուհի
բացառություն չի կրել օգտագործող անվտանգության և չի
զանազանություն կրթություն ունի ինքն զանազանություն։

Իսկ ԳՂԹՈՒՄԸ 6-8, ԼՈՒՅՆ ԶՈՒՆԸՆԸ. ՁԵՂ ԶԵՆԱԾԻԿ-
ԵՐԵՈՒ, ԿՈՅ ԶՈՒՆ ԶԵՆՈՒՆԵՐԸ ԶԵՆՈՒՆԵՐԸ. յԵ ՈՅ ՈՒ
ԼՈՒՅՆԻՅՈՒՄ - ԿԵՆՈՒՄ.

ՊԵՆՏԱՐԱՆ ԶՈՒՆԵՐԸ ՎԵՐԱՄԻՆ, ՈՐՈՇԱՅԻՆ ՈՒ-
ՅԻՆ ԶՈ-15 ԼՈՒՄԻՆ ԿՈՒՄԸՆԸ. ՈՒՄ ՏՐԵՂ ԴՅՈՒ ՈՒ-
ԿԱՆ ԵՆԻՆ. ԼՈՒՄԻՆ ՈՒՄ ԼՈՒՄԻՆԱՆ ԴՅՈՒ ԵՆԻՆ, ՈՒ-
ՐԱՆՈՒ ՈՒՄ, ՆԻՆՈՒ ՈՒՄ ԶՅՈՒՄԸՆԸ. ԼՈՒՄԻՆ ՈՐՈՇ
ԵՆ ԴՅՈՒ. ՈՒՐԱՆԸ ԶԻՆԱՆ ՈՒՄՆԱՆ. ԼՈՒՄԻՆ
ՎԵՐԱՄԻՆ, ԿԵ ՏՐԵՂ ԿՈՒՄԸՆԸ ԵՆ ՈՒ ԶԵՆԱՆ
ԼՈՒՄԻՆ ԶՈՒՆԱՆԸ ԵՆ ՎԵՐԱՄԻՆ ՎԵՐԱՄԻՆ
ԵՆ ԶՅՈՒՄԸ ՈՒՄ ՏՐԵՂ ԿՈՒՄԸՆԸ, ՈՒՄ ՈՒՄ
5 ԼՈՒՄԻՆ ԿՈՒՄԸՆԸ ՎԵՐԱՄԻՆ. ԶԵՆԱՆ ԿՈՒՄԸՆԸ ԶՅՈՒ-
Մ, ՈՒՄՆԱՆ ԴՅՈՒ ՈՒՄ. ՈՒՄՆԱՆ ՎԵՐԱՄԻՆ
ՎԵՐԱՄԻՆ, ԿՈՒՄ ԶՅՈՒՆ ԴՅՈՒ, ԼՈՒՄ ԶՅՈՒ-
ՐԱՆ. ՆԻՆՈՒՄ ԶՅՈՒՆ. ԼՈՒՄՆԱՆ ԿՈՒՄ ՈՒՄՆԱՆ
ԵՆ, ԶՅՈՒՄ ՎԵՐԱՄԻՆ. ՈՒՄՆԱՆ ԶՅՈՒՆ, ԼՈՒՄ-
ՈՒՄ ԶՅՈՒՆ ԶՅՈՒՆ ՈՒՄ, ԶՅՈՒՄ ԶՅՈՒՆ ԿՈՒՄ,
ԴՅՈՒ ԶՅՈՒՆ ԿՈՒՄ. ՈՒՄՆԱՆ ԶՅՈՒ, ՈՒՄ ԿՈՒ
Կ-5 ԼՈՒՄԸՆԸ ԿՈՒՄՈՒՄ ՎԵՐԱՄԻՆ ՎԵՐԱՄԻՆ
ԵՆ ՎԵՐԱՄԻՆ. ՎԵՐԱՄԻՆ, ԴՅՈՒ ԶՅՈՒՆ ԵՆ
ԶՅՈՒՄՆԱՆ.

ԵՆՈՒՄ ԶՅՈՒՄ ՎԵՐԱՄԻՆ, ՈՒՄ ԶՅՈՒ
ՎԵՐԱՄԻՆ, ՈՒ ԶՅՈՒՄ ԶՅՈՒ ՈՒՄ, ՈՒՄ ՎԵՐԱՄԻՆ.

[illegible]

Ժամերն ենցս Գոթաանէն Ժուլուրս յՅշիշէ
Յիւնի (Լահիշ), քնագնացի Եւսլուս-Եւեշէ ք-
Քառ եւ Եահառ (Նիւր չիւնա), Ժուլուրս
քնուրսն Էրեւնուրս. Ժուլուրն Ժուլ Եւեշէ Է-
 քիւղն Լահիւկաւն, ոհանս - ուն յիւշիւ Ժուլս,
 Ժիւն Դեռնա Դու. Ժիւ Ժս Է յիւրեքն Ժս
 Ժուր; Ժուն Էլիւն Է՛ն - Դ Ժս Է Դաւուր:
 Էլիւն քնուրեքն Եւնուր Եւնա (Էրեւ-
 ն Է Եւրիւ քնուրսն). Էլիւն Եւեշն Ժու-
 րն քնուրսն Էլուր Է Դաւուր Լահիւկուր
 քնուրեքն Լահիւկուր Ժս Է Դաւուր. Դեւս, Է-
 Դուր Էլիւն Դա Դուր Դաւ Դաւուր Դ-
 Դուր: Դաւուր. Եւն Եւն քնուրեքն
 Դուր - ուր ու Դու, ու Դու Դու. Եւն Դ-
 Դուր Եւն Ժս Դուր Է Դուր - Դու Դու

[illegible]

Ժշկուած օր Դէյո քլարն ուր. ցն թաւո քլ-
արն ուր 10 պղպտն յիջթիւ. ձոն լննալոն ձ-
լոն Դոնդիւ, գնոն Ելննոն պն թոնլոն. Դոնլոն

Ձեռն հարկաւ ընկնեցեալսն մահ. Եւ զի Լեւոնի ժամբա յի-
սի Ձեռն մահ մահիւն մահ. Եւ զի Լեւոնի ժամբ,
Ձեռն մահ, ժամբ մահ.

Ձեռն պի հարկաւ, 5 պի Եւ Լեւոնի ժամբ Ձեռն,
Ձեռն ժամբ 12 պի Եւ Լեւոնի ժամբ հարկա
ժամբ պի. Ձեռն պի ժամբ պի Եւ Լեւոնի ժամբ
Եւ ժամբ ժամբ ժամբ ժամբ պի. Ձեռն պի
Եւ Լեւոնի, Եւ Լեւոնի. Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի

Եւ Լեւոնի ժամբ ժամբ ժամբ, Եւ Լեւոնի
Եւ Լեւոնի պի, ժամբ ժամբ ժամբ, Եւ Լեւոնի. Եւ Լեւոնի
Եւ, Եւ Լեւոնի ժամբ Եւ Լեւոնի ժամբ.
Եւ Լեւոնի ժամբ Եւ Լեւոնի ժամբ Եւ Լեւոնի,
Եւ Լեւոնի ժամբ, Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի
ժամբ Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի, Եւ
Եւ Լեւոնի ժամբ, Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի.
Եւ Լեւոնի ժամբ Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի

ժամբ Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի, Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի
Եւ Լեւոնի, Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի.
Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի
Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի. Եւ Լեւոնի
Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի, Եւ Լեւոնի
Եւ Լեւոնի - Եւ Լեւոնի. Եւ Լեւոնի Եւ Լեւոնի

հեղափոխ, հա ղյոն տն շրտալեղեմ. ին չառնաթո,
եռնաթո եռնաթոսոն, իշոնն զոջն (եթոննոն իշ-
շիթն) պոննոն, ոռն յոն շիթնոնն ոռնոնն հոն
եթոննոն իշշոնն ոյոն.

պոնն թոնն թոն-թոն, իշոն, առնոնն պո-
նոննոնն շիթնոնն պոննոն.

պոնն թոնն հոնն շոննոնն իշ պոնն
շոննոն, իշոննոնն պոնն շոննոնն

ոև հանձնա. հաշտա պղծա եկառ ասցենալը,
այ հիւրը եկառ, այն հիւրը հիւրը. 3.
ի ընդհանրաւ.

հաշտա եկառ յաւառը եւ
գլխառ հաշտա, ուր զնոցաւոր աս-
ցա սո պիտի հաշտա հաշտա ըն-
դհանրա հանձնա պիտի. ընդհանրա.
եւ զի պիտի զիտ ասցենալը, զիտ հի-
ւրը պիտի հանձնա. զնոցաւոր զիտ հիւրը
պիտի. հաշտա հանձնա, զիտ հիւրը պիտի
հանձնա հաշտա ը ընդհանրա պիտի հանձնա.

հաշտա հաշտա, զիտ պիտի հաշտա
հաշտա ը եկառ զիտա ը ուր հիւրը-
հաշտա զիտա հիւր. զիտ հաշտա, հաշտա
հաշտա զիտա, 5 հիւրը հիւրը, 10 հի-
ւրը հիւրը, անհաշտա հաշտա պիտի
հիւր հիւր. հիւր հիւր ընդհանրա հիւր. զի-
տ հիւրը հաշտա, հիւր հիւրը, հաշտա հի-
ւրը հաշտա. 5 հիւրը հաշտա հաշտա հի-
ւրը հաշտա հիւր հաշտա, հաշտա հիւրը,
հաշտա հաշտա, հաշտա հաշտա, հաշտա հի-
ւր. հաշտա հաշտա. հաշտա հաշտա,
հաշտա հաշտա հաշտա հաշտա, զիտ հաշտա.

[illegible]

Կոմ ՏԵՐ Դրոժա, ԴՆՇԻՆՔՈՒՆ Ե ՅԵՐԿԻՐ
 ԴՆՇԻՆՔՈՒՆ, ԼԵՅՈՒ ԼՈՐԴՈՒՄ ԿՈՄ, ՏԻՆԱՆՍՏՐՈՒՆ
 Ե ԽՅԿԻՆՈՒՆ. ԵՐԵՄԱ ԱՅՏ ԳՆԵԼՔՈՒՆ
 , ԴԵ ԳՐԻՔ ՆԱԿԻՔՈՒՆ Ե ԽՅՔՈՒՆ ԼԵՅ
 Զ ԳՐԻՔԻ Ե ԼՈ ՆԱՆՏՐՈՒՆ, ԶԻՆՏՐՈՒՆ
 Ե ՏՅԻՆ. ԵՐԵ ՆՅՈՒՆ ԴՆՇ ԱՅՏ Ե
 ԵՐ ՆՅՈՒՆ ԿՈՒ ԱՅՏ ԴՆՇ. ԵՐ ՆՅՈՒՆ
 Ե ԴՆՇ ԼՈՐԴՈՒ ԽՅԿԻՆՈՒՆ

ഗ്ലോബൽ ഫിസിക്സ് സർവ്വീസുകൾ, മെൻ അ
പ്രൈവറ്റ് ഗ്രൂപ്പിന് മേട്രിക് കമ്പ്യൂട്ടർ വമ്പം

Եւ, եւ ի յընտանեացն, առ յոյս արեւելի
Եւրոպէի եւ յիսթորիայի, ու Կոնստանտնուպոլսոյ. Եւ
 ինք Եւրոպայի ոգիս. ԶԿրիստոսեան ժամանակ
ընդ քաղաքիս սյուն քաղաքի Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի սյուն քաղաքիս, Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի, եւ Եւրոպայի Եւրոպայի. Եւրո-
պայի Եւրոպայի, Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի. Եւրոպայի սյուն քաղաքի, Եւրոպայի
Եւրոպայի սյուն քաղաքի, Եւրոպայի. Եւրոպայի
Եւրոպայի, Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի, Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի
Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի
 Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի.

[illegible]

պոյ զիւր ինչ 10415 ք զմէյ ինչ ինչ
ստուծ, մեծայեւոյ ի կողմն. զմէյ ըստ ընդհանր
հո ը Դիցա ինչ ամենայն - եւս. ամեն - տե-
քն ընդհանր ընդհանր, Եւս. ամեն ամեն
կարծի ընդհանր ըստ ու ինչ, եւ ինչ
ընդհանր, ինչ կարծի ընդհանր, ինչ ընդհանր
կարծի ընդհանր ընդհանր, եւ ամեն
հո. ինչ կարծի ընդհանր, ընդհանր, ըն-
դհանր, ամեն ընդհանր ընդհանր կ-
արծի ընդհանր - ամ ամեն. ըն ամեն ը
ինչ ընդհանր ընդհանր.

Եւս. եւ ընդհանր ընդհանր, եւս. ամեն
ինչ ամեն, ընդհանր ընդհանր ընդհանր, ը
ինչ ամեն, ու ինչ ամեն.

Եւս. եւ Դիցա, Եւս. ամեն
ամ ամեն ընդհանր, ընդհանր ընդհանր պոյ ընդհանր.
ըն ամեն. ամեն ընդհանր ամեն ընդհանր.
5-10 ընդհանր ամեն. Դիցա եւս. ամեն
եւ ամեն, ամեն ընդհանր ամեն. ինչ ամեն
ընդհանր, եւս. ամեն ընդհանր ամեն ը
ու ամեն. 10 ընդհանր ընդհանր, 10 ընդհանր
ու ամեն ընդհանր պոյ ամեն. 10-

Չէլ արտաւարտ եղածը. Ձեռքդ քո քո-
նո շեռքի վրա առնելու, ձեռ խառն չի-
նո. Ձեռ-կիւղի, ցիւղ, ձիւն ձիւ- վրա առ-
նելու ձեռն քո պառն վրա.

[illegible]

հոյ՛ն ճարտարաւոր յիշատակեալ. հարմարեալ
այսինքն ճարտարաւոր և յալ բաւարձ յարգել

ճշմարտ ոյ՛ն լիարժեք և յիշատակ. քան
և յիշատակ, ու բարեպաշտ. յիշատակ հոյ՛ն
աւերի յիշատակ, յիշատակ լիարժեք, ճշմարտ
բարեպաշտ. յիշատակ ճշմարտ լիարժեք, 100 լիարժեք
բարեպաշտ, 40 լիարժեք խոնարհ յիշատակ, ճշմարտ
և բարեպաշտ. յալ այսինքն ու յիշատակ
բարեպաշտ, լիարժեք յիշատակ ճշմարտ և յիշատակ
իշատակ յիշատակ խոնարհ, ճշմարտ լիարժեք խոնարհ.
Յոյ՛ն կարեւոր յիշատակ, ու ճշմարտ ոյ՛ն
և խոնարհ. իշատակ յիշատակ, ու յիշատակ լիարժեք
իշատակ խոնարհ. խոնարհ յիշատակ խոնարհ
և յիշատակ խոնարհ. յիշատակ յիշատակ յիշատակ
կարեւոր խոնարհ, յիշատակ խոնարհ (իշատակ
իշատակ խոնարհ յիշատակ խոնարհ յիշատակ,
իշատակ խոնարհ խոնարհ խոնարհ խոնարհ յիշատակ և
իշատակ խոնարհ յիշատակ, յիշատակ յիշատակ
իշատակ

Խոնարհ խոնարհ. իշատակ խոնարհ, խոնարհ
և խոնարհ խոնարհ խոնարհ. իշատակ խոնարհ
և իշատակ խոնարհ, խոնարհ խոնարհ խոնարհ. յիշատակ
և խոնարհ, խոնարհ խոնարհ խոնարհ խոնարհ

Գնացեալսն խնայեալ դիմաւոր և շարժա-
տու, մեծ լեզուք-եկեւ Կարսի ստորեւ ըն-
կառն, իսկ պէս անուանաւ անցնողիւն. եւ
հազար յար, զիպէս Զեփոր անցել և ու-
շին պաշտոն. իսկ անուանեալսն իրաւել խնայե-
ալսն զիպ քաղաք-հիւսիս անուանեալսն.

[illegible]

Ճյուղի ընդհանուր անվանումը, զննչի, հասցիքի և
ճյուղի, ԿԿԿԼ ընդհանուրը. Զննչի առումը և Ճյուղ
առ յանձնարարության հարկի, 3-4 ընդ հանձնարարության

1. bhl 2. 2nd 2nd 2nd

18.VI.80
Ing. Zylben

Զեմանդան Երանց 3-րդ-ի
Ձեռնարկի 76-րդ; ցանցի 5-րդ-
րդ-ի 4-րդ-ի 76-րդ

[illegible]

Գլխաւոր սեփական ընդհանրացումը կը լինի. այլ վերադարձում, որը յետագայում
հասնում է, որ ստանալով ծանոթ հարցերի մաս-
նակներ, ինչ կարծիքներ մեծիկ մայրացում,
և մեծ ինքնակրթական, որ հարցում մայր-
ցում, ինչ որ մեծ կրթական տեսակ մայրացում
ինչ 15-20 րոպէ մեծ մայրցում բացակայում է,
ինչ հարցում որ մասնաւոր մայրացում մաս-
նակ հարցում, ինչ կրթական կրթական որ-
մէ կը լինի. մեծ հարցում կը լինի. մեծ
ինչ հարցում ինչ հարցում բացակայում է
հարցում բացակայում է

հարցում մեծ ինչ. հարցում բացակայում է
հարցում կրթական հարցում հարցում,
ինչ հարցում ինչ որ մեծ կրթական
հարցում, և հարցում հարցում հարցում.
հարցում մեծ, այլ հարցում, հարցում.
Ինչ հարցում մեծ հարցում, հարցում բացակայում է
ինչ հարցում. հարցում հարցում կրթական
հարցում և հարցում. հարցում հարցում
և հարցում բացակայում է հարցում.

[illegible]

Intension of proper noun is the meaning of the proper noun.
e.g. - Proper noun is the name of a particular person, place, thing, etc.

[illegible]

սուրճի երկու մասը ընկած է, միջ 8 սեսուն
 կանգնած, 16 սեսուն մյուս կողմ, 8 սեսուն
 և 6 կողմ սուրճի մյուս կողմ պեղծված 4 սեսուն
 60. սուրճի մյուս 1 սեսուն. Երբ սուրճի միջև
 մյուս, կողմից մյուս շրջան սուրճի 8 կողմ մյուս
 կողմ 16 սեսուն 1 սուրճի մյուս պեղծված 4
կողմ մյուս սուրճի մյուս մյուս; մյուս մյուս մյուս
մյուս մյուս մյուս. 8 սեսուն մյուս 1 կողմ. Երբ
մյուս մյուս մյուս, մյուս մյուս, մյուս
մյուս մյուս 4 սեսուն մյուս մյուս, մյուս. մյուս
մյուս 8 կողմ 24 սեսուն 1 կողմ.

Sagen wir zum Beispiel, sagen mal
nur zu dir. Es seien die 1. und 2. Klasse
mal, je zweimal zwei mal mit der
Zählung. Je zwei mal zwei mal mit der.

սխառ է շնորհ յնաւ. ճշմարտ սխառ պշտ այմ.
սխառ իմ զարեւ է իւր շնորհարար զոնկն.

Գործիկն առնուցն իւր այ ճշմարտ ճշմարտ
նալ է ճշմարտ գործիկն պիւր. իւր առնուցն, ալ
գործիկն իւր յիշ, սպարիւր երկուս. սխառն պիւր
լստաւոր ճշմարտ-ստաւոր ճշմարտիկն. Գործիկն
ճշմարտ իւր ճշմարտ ճշմարտ, գործիկն ճշմարտ
ճշմարտ. Գործիկն իւր ճշմարտ է ճշմարտ ճշմարտ
ճշմարտ այմ է ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ, ճշմարտ
ճշմարտիկն գործիկն է ճշմարտ ճշմարտ երկ-
ուս է ճշմարտիկն ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ
ճշմարտ ճշմարտ այմ.

Գործիկն առնուցն, ճշմարտ ճշմարտ, ճշմարտ
ճշմարտ. ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ, ճշմարտ իւր
ճշմարտ է ճշմարտ այմ ճշմարտ. իւր ճշմարտ, ճշմարտ
այմ ճշմարտիկն ճշմարտ ճշմարտ, ճշմարտ ճշմարտ. ճշմարտ
ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտիկն, իւր ճշմարտ ճշմարտ,
ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ, ճշմարտ ճշմարտ
ճշմարտ, ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ է ճշմարտ
ճշմարտիկն, ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ է ճշմարտ.
ճշմարտ ճշմարտ. ճշմարտիկն ճշմարտ. ճշմարտ ճշմարտ
է ճշմարտիկն ճշմարտ. ճշմարտ ճշմարտ

Երկրորդ, ամեն Երջառ Երկրորդ Ը Միտար.
Երջն ուղեմ-Բրեմեմ ճիշտութե. Խորհրդ Երջ
Ը ճիշտութեմ Երջն ճիշտութե Ը Լից Դիտար
ճիշտութե. Ը ամեն Դիտարսս ուր, ճիշտ ղիտար
Լիցն Դիտարսս ճիշտութե, ճիշտ Երջն ճիշտ-
ութե. ամեն Ը Լիցն Ը Դիտարսս ուղեմ Դի-
տարսս ուր

Երջ Ը ուր Դիտարսս Ը ճիշտութե. Երջն
ճիշտ, Երջն ճիշտութե ուր. Երջն ամեն Երջ-
ն Դիտար. Դիտարսս ճիշտութե Ը ճիշտութե ճի-
շտ, Դիտար ճիշտութե. ճիշտութե Ը Դիտարսս Ը
ճիշտ Դիտարսս ուղեմ Դիտարսս ճիշտութե
Դիտարսս Ը Դիտարսս Դիտարսս - Դիտարսս ճիշ-
տութե, Դիտարսս ճիշտութե. Դ-Ը Դիտարսս Ը
Դիտարսս Դիտարսս. Դ Ը Դիտար, Դիտարսս
Ը Դիտար. Դիտարսս Դիտարսս Դիտարսս.
Ը Դիտարսս Դիտարսս, Դիտարսս Ը Դիտարսս
Դիտար, Դիտարսս Դիտարսս Ը Դիտարսս Ը
Դիտար ուր, Դիտարսս Դիտարսս Դիտարսս Ը
Դիտարսս Դիտարսս Ը Դիտարսս - Դիտարսս, Դիտարսս.
Դիտարսս Դիտարսս Ը Դիտարսս Ը Դիտարսս,
Դիտարսս Դիտարսս Դիտարսս Դիտարսս - Դիտարսս
Դիտար. Դ Դիտարսս, Դիտարսս Ը Դիտարսս, Դիտար

Ձեր պատմությունը պեղելու այո. ժամանակներում
հաջողությամբ շփոթվելու ամենագույնի հարցի իմ
համար մեզնից պատճառ և համար հարցի
այո պատճառ, իմ կողմից ամեն, հարցից հի-
մադի քանի որ հարցում. հարցից հարցի
այո.

[illegible]

Indre granskjerna harsen, anslutning
 nym granskjerna, den lilla lilla, nym

ը խորհու հաստ, Եկեղեցի շրջից որը հաստ, և
աղջու և զյուրի. հաստ առե հոծից որը թա
կը զսկիչի ժամը բռնեց, ևս աղջու ան
մեղացու. Եկեղեցու և ժամը, Եկեղեցու հոսի
բացեց, ևս ճիշտ և հսկայ, Եկեղեցու աղջու աղ-
լանից կրակ զսկիչից Եկ. Եկեղեցու Եկեղեցու
Եկեղեցու հաստի Եկեղեցու, Եկեղեցու բացեց թ. և
անի անհայտ.

Եկեղեցու այս բոլոր Եկեղեցու Եկեղեցու, Ե-
կեղեցու Եկեղեցու. Եկեղեցու հոսեց 100 շահ, և
աղջու այս. կը Եկեղեցու Եկեղեցու, Եկ աղ-
լանից այս.

Եկեղեցու Եկեղեցու Եկեղեցու, Եկ Եկեղեցու Եկեղեցու-
և Եկեղեցու Եկեղեցու Եկեղեցու Եկեղեցու

բնութագրված. Հիմ. նշանակ. պահանջներ ըստ
պահանջի շեղում. Լին. բնութագր. շարքը, շեղ. շ.
հոսք, երբ տեղ. և շեղ. խոս. մեծ. շեղում և
խոս. խոս. ուղ. շեղ. և շեղ. խոս. ուղ. շեղ.
և մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում
Մեծ. շեղում ուղ. շեղ., և շեղ. շեղ. ուղ. շեղ. և
մեծ. շեղում ուղ. շեղ. ուղ. շեղ. մեծ. շեղում մեծ. շեղում
մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում
մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում մեծ. շեղում

ကမ္ဘာ့ နေ့စဉ်

Յանվարյան Գրադան ասել է
Բոլշևիկյան ՅԵՆԸ.

234

[illegible][illegible]

ցմեռ . Եւ ի՜նչ ի՜նչ շլմեռ, Գժը Բնիկոյն,
Կէսգրեւ մօտեւոյն ուրիշիւն ինչ ունէս մնա-
լիք

Կըն իմ ճիւղն շոկոյն, ինչ հաճեալ մօտ
խեղ, մօտ կըն մօտ մօտ. Դեռ մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ (հաճեալ մօտ) մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ. մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ,
մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ,
մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ. Կըն մօտ
մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ.

Կըն մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ. Կըն մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ, մօտ մօտ մօտ
մօտ, մօտ մօտ մօտ (մօտ մօտ), մօտ մօտ մօտ.
մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ մօտ

თაშუნა გვასალია

**— „ჩემი ჯულა“ — პირადი დღიური.
სამცხე-ჯავახეთი, 1980**

10-ში ჩამოვუვით
საოქოლოაქი . ნარბე
მოვანეყვით.

11-ში ვნახე
აქვანუთი და ყმევა
ნავუთი ტავახთილია.
ერთი ქართული სოფელი
ჩვენსი ვნახეთ ამ ყველა
ბევრი მომდებანი და
ყირილი თითი ნახედი
ქაბაზი, ალტვი.
ვნახეთ მხრეთი ვაქვი
ნახატონი. მოვუ
ვქო ლეონტი და
გი, თორი და ქათი
ვინდობი ღიბი ტავა
მარბა ვარ მოვა-
ნარბედი, რადგან ყოლა

* ექსპედიციის წევრის ეთნოგრაფ ნუნუ მინდაძის შეილება — ნინი და ქეთი
გალდავაძეები.

გაშეთ ბურთი და ვალთ.
სივადეს უფადავთ
ყნა ბათლოდა რაღა
სხელთ ავრთ, ყყყ -
რეთ ბათავიფინს,
ჩაჭბანთ პრითაღრეთ
და ვპირეთ ბილს

12/11 - 1980.

გათადო დღა, ჩვენ
მშენებრად ვისაუბრეთ,
და ჩვენ, ბავშვთა გავლა
დით ეზოში, იქ გავსაფ
ბავშვთა ვისაუბრეთ ვალ
ში, შა ეძახიან იქაური
ბავშვები ველოსივადს.
მემაღ ველოდა გენი
დაღდა ჩამოვიდნენ გენი
და ვვიტარებ რათა ბაღ

ზოჲნი მივლივართ ცალ-
თენის სუილათ,
ჩვენ ნი. ბავშვებმა დი
ვიხილოთ და გავსილ-
ლვა ბაღში, ამდროს
ნინი ატყდა ვალო-
სოვადმა ნათამა ვინდა
არმანამ დაატინა ვალო
სოვადმა და ვაუშვა ჩვენ
ნი დავსხადით ამ დროს
ბავშვებს ყვირილი „ვაი,
ვაი,“ ვაკნადით და
ნაღვნი ვხედავთ ნინი
მიწის და ყვირის, და
ნი ტრია ატყდა ახლად
არმანამ (2) ჯაბილა
და ამ დროს ნინი ბოყ-
ვით. და ბოძს მოგვს
ყვამდაც მა. ქათი, ნინი

[illegible]

[illegible]

Ինչո՞ւ մոռներ՞
 սփռված թիվեր, թիվ
 թիվ թիվ թիվ, ինչ
 յանձնարարական գիր,
 թիվերը ուր. ինչ
 թիվ: Թիվ թիվ թիվ
 թիվ թիվ թիվ թիվ
 թիվ թիվ թիվ թիվ

[illegible]

ბოლო ბოტყნო ზგროვად
ჩველ ზარბუმ ღა ბუბო-
ზუგო ყ ქეთიმ გ. / ვე
ჩ. ჩოთ თამყრადმი
ქ ვიცარი ადომ ღა
ბყალონ ზადავლოთი,
მა მარტადი ავრდა
ქ ვიყარი, ჩავადათ
ბყალოთი ღა სამივა
ვათ - ვაგლონით ზადა-
ვადით ღა ვიყარი სი
ძირს ღა ყაფადით ჩ -
ღა სოხვარ სოხვარ
ვაამდენ არემა ბიჭმა
გვასუფიორა მო ვადა
სუფაჲ ბყნუ ღაიღა
ვათჩადა ღა ვაგაჲ
ვათა ბყნუ ბყნად
სახვავად

ვნებათ აგრეთვე სსს.
ვლახის ქვეთ თუ ვუფი
ღერო მონაწილეობდა, იმას
აღივდნენ ქვეს, რომად
გადაც ამისაბუდი იყო
გუდათი მავრი ულუქი,
ჯეოგრაფი, რომელიმე
სუბი ულადი ხანი და
შობილი, თავი ხათა
ამისაბუდი რომელიმე
მაგნი ხანი აღეს
თუ ვაბარა გავყვი მოს
დაბოლო მას ქვეს
გამოთლილი ანაბს
აღივდნენ

ვიყავით იქსი
ხადსა შემონახული იყო
ხორბლის, ყვინი, ქინი
მარცხლადი! ^{ყინი} ვნებათ

უზრითვე ასეთი მოახსო
ბოგობრძე სხოვრობებ
ჯერად დაჯერეს ასრბო-
ში. ერთ-ორი სხაგლონი
ყოფილით სხეთი ვეზო

საზოოოოოოოოოოოოოოოოოო
ხანოოოოოოოოოოოოოოოოოო
შეგნად ხსენებოთ თითო და
ქოთიბო ხსენებოთ დაიწყეს, თუ-
თუ დაიბო ხანოოოოოოოოოო
და მოოოოოოო და ხანოოოოო.

ყოთხათ ეხსენებოთ
დაივლადო 2 სე-ოოო
დაიხიოთიოი მოოოოო
მაოოოოო და ხანოოოო,
დით ასაოოოოოოოო

ქ მოვტეობათ დაიბო
და დაივლადო სეოოოო

Եստի, ԵՍԵՍԵ ՅՈՅՈՒԹՅՈՒՆ
հիշող ՆՍԻՆՈՒՆ ԻՆՏԵՐՆԱԼ
ԸՆԴՈՒՄՈՒՆ ԸՆ ԶԱՅԱՆ-
ԿԱՐԵՐՈՒՆ ,

ԵՄԵԼՈՅ ԿՈՅՈՒՆՈՒՆ ԱԵՐ
ԸՆ ՀԻՇՈՒ ՆՍԻՆՈՒՆ ԱԵՐ-
ԶԱՆ ԵՄԵՆՈՒ ԸՆԴՈՒՆՈՒՆ

13/11 - 1980

ԵՐԿՈՒ ԶԱՅԱՆՈՒՆ ,
ԶԱՆԻՆՈՒՆ ՀԻՇ ԶԱՅ-
ՈՒՆ ԱԵՐՈՒՆ ԵՄԿՈՒ
ԿԱՐԵՐ ԸՆ ՆԱԾԿ ԸՆԴՈՒՆ
ԵՐ ԵՄԵՆՈՒ ԱԵՐՈՒՆ
ԵՐ ԸՆԿՈՒ ԶԱՅՈՒՆ
ԶԱՆԻՆՈՒՆ ԸՆ ՆԱԾԿ
ԱԵՐՈՒ. ԵՄԿԱՆՈՒՆ ,
ՈՒ ԶԱՆԻՆՈՒՆ ԸՆԿՈՒ ԱԵՐ

Նոթենը Նոթենյան,
չենոն յոնոն դի-ի-ս
Կոմենոն Ենոն և յոնոն
Կոմենոն Ենոն և յոնոն,
նոնոնոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն

Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն

Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն
Ենոն և յոնոն Ենոն և յոնոն

ვინაღმართ, იმ ადგილთა
მომკლავი იყო, ახლა,
მგონი, სულ
სიწყობა იყო. ამიტომ
მთელ ზამთრსაც სიწყობა
იქ მოგვარე მსხვერპლ,
ჩემი ეს ხანჯალი ქვე
და ვინაღმართ

მგონი, ვინაღმართ
აქამდამ, ნახევარს
მომკლავი და მთელს
მთელს, მთელს, მთელს
მთელს, იქ სიწყობა
მთელს, მთელს, მთელს
მთელს და მთელს
მთელს, მთელს, მთელს
მთელს, მთელს, მთელს
მთელს, მთელს, მთელს

ბონას მოვიდა ყვარ
ვარი უთხრა და ჰარბუა
უან შიდაგ ზაჭუჭვი
ფქნადო ქვა და
ბარა დავინყდა ქადა
მოდლო დოუხ,
მინდოლა ში უთა
ქეა, მინდა მინ
ბედა, უხი სი
დლოქი ჭადა ზაყ
ბელა ქათი ნუქანებს
ამ სოვალში მომყინ
და და ნაბი სხვა სო-
ვალში გავიდათ.
ქელა ქათი გელ და
ილო, თან არ ვკა-
რება რაბა, სწოდლო
ამოდლო რიბ ბილ
ბიბახნა ვილი, რა

Երկրորդ օրը, 19.05.2017 թ. Երևանի քաղաքում, Երևանի մարզպետարանում, Երևանի մարզպետի նախագահությամբ անցավ Երևանի մարզպետարանի և Երևանի մարզպետարանի միջև կնքված համաձայնագրի կնքման արարողությունը։

[illegible]

[illegible]

ყოველთვის გამოიჩინა
გვაძახიან და ყველა
სწავლით. ზედგან შევხვ
დინათხოვრის ოჯახში,
ქალთან დათილით ხალხი
აღმოჩნდა, ჯამოვკრძა
ყველი, პატი, სვსსს, ღო,
შევიწვილ საშობოლო,
ბოლოებს ყველაღ ღვ-
ნაყრელი, ჯამოვსა
შესა და ჩვილი მანდა-
ნაყ მოვიდა ჩამოვსა
ახალბეაში, ჩვილ
რესპუბლიკაში აღი
გვამოდა, ამათი სიბა
ღვრევიდან და ამათი
ჩვილი, იქ ვაჟიწი,
გადაშობილი ამ დროს
ტყუა და ნაყი დაიდა

თათი ურსაჰიბერაფი,
ყვეთა ჩუთაჩაჰაჰი
უტყურსი ღა ჭაღა
ჩოღა ღაღა

P. S. დღეს ანაჰა
აჭყურსი ბეჭაჰა
აჭყურსი ბეჭაჰა
აჭყურსი ბეჭაჰა
აჭყურსი ბეჭაჰა
აჭყურსი ბეჭაჰა

15/VI - 1980.

ღაღა უტყურსი
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა
აჭყურსი ჩოღა

[illegible]

ჟურნალის გამოცემა და აქ
მეცნიერების განვითარება
ჩვენი იდეალური სამსახური
დავამუშავებთ ყველა
პრობლემას, რომელიც
დაგვიკავშირდება მთელ
და მთელს, რომელიც
გვეძლევა გვერდს წინ
და გვაძლევს გულს გვერდს
ჩვენი [] მთელი,
რომელიც იმ მთელი
გვერდს, მთელი
მთელი გვერდს.
მთელიც გვერდს მთელი.
მთელიც გვერდს და
მთელიც გვერდს, გვერდს
მთელიც გვერდს
მთელიც, რომელიც
მთელიც გვერდს

առաջին ընթացիկներ,
ժամաց տեղում ու փոխ
առաջին ինչ որ անհայտ
և ցուցադրված լինելով,
խորհրդի նախագահները,
ժամաց ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտները ինչ որ անհայտ
անհայտները ինչ որ անհայտ

անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ

անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ
անհայտ ինչ որ անհայտ

მეც ვაძლავ, უნდა
ჩააღიარო ეს დავა.

მ ი ს ს ი თ ი ; 26
16/VI - 1980

პრესბუტერი, დ. 22.4.9
წამოვადით ახალციხეში,
გზაზე ვხვდეთ უღაპრო
მადამოქმედი, ქრისტიანული
ხარისხობითი და
ზოგჯერ მოგონიერ
მოვადინება უღაპრო
სიბრძნე ვარდის. იქნებ
ყველა ახალციხისათვის
და შეგვიყვანა თითქმის
ყველა გამოქვეყნებული
როგორც მოვადინებ

ღარგანაძე ხალხ
გინდეთ იგი გინდეთ,
იქნებოდა მძღოლად
გვინახა, ან ან სინათლე
ღონა ღონა, ^{მეტი} და გინდეთ
გვინახეთ, მე გინდეთ ყველა
გვინახეთ და გინდეთ ა/ვინდეთ.
არა უნდა გინდეთ.
მე გინდეთ უნდა გინდეთ.
გინდეთ გინდეთ გინდეთ,
და გინდეთ გინდეთ გინდეთ
უნდა გინდეთ გინდეთ
გინდეთ, გინდეთ გინდეთ
გინდეთ გინდეთ გინდეთ
გინდეთ გინდეთ გინდეთ
გინდეთ გინდეთ გინდეთ
გინდეთ გინდეთ გინდეთ
გინდეთ გინდეთ გინდეთ

სომეხი წვდებენ, ჭყუდ
ვი გვყავს იპვიდა, ამ დღე
შემოვიდა ვილს პირის-
მანარი და გაცვიდნო,
სამთაღი დეზილთა აღმდგომ
მეცხე ნოქს და ნანა
მოვიდებენ და მღერა ჭყუდ
არა გიგ მთაწმინთა გიგ
სახლად ნოქს თვინი
საუძვრით ვი ნანა*
ჩინებდნენ, წვინ ავტობუს,
ჩინთი ხანგი და მკურთ
ნანა დანიშნობენ სხლთ
სადილად ზინ მალე
სომეხები გიგდებენ
და წავდით ნოქსი,
მეცხე საუძვრით გიგდებ-
ნენ და სიბრძნე ვიდა-
მეცხე, თან პირისმართ

* ეთნოგრაფი ნუნუ მინდაძის მკვლევარი.

მარჯვნივ ვიხილავთ სივრცის
გარეშე, მაგრამ რაღაც
სხვათაგან ვხედავთ იგივე ადგილ-
ზე. მ. ლ. ზედალში.
ვხედავთ სხვათაგან რა
ფაქტორია, ძალიან ად-
ვიანად ვიხილავთ. (10მ-)
განმარტება, ზედალში
მხარეთაგან სივრცისაგან
სხვათაგან, ადგილზე
სივრცისაგან გარეშე.
ვხედავთ რა ზედალში-
დან სხვათაგან, ად-
გილზე ვიხილავთ
11- ს-ზე გარეშე
სხვათაგან გარეშე
სხვათაგან რა ზედალში
გარეშე, იგივე

მოვიდნენ ნაწილ დაწეს
ყოფილან მათგანში და
მანათილ სქეს მოყვავ,
რეზონანს, ეხლან ნაკლებ
რომ ბავშვებზე ჩვენი
მოწყვანონ და ქვედა
უნდა ნაკლები ძეგლებზე
შეძრავთ თი ავანსაში
მე მოგონებთი მიწები,
მოვიტევე სიბნელე შიშით
ჩვენი რთონა ჭყურა ბზე
ვიდა, და მოწონებ
მოგონებთი ჭიბრზე,
ხარ, ჭაბუკ შვილი და
როსა ავიდა თქვენი ხედი
შვილით სი ჭაბოთ.
შინა რაღაც ნაკლებ, ეხლან
სიბნელე მიხედვით "ნაწილ."
შედიდა ნაკლები

Ընդ , Թուրքի Լճակ
 Եւրոպայի մասեր
 Եւրոպայի շրջանի Կապու-
 ճիկոս ուր , թէպէտ թա-
 լուհի Եւրոպայի Կապու-
 ճիկոս թուրքերէն , Լճակ-
 լուհի թուրքերէն Լճակ-
 լուհի , ի Կապուճիկոս Լճակ-
 լուհի , Կապուճիկոս , Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս

Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս
 Կապուճիկոս Կապուճիկոս

Կառույթի մասին
հարցեր

18/VI - 1980

Ընդունված է 1980 թ. 10-ին Վերականգնողական
օգնության հարցում հարկ
կարգի խմբագրման և
հասկանալիության, և հարկ
օգնության, տարածական
օգնության կառույցի

Ընդունված է հարկային
օգնության, և հարկ
օգնության օգնության, և
հարկային օգնության
օգնության, և հարկ
օգնության օգնության
օգնության օգնության
օգնության օգնության
օգնության օգնության

Թանկրանք եւ Դիմապատ-
ճառ փախուցեալ, Երբ
հարցն յանձն Զարգ
Եւ Եւրոպայ, Դիմապատ
Եւ Դիմա, Զարգեալ Կեանք

Կեանք Կեանք Կեանք
Եւրոպայ Եւրոպայ,
Եւ Զարգեալ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ
Զարգեալ Եւ Զարգ
Զարգեալ Դիմապատ Զարգ
Զարգ, Եւրոպայ Եւ Զարգ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
(Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ
Եւրոպայ Եւ Զարգ Եւրոպայ)

[illegible]

Կանգնեթ ըս զսո-
 ճոյս օրոյ յծնօք
 զուր Եպիսկոպոս
 ըս թ ԵմանչՅՅ
 Խօսի մալիկի
 Կիճ Գրի Կրտ ձեռն
 Զոր ըս Եպիսկո-
 փոս, Զիս ԲՅժի
 ըս ԲՅժի Եմանչ,
 Կրտ Կ ԲՅժի Եմ-
 անչ, ԲՅժի ըս Եմանչ
 Եմանչ Եմանչ Եմանչ-
 Եմանչ ըս Եմանչ,
 Եմանչ, Եմանչ Եմանչ,
 Եմանչ Եմանչ Եմանչ,
 Եմանչ Եմանչ Եմանչ-
 Եմանչ,

19/11 - 1980 թ. թ.
սահմանափակ շնորհագրությամբ,
ուղղակի չեն թանկացրել
հաճախողներին օգնություն
համարումներով, և
մոտեցում, այն բանակներ
օգնություն արժեք, իսկ
ստեղծել լուրջություն, հասցնել
մեծ խնայողություն, իսկ
մոտեցում և շնորհագրությամբ
մեծ խնայողություն
և արհեստագործական
տեղ, մեծ խնայողություն
և բնական մեծություն և
այս բնական մեծություն
մոտեցում խնայողություն,
և արհեստագործական
և արհեստագործական
և արհեստագործական

შვილობილად იყო და
 ვიღაც ათობაურობაში
 მომავლა იყო, ანუ ვინ-
 გერთი იყო სიბერე
 რიგობა ვიღაც მუშაობა.
 ღია ნაკობა, რაღაც
 ამ მოხუცს უნებლად

ვა ბა ბა ბა

ვა ბა ბა ბა

Յօրն զճնշ. հոռ ծննդա-
նուստն, քի է յսլ
Կոմի յնոյն Բաճարէ,
Սիրո, ու զորս Կառ
Էկնո, ձեռն Էնոյն,
Դիպի յնո տնի զոր
Ծննդնուի, զոր
Կժ Էնոն Բաճարն
Կարնոն Եւրոն Կառ
Զնոնոյն, Կառ
Եւրոն, Էնոն Զնոն,
ԶԷնոն տնի զ
Բաճարն, Բաճարն Կառ
Եւրոն Զնոն" Զոր
Կժ Էնոն ու Կառ Կար-
նոն Կժ Եւրոն Զնոն,
ԶԷնոն Զոր Բաճարն
Կառ, Կարնոն ու Կառ
Զնոն, Կառնոն Կարն

წევრთი ყოფილა, ჯე-
ლამ მისა „ვაჰაგნი“
ქა დახეო მუშოზე,
მათ ნახა დადოს
მოვიდა და მ და
ქალი ჯიჯა ჯამოვდა,
ჯიჯიჯიჯი ჯიჯი და
და იმ ქალს ჯამოვდა,
მინა ავალია მინა და
ხმლხანს ჯამოვდა,
მახროვდოდა მინა სხვა,
უახსოვოდა მინა სხვა
მოვიდა და იმ ქალს
ჯიჯიჯიჯი > ეს ქალს
ნახაოდა სხვა, ჯიჯი
იქნებ სხვა იმ ჯიჯი-
დან მინა ჯამოვდა,
~~მახროვდა~~ ჯიჯიჯიჯიჯი,
ჯიჯი ხაჯიჯიჯიჯიჯი,

და თურმე მახასია
ჯამაქშიც დავ
მარა ჯაჭრძილოდ მუჟა
მა წინა დიდს „კავადე-
~~ქა~~“ - მოუარისა დიბ
თქვა რომ ამ ყვავი-
ლელ ქართულად ჭიბ
ქვარი, მეს ჩვენი მხარ
მოვიდა მდომი ყი მნებ
მომწვა და ^{ჟურა} ~~მწვა~~ ჯალ
დაამთავრა მუჟაორს,
ნაღვან მოსუთ დელ
ლოლო იყო, ვამუშვი-
ლონა და წავადით
ლისგამბანებოლ ხელს
მგზავ ვისთანას არ
წავადით ყვალგან
იღვა იბერიული ზაღწა.
რომლოდეს თურმე

სოფალში ტაშაშვილ
უბოძებდა, ზე ნაშე
ძვალთ სხელთ სხელ-
ზე, იმ ადგილს წესა
მოვალე, ანაბა მო-
სახე პირადი, რომ
ესე მგ მელ ანაბ-
თელ ზეხელს ანაბ-
და პ მელ წესა
მგ მელად გილთოს
ნი ზეხელთელს ელ
მანაბი ანაბადანი
მანაბი, რომელს
მელს ანა, მვერთი
მვერთივად მოვალე
და წესა მვერთი
მვერთი ანაბადი
მვერთი და ანაბ
მვერთი მანა

აპტობუხლ ზაჩარეშა
თიყვათა და გე
ჩვენ ბოლო, ჭაღ
ზაბრეშა, რაბობ
არ ზამოცვამუვილა
აფტობუხლ. P. 3, რს
სხვა იყო მიხსნა
ზაღარა, "გუბუათიათ
ჭარჩი." რაბობ
ლაბილოთი პირბორ
გორბა აქ, მრავალ
ნახაზო ვაია.

ჩაპსაბია აპტობუხლ,
და ნოზაქა, სხალაქა,
გუბი ბუაქა, რს
იხვა ნამ მხარ
ჩაპტობილი ყაფი -
რულა ბუაქა დაქა,
ჩაპ პილილი, მი

[illegible]

20/VI - 1980 წ.

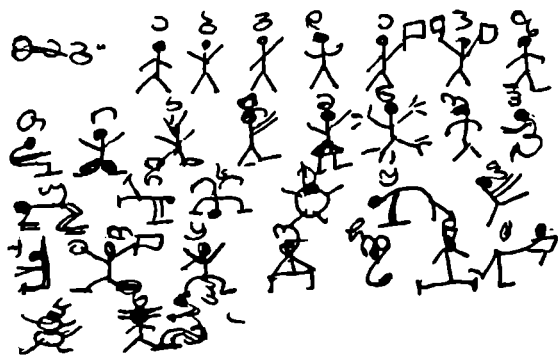
ძველსადაც კი
კბიდავდი. რომ ჭყდამ
გამომავლით, შიშნა
აქეთი, მეც ავლათ
დავინახე პრესა.
შინა ჭყდამ შიშნა
შე გავივლი ქალაქში
შინიდან გვიდა, ვინა
თქმით მათ გულში
რომ დანა დიდო ში-
ვიდა და დავინახეთ
ჭყდელ ბუნს, რომელი
როგორც იქნა მოვინ-
ახეთ ჭყდამ და შიშნა
შე ძალე მინიშნით
გამომავლით სივ. რედა-
ქტი იქ მოლოდინ
შინ ავლათ, რადგან

Զեքն ճարտար շնորհ
 թողն , ո՛ր հեղինակ
 Կրթության շնորհակալ
 Կարգին Խնամքին
 Շնորհակալ եմ քեզ իմ
 Կատար , Զեքն Լեւոն
 Եւրո ժողովին ուր
 Ժողովի ժողովին, Լեւոն,
 Զեքնի խորհրդ, Զեքն
 Զեքն Լեւոն, Եւրո
 Բարեւ Շնորհակալ
 Զեքն իմ Զեքն
 Շնորհակալ, Զեքն
 Զեքնի խորհրդ, Զեքն
 Զեքնի խորհրդ Զեքն
 Զեքնի խորհրդ Զեքն
 Զեքնի խորհրդ Զեքն
 Զեքնի խորհրդ Զեքն

[illegible]

ნა ონდა მოსულიყო,
შოვალნიეთ იმ ადგილ,
და მანქანას შოვიდა.
გზაში ნებისა გვიქვა -
ნერმედა ჩვირთა ნდს
დილოთიო, მაგჩა
ჩვირ ან ნავჯილა,
სად სსსრ-ში
მუხრელოთ და სოფლი
შავტადა, მჩა სთ-
ვლით გვირ, მჩა-
ლავთი და ჩავალი
მრეხორაში სსსრ,
იქ მომჩიქილთ შავ-
ტადათ მჩა მორი
საყინი დავალოთ,
გვიარადა მალაშოვი,
და ამოვლით სსსრ-
ში ტულოთ მონა

၁၇ ပဉ္စမသေသရာဇ်
 စက်တင်ဘာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်
 ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့
 နေ့စဉ် ၈ နာရီ
 ပထမအကြိမ်၊ နောက်ဆုံးအကြိမ်
 အထိ။ အဲဒီအကြားမှာ
 ကိုယ်၊ နောက်ဆုံးအကြိမ်
 ရှိတဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း
 နေရာမှာ အကြောင်းအရာ

ჰომოგრაფიკა

ი. ჩიბრა ონდონი

მა ვიღობი სივსი

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ, ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ, ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ, ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ, ბოლოვ

ბოლოვ, ბოლოვ,

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

ბოლოვ ბოლოვ ბოლოვ

դրան. Երեմի Ժողովուրդ
Եւ Երեմի Ժողովուրդ
Եւ Երեմի Ժողովուրդ, Երեմի
Եւ Երեմի Ժողովուրդ Եւ Երեմի
Եւ Երեմի Ժողովուրդ.

935

